

Jaarverslag 2019

Yarden Holding B.V.

Almere
Mei 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Bestuursverslag	4
Bericht van de Raad van Commissarissen aan de aandeelhouders	28
Kerncijfers	35
 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2019	 36
Geconsolideerde balans	37
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	39
Geconsolideerde kasstroomoverzicht	40
Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2019	41
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling	44
Grondslagen voor consolidatie	46
Risicoparaagraaf	65
Toelichting op de geconsolideerde balans	75
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	87
 VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING 2019	 91
Vennootschappelijke balans	92
Vennootschappelijke winst – en verliesrekening	94
Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening	95
Grondslagen voor de waardering van activa passiva en de resultaatbepaling	96
Toelichting op de vennootschappelijke balans	97
Overige gegevens	104
 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	 105

Voorwoord

Yarden is een van de drie grootste uitvaartorganisaties van Nederland, met al meer dan 100 jaar ervaring in het verzorgen van uitvaarten. Voor u ligt het jaarverslag over 2019, waarmee u een helder beeld krijgt van de financiële resultaten van Yarden. De eerste resultaten van de strategische herpositionering bleven niet onopgemerkt en resulteerden in een voorgenomen overname van Yarden Holding B.V. door DELA Holding N.V. Hiermee eist de nieuwe combinatie van beiden een leidende rol op binnen de sector.

Yarden heeft een bewogen jaar achter de rug. Naast de reguliere activiteiten die Yarden onderneemt vanuit haar missie, hebben twee specifieke domeinen de aandacht gehad.

Als eerste de onderschrijding van de wettelijke kapitaalvereisten. Hiervoor heeft Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. een herstelplan gemaakt dat in 2019 bij De Nederlandsche Bank is ingediend. Na goedkeuring van het herstelplan door DNB is de herstelmaatregel medio 2019 ingevoerd. Waarna de solvabiliteit van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V. weer voldoet aan de wettelijke eisen.

Daarnaast de voorgenomen overname door DELA. Deze komt op een moment dat de sector de nodige uitdagingen kent, waaronder een stevige concurrentie, toegenomen regelgeving en lage rentestanden. Het realiseren van schaalvoordelen is een belangrijke factor om onze toekomstige positie te versterken. De krachtenbundeling met coöperatie DELA biedt de nodige perspectieven om genoemde uitdagingen aan te gaan.

Voordat er voorwaardelijke overeenstemming werd bereikt hebben de Vereniging Yarden, directie van Yarden en de Raad van Commissarissen de potentiële combinatie met coöperatie DELA uitvoerig geanalyseerd en vergeleken met een stand alone positie en andere strategische alternatieven. Hierbij werden de langetermijnbelangen van Yarden, haar onderneming en stakeholders in acht genomen. Na een zorgvuldige afweging van de betrokken belangen en met assistentie van onze juridische en financiële adviseurs, is geconcludeerd dat het bod in het belang is van Yarden, het bestendige succes van haar onderneming en klanten, medewerkers, aandeelhouders en andere stakeholders.

Het jaar 2019 heeft (eveneens) een grote inspanning gevraagd van alle betrokken collega's en de organisatie om de toekomst voor de lange termijn zeker te stellen. De directie spreekt haar grote waardering uit naar alle Yardeniers die vaak onder impactvolle omstandigheden hun werk moeten doen. In dit krachtenveld stelt Yarden alles in het werk om haar leden te voorzien van eerlijke, toegankelijke en persoonlijke dienstverlening rondom de uitvaart. Niemand is hetzelfde, afscheid nemen betekent voor iedereen iets anders en liefde spreekt vele talen. Wij geloven dan ook dat elk mens een betekenisvol en persoonlijk afscheid verdient. Ook na de uitvaart komt er nog veel op de nabestaanden af. Hoe Yarden haar steentje bijdraagt aan het bereikbaar maken van een goed afscheid, vertellen wij u in dit jaarverslag. Ik vertrouw erop dat u dit jaarverslag kunt gebruiken om een helder beeld te krijgen van Yarden in 2019.

Almere, 26 mei 2020
Namens het directieteam

Leo Epskamp,
Directievoorzitter Yarden Holding B.V.

Bestuursverslag

1. Profiel

Betekenisvol ondernemen hoort bij het leven én bij de dood. Binnen een branche als de onze kunnen we in relatie tot onze dienstverlening niet anders dan handelen vanuit ons hart. Dagelijks hebben we te maken met de dood. Met nabestaanden, met hun verlies en verdriet. Onze grote maatschappelijke betrokkenheid is hier tastbaar. Iedere dag weer zetten onze vrijwilligers en medewerkers zich met hart en ziel in om mensen voor, tijdens en na de uitvaart te steunen.

1.1 Kernactiviteiten

Vereniging Yarden

Vereniging Yarden sluit aan bij de kern van Yarden Uitvaartorganisatie en bij het solidariteitsbeginsel, en biedt daarom veel mogelijkheden tot het verrijken van de dienstverlening en het inzetten van vrijwilligers. Hierbij sluit Vereniging Yarden zoveel mogelijk aan bij actuele onderwerpen en maatschappelijke issues. Daarnaast biedt Vereniging Yarden een breed scala aan activiteiten om de bewustwording rond de dood te vergroten. Een basis hiervoor is het vastleggen van persoonlijke uitvaartwensen.

Yarden Uitvaartverzekeringen

Yarden Uitvaartverzekeringen ontwikkelt producten die nauw aansluiten op de behoeften van de klant en speelt daarmee in op maatschappelijke ontwikkelingen zoals een terugtrekkende overheid op het gebied van zorg. Het maatschappelijke doel dat Yarden nastreeft, is om een goed afscheid voor iedereen bereikbaar te maken.

Yarden Uitvaartzorg

Met de verzorging van een uitvaart wordt de dienstverlening van Yarden het meest concreet. De invulling van een uitvaart hangt af van de wensen van de overledene of nabestaanden en kan sterk variëren.

Yarden Uitvaartfaciliteiten (incl. Vastgoed)

Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. exploiteert, beheert en ontwikkelt crematoria, begraafplaatsen en uitvaartcentra in eigen beheer. Yarden is een leidende speler en exploiteert 23 crematoria. Totaal zijn er in Nederland 112 crematoria. De markt kenmerkt zich door groei van het aantal initiatieven om crematoria te ontwikkelen en beïnvloedt de waarde hiervan.

1.2 Missie en visie

Elk merk, iedere organisatie heeft een reden van bestaan. Iets waarin je gelooft en al je activiteiten op baseert. Onze ervaring heeft ons geleerd dat een zorgvuldige voorbereiding op het levenseinde en een waardig afscheid nabestaanden helpen bij de verwerking van hun verlies.

Missie

De rol die Yarden inneemt is dat zij vanuit haar maatschappelijke functie, rekening houdend met ieders cultuur, religie en achtergrond, een goed en waardig afscheid van het leven voor iedereen bereikbaar maakt.

Visie

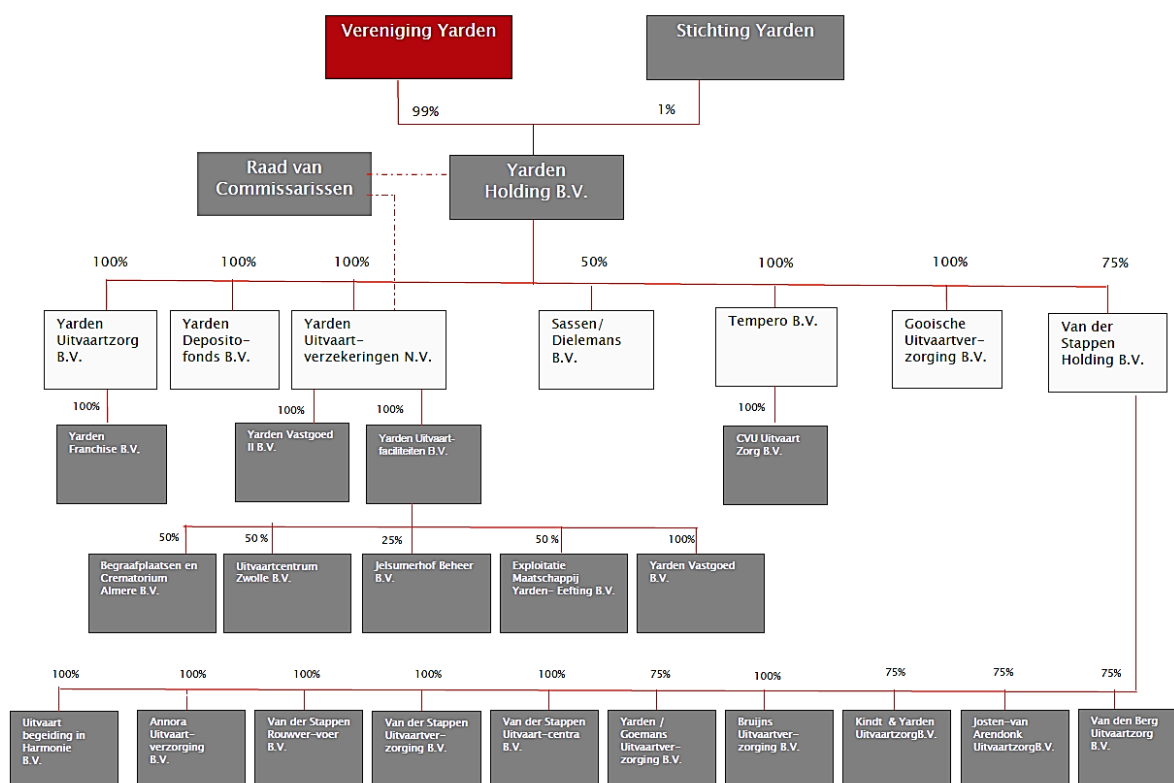
In de visie van Yarden helpt een goed afscheid je verder als je, uit welke cultuur dan ook, bent voorbereid op het levenseinde, en de uitvaart volledig recht doet aan jouw wensen en de nabestaanden tot steun is in de verwerking van hun verlies.

1.3 Juridische structuur

Yarden Holding B.V. is op 4 mei 2001 opgericht, als resultaat van de fusie tussen AVVL en NUVA, en is een holdingmaatschappij. De voornaamste activiteit is het verzorgen van uitvaarten.

De verzekeringsactiviteiten van de groep zijn ondergebracht in Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Deze dochtermaatschappij beschikt over een vergunning om activiteiten te verrichten als levensverzekeraar en financieel dienstverlener (nummer 12000681). De branche waarin Yarden optreedt is die van individuele levenslange verzekeringen bij overlijden.

Yarden richt zich op de Nederlandse markt. De juridische groepsstructuur van Yarden is als volgt:

Yarden Holding B.V. is statutair gevestigd in Almere en houdt kantoor op het adres Transistorstraat 10, 1322 CE Almere.

1.4 Bedrijfsmodel

Het is nadrukkelijk de missie van Yarden om de dienstverlening nauw te laten aansluiten op de diversiteit aan behoeften in onze samenleving. De samenstelling van de Yarden-organisatie is hierop afgestemd en verklaart ook de sterke marktpositie. In de afgelopen periode zijn stappen gemaakt om de robuustheid van de organisatie op orde te brengen.

Als enige uitvaartorganisatie biedt Yarden een integrale klantbelofte die bestaat uit de domeinen:

- > Vereniging Yarden
- > Yarden Uitvaartverzekeringen
- > Yarden Uitvaartzorg
- > Yarden Franchise
- > Yarden Uitvaartfaciliteiten inclusief Vastgoed
- > Deelnemingen Yarden
- > Yarden Corporate Staf

Er is een sterke verwevenheid tussen de Yarden-bedrijven; van de Yarden-verzekerden laat bijvoorbeeld circa 75% de uitvaart verzorgen door Yarden Uitvaartverzorging. Yarden Uitvaartverzorging verleent op die uitvaarten een ledenvoordeel. Tevens is er een samenwerkingsovereenkomst en een prijsafsprake tussen Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Uitvaartverzorging om de zogenaamde naturasupplement-uitvaarten uit te voeren. Yarden is van mening dat de verwevenheid met de andere Yarden-onderdelen een enorme kracht is die er juist toe bijdraagt dat de kwetsbaarheid van het verzekeringsbedrijf wordt verkleind. De verwevenheid en de sterke positie van het dienstverlenende bedrijf van Yarden is tevens een belangrijke sterkte in de overname door coöperatie DELA die onder andere voor DELA een nog betere beheersing van de uitvaartkosten zal inhouden.

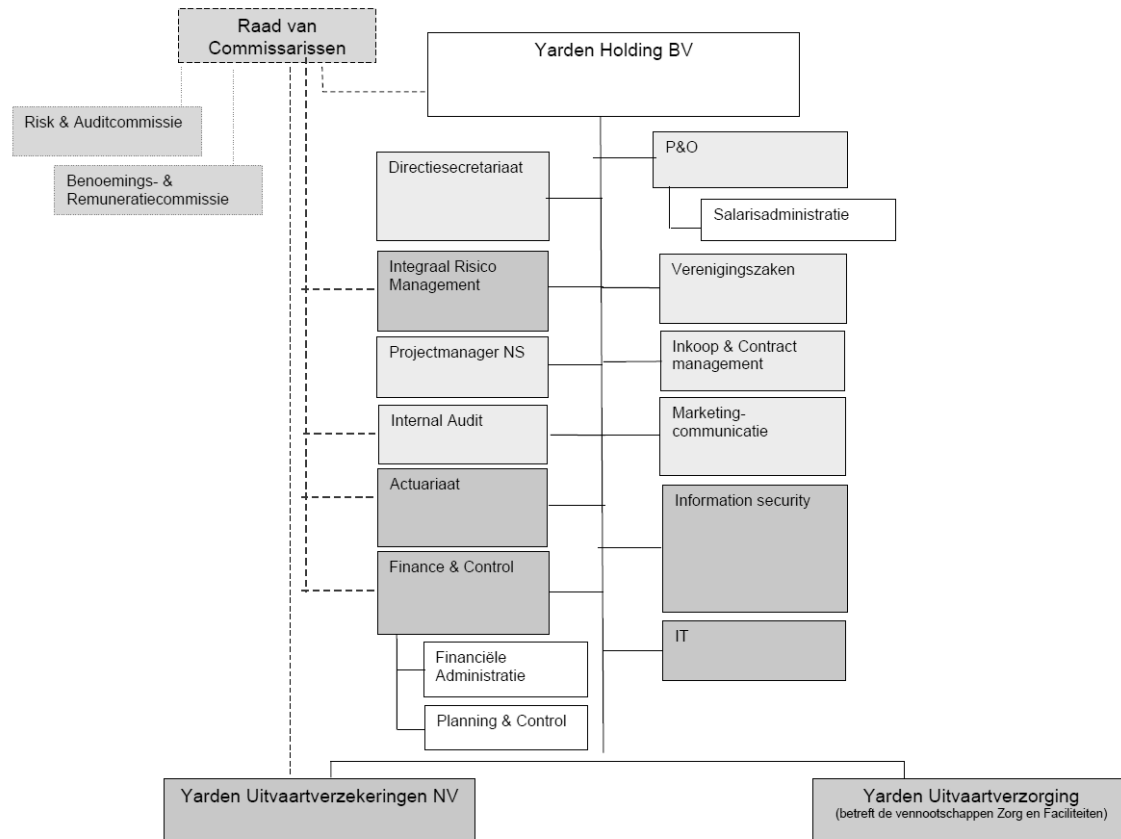
De strategie onder going concern veronderstelling is dat de komende jaren de verdere ontwikkeling van de Yarden-organisatie gestalte zal worden gegeven conform de visie en missie om de toonaangevende uitvaartorganisatie van Nederland te zijn en “een goed afscheid voor iedereen bereikbaar te maken”. Dat betekent concreet groei van marktaandeel en verbetering van het rendement van de Yarden-bedrijven.

Na de overname door DELA zal de hoofdlijn van deze strategie nog steeds aan de orde zijn, maar zal deze in de totale doelen van DELA worden beoordeeld. Zoals voornoemd is de beheersing van de uitvaartkosten daarin een zeer belangrijk onderdeel.

1.5 Organogram

Yarden Holding B.V. is een structuurvennootschap. Als niet-beursgenoteerde onderneming valt Yarden strikt genomen niet onder de Nederlandse Corporate Governance Code, echter de Raad van Commissarissen en de directie onderschrijven de principes van goed bestuur volledig en leven deze ook na. Onder de noemer “comply or explain” rapporteert Yarden eventuele afwijkingen.

De structuur van het beleidsbepalend orgaan van Yarden is weergegeven in de afbeelding op de volgende pagina.

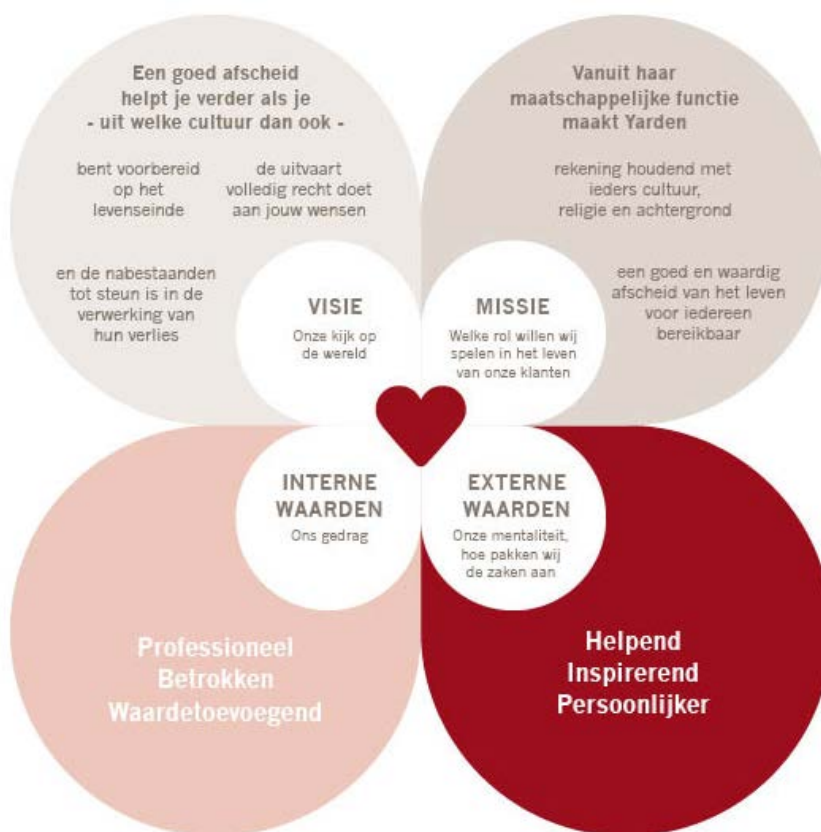

2. Beleid

Wij zien onszelf als een sociale onderneming: maatschappelijk betrokken en van toegevoegde waarde voor de samenleving. Onze dienstverlening is niet in geld uit te drukken: wij zien het als onze maatschappelijke taak om mensen te helpen op een kwetsbaar moment in hun leven. Door ze voor, tijdens en na het afscheid te ondersteunen, helpen wij ze verder.

Yarden biedt haar klanten het best denkbare afscheid, waarbij zij mogen rekenen op een bevlogen inzet, uiterste betrokkenheid en warme, persoonlijke aandacht. Door voorlichting en het organiseren van allerlei activiteiten bevordert Yarden bewustwording over leven, dood en afscheid.

Met deze belofte profileren wij ons als dé afscheidsspecialist van Nederland. Wij werken volgens het principe “met elkaar, voor elkaar”. Een goed afscheid helpt je verder, daar geloven wij al jaren in. Op onderstaande manier geven wij daar handen en voeten aan, elke dag weer. Waarbij onze kernwaarden zijn:

3. Besturingssysteem

3.1 Governancestructuur

De Raad van Commissarissen (RvC) heeft binnen de structuurvennootschap Yarden Holding B.V. vergaande bevoegdheden. Evenzo voor Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Zo controleert zij de directie om de continuïteit van de vennootschap te bewaken en de belangen van klanten, werknemers, aandeelhouders en andere stakeholders te borgen. De structuur voor het beheersen van deze risico's is verankerd in het RvC-reglement. De Raad legt op haar beurt verantwoording af aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (Vereniging Yarden en Stichting Yarden).

De Raad van Commissarissen en de directie onderschrijven, hoewel daartoe niet verplicht, de algemeen gedragen beginselen van de Nederlandse Corporate Governance Code en leven deze ook na. De Raad heeft er vanuit praktisch oogpunt voor gekozen om twee van de drie in de code genoemde commissies samen te voegen. Naast de Risk & Auditcommissie kent de Raad de Remuneratiecommissie die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie. De Raad kent een eigen reglement waarin onder meer zijn opgenomen de profielschets, omvang en samenstelling van de Raad, het rooster van aftreden en de reglementen van de commissies.

3.2 Directiesamenstelling

Het bestuur van Yarden Holding B.V. bestond ultimo 2019 uit directeur Financiën & Informatiemanagement Klaas de Boer en directievoorzitter Leo Epskamp. In combinatie met Yarden Holding B.V. werden Yarden Uitvaartzorg B.V. en Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. bestuurd door Sabrina Franken en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. bestuurd door directeur Peter de Groot.

De taak van de directie is het besturen en vertegenwoordigen van de onderneming, hetgeen onder meer inhoudt dat de directie verantwoordelijk is voor de formulering van de strategische doelen met bijbehorend risicoprofiel, het creëren van de financiële en organisatorische randvoorwaarden die nodig zijn voor de realisatie van deze doelen, de resultatenontwikkeling en de voor de onderneming relevante maatschappelijke aspecten van ondernemen.

Bij de samenstelling van de directie is rekening gehouden met complementariteit, collegiaal bestuur en diversiteit. Ieder directielid beschikt, naast gedegen kennis van de financiële sector en uitvaartverzekeringen, over grondige kennis om het totale beleid van Yarden te kunnen beoordelen en te kunnen bepalen. Waarmee zij een afgewogen en zelfstandig oordeel kan vormen over de risico's die de vennootschap loopt. Zij draagt zorg voor een evenwichtige afweging tussen commerciële belangen en te nemen risico's.

3.3 Bankierseed

Het integriteitsbewustzijn van medewerkers van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V. wordt versterkt met het afleggen van de zogeheten bankierseed. De eed/belofte is een moreel-ethische verklaring die moet worden afgelegd door beleidsbepalers en (een bepaalde groep) werknemers van een financiële onderneming en bevat verklaringen op het gebied van onder meer centraal stellen van het klantbelang, geen misbruik maken van kennis, geheimhouding van hetgeen is toevertrouwd en het maken van een zorgvuldige belangenafweging. Voorafgaand aan het afnemen van de eed/belofte benadrukt een directielid wat het belang en het doel is, en wat deze eed/belofte precies inhoudt. Met het afleggen van de eed/belofte wordt de verantwoordelijkheid die het uitoefenen van de functie met zich meebrengt

bekrachtigd. Hoewel het wettelijk alleen voor Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. geldt, is het beleid dat de eed/beloofte eveneens door medewerkers van Yarden Holding B.V. wordt afgelegd.

3.4 Raad van Commissarissen

Binnen Yarden is de Raad van Commissarissen de interne toezichthouder. Tot de taak van de Raad van Commissarissen wordt onder meer gerekend:

- > Het houden van toezicht en (al dan niet voorafgaande) controle op en het adviseren van de directie omtrent de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, het financiële verslaggevingsproces en de naleving van de wet- en regelgeving;
- > Het naleven en handhaven van de corporate governance-structuur van de vennootschap.

Voor verdieping in reguliere specifieke thema's zijn twee commissies werkzaam binnen de Raad van Commissarissen:

- > De Risk & Auditcommissie (waarin ook de risico-thema's worden behandeld);
- > De Remuneratiecommissie (gecombineerd met de Selectie- en Benoemingscommissie).

De commissies zijn door de Raad uit haar midden samengesteld. De (gehele) Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor de besluiten.

De Risk & Auditcommissie is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen en ondersteunt de Raad van Commissarissen bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van toezicht. De commissie bestaat uit drie leden. De commissie beoordeelt het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne beheersing en beheersing van (financiële) risico's, het controleproces en het proces waarmee de onderneming de naleving van wet- en regelgeving en de eigen gedragscode bewaakt.

De Remuneratiecommissie is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen. Deze commissie stelt selectiecriteria en benoemingsprocedures op voor de statutaire leden van de directie en de commissarissen en beoordeelt ten minste éénmaal per jaar de omvang en de samenstelling van de statutaire directie en de Raad van Commissarissen, en doet zo nodig voorstellen aan de Raad. De Remuneratiecommissie beoordeelt ten minste éénmaal per jaar het functioneren van de individuele leden van de statutaire directie en rapporteert hierover aan de Raad. De Remuneratiecommissie ziet ook toe op het beheerst beloningsbeleid.

3.5 Beoordeling adequaatheid governance-systeem

Het governance-systeem van Yarden moet ervoor zorgen dat op de diverse lagen binnen de organisatie overzicht behouden kan worden, zodat de juiste beslissingen kunnen worden genomen op het juiste moment en door de juiste functionaris. De structuur en de daarin opgenomen verschillende bestuurslagen zijn op een dusdanig wijze opgebouwd dat enerzijds voldaan wordt aan de wettelijke vereisten, en anderzijds de mogelijkheid wordt geboden om proactief te kunnen inspelen op behoeften van de business of wettelijke vereisten.

Voor de verschillende bestuurslagen zijn tevens heldere taken en verantwoordelijkheden vastgelegd. Het governance-systeem zoals dit binnen Yarden is ingericht, voorziet als mechanisme om te kunnen anticiperen en reageren op mogelijke veranderingen in de bedrijfsomgeving of risicoprofiel binnen een passend tijdspad. De governance-structuur is ook zo ontworpen om de formulering, controle en eenmaal goedgekeurde implementatie van de strategie te vergemakkelijken en toe te zien op de realisatie daarvan.

3.6. Risicomanagement & Audit

Het risicomanagement en de invulling van de auditfunctie zijn o.a. verantwoord in het verslag van de Raad van Commissarissen.

Nieuwe producten worden ontwikkeld aan de hand van een productgoedkeuringsproces waarbij alle disciplines zijn aangesloten.

De interne auditfunctie is onafhankelijk gepositioneerd. De interne auditfunctie rapporteert aan de directievoorzitter en heeft escalatiemogelijkheid naar de Raad van Commissarissen.

3.7 Sleutelfuncties

De wijze waarop directie en sleutelfunctionarissen tonen dat integriteit belangrijk is, heeft een belangrijke uitstraling naar de rest van de organisatie. Yarden stimuleert integriteit dan ook met voorbeeldgedrag vanuit directie en sleutelfunctionarissen: “leading by example”. De juiste “tone at the top” is van doorslaggevende betekenis voor het succesvol handhaven van dit integriteitsbeleid. Directie en sleutelfunctionarissen zien erop toe dat zowel seniormanagement als andere medewerkers integer handelen en dagen hen uit met de eigen integere opstelling.

Een gerelateerd integriteitsrisico is onzorgvuldige oordeel- en besluitvorming. De directie en sleutelfunctionarissen stimuleren dat constructief wordt gediscussieerd en dat er voldoende tegenspraak is door open te staan voor meningen en door te vragen naar onderbouwingen.

3.8 Beheerst beloningsbeleid

Het beloningsbeleid is in eerste instantie gericht op het bevorderen, aantrekken en behouden van goed gekwalificeerde medewerkers. Dit alles binnen een beheerste en integere bedrijfsvoering en gericht op de lange termijn. Dit betekent onder meer dat Yarden zal voorkomen dat medewerkers door beloningen geprikkeld worden tot onzorgvuldig behandeling van de klant en/of het niet nakomen van de zorgplicht. Bovendien wil Yarden voorkomen dat het beloningsbeleid het nastreven van korte termijndoelen bevordert ten koste van de continuïteit van de onderneming. Yarden voert jaarlijks een risicoanalyse uit of het beloningsbeleid nog in lijn is met de geldende wet- en regelgeving en strategie van Yarden.

Dit is een beloningsbeleid dat Yarden ook toepast voor toezichthoudende functies, bestuurlijke en beleidsbepalende functies en sleutelfunctionarissen. Voor al deze functionarissen kent Yarden geen variabele beloningen en/of aanvullende pensioen- en VUT-regelingen.

3.9 Naleving wet- & regelgeving

Uitgangspunt voor Yarden is 100% compliant te zijn. De naleving van wet- & regelgeving is vast onderdeel op zowel de agenda van de Risk & Auditcommissie als van de directie.

Yarden heeft te maken met veel wettelijke regelingen. De belangrijkste zijn:

- > Wet op het financieel toezicht (WFT)
- > Uitvoeringswet Algemene vorderingen gegevensbescherming (AVG)
- > Europese Solvency II-richtlijnen
- > Wet op de lijkbezorging

Daarnaast zijn verschillende gedragscodes vanuit de sector van toepassing.

4. Risicomanagement

Ondernemen gaat gepaard met het nemen van risico's en vraagt om een consistente en transparante beoordeling van mogelijkheden en risico's, gericht op groei en continuïteit van de onderneming. De directie van Yarden heeft kaders gesteld voor strategie en risico-governance om deze beoordeling adequaat en efficiënt te doen verlopen. Deze kaders gelden voor de gehele organisatie. Yarden heeft een open cultuur waarin risico's bespreekbaar zijn, medewerkers zich verantwoordelijk voelen om informatie te delen over risico's, en waarin (pro-)actief risicomanagement wordt gewaardeerd. De directie van Yarden onderkent dat transparantie over risico's een belangrijk ingrediënt is voor effectief risicomanagement. De directie en de Risk & Auditcommissie zien erop toe dat de gewenste cultuur en het risicobewustzijn worden geconcretiseerd in herkenbare aspecten, zoals gewenst gedrag en de invulling van de zogenoemde Risk Appetite. In 2019 heeft Yarden dan ook onverminderd aandacht besteed aan de verdere verbetering van opzet en werking van de interne risicobeheersing en controlesystemen.

Yarden definieert risicomanagement als een "systematisch en regelmatig onderzoek naar de risico's die mensen, materiële en immateriële belangen en activiteiten bedreigen en de formulering en implementatie van een geïntegreerd beleid met betrekking tot risicoreductie, risico-overdracht en risicofinanciering". Binnen Yarden is het risicomanagement dan ook gericht op het houden van grip op de missie, visie en strategie van de organisatie met als belangrijkste uitkomst het behalen van de strategische doelstellingen.

Het risicomanagementproces van Yarden bestaat in algemene zin uit de onderstaande vijf basisstappen:

1. Risico-oriëntatie
2. Risico-inventarisatie
3. Risico-analyse/evaluatie
4. Risicobeheersing/financiering
5. Risicomonitoring

Evaluatie

Met ingang van 2017 wordt jaarlijks de werking van het Risicomanagementsysteem geëvalueerd. Yarden hanteert bij deze evaluatie de volgende thema's:

- > Risicocultuur
- > Strategie en beleid
- > Risicomanagementfunctie
- > Risicomanagementprocessen.

Bij de evaluatie wordt uitgegaan van de vier niveaus van volwassenheid, namelijk:

Niveau 4: Geïmplementeerd en periodiek geëvalueerd

Niveau 3: Gestructureerd en geformaliseerd

Niveau 2: Reproduceerbaar of informeel

Niveau 1: Niet bestaand; ad hoc of onvoldoende

Yarden heeft de ambitie om op alle vier de thema's het gewenste volwassenheidsniveau 4 te realiseren.

4.1 Interne controlesysteem

Yarden hanteert een intern controlesysteem om te bewaken dat:

- > organisatiedoelstellingen in overeenstemming zijn met de missie van Yarden;
- > middelen om de doelstellingen te bereiken effectief en efficiënt worden ingezet;
- > rechten en bezittingen van Yarden worden bewaakt;
- > rapportages op het gebied van operationele en financiële verantwoording betrouwbaar zijn;
- > wetten en andere van toepassing zijnde regelgevingen en ethische normen worden nageleefd.

Risico-governance

De interne controleprocessen zijn gebaseerd op functiescheiding en het vierogenprincipe. Een belangrijk onderdeel van het interne controlesysteem is het toezien op de toereikende beheersing van de risico's waarmee Yarden wordt geconfronteerd. Dit gaat om alle risico's die een impact op de organisatie hebben en een bedreiging kunnen vormen voor het bereiken van de organisatie-doelstellingen. Deze risico's worden gerapporteerd in het integrale risicodashboard van Yarden.

Het mandaat en het commitment voor het opzetten van het Risicomanagementsysteem en de Risicomanagementfunctie is door de directie van Yarden gegeven op basis van onderstaande verantwoordelijkheden conform het "Three Lines of Defence"-principe. Door functiescheiding in te richten tussen het opstellen van beleid, uitvoering van beleid en controle op de naleving van dit beleid, wordt een hoge mate van risicobeheersing bereikt.

1e Lijn: (Risico-)eigenaar

De directie en het management van iedere afdeling is primair verantwoordelijk voor alle risico's binnen zijn/haar afdeling en voor uitvoering, naleving en effectiviteit van getroffen beheersmaatregelen in de eerste lijn. Deze lijn heeft een uitvoerende rol en richt zich op het primaire en uitvoerende proces.

2e Lijn: (Risico-)control

De tweede lijn wordt gevormd door de afdeling Integraal Risicomanagement (IRM). Binnen de afdeling IRM zijn de functies riskmanagement, compliance, actuariële functie, functionaris gegevensbescherming en information riskmanagement ondergebracht (gezamenlijk IRM-functie). De risicomanagement-, compliance- en actuariële functie zijn sleutelfuncties conform Solvency II. Expliciet ziet de tweede lijn erop toe of de eerste lijn adequaat functioneert, en verschaft daarnaast inzicht in de ontwikkelingen van het risicoprofiel van Yarden in verhouding tot de risicobereidheid en adviseert daarover.

Deze functies en de afdeling IRM hebben geen operationele of resultaatverantwoordelijkheid ten aanzien van die beheersing van risico's.

De risicomanagementfunctie is verantwoordelijk voor de effectieve kaderstelling en het toezicht op de naleving daarvan, en de monitoring van de werking van de controlesystemen. Daarnaast bestaat de rol uit het gevraagd en ongevraagd adviseren, monitoren, signaleren, ondersteunen en rapporteren over de effectiviteit van de risicobeheersing.

De **Compliance Functie** is gericht op het monitoren en bevorderen van de naleving van wet- en regelgeving, interne gedragscodes, waarden en procedures die verband houden met de integriteit van Yarden met als doel het voorkomen van aantasting van de integriteit, alsmede financiële,

juridische en reputatieschade en richt zich dus op de monitoring van de compliance-risico's. De taken van de compliance officer zijn vastgelegd in het Compliance-charter.

De **Actuariële Functie** heeft een toetsende rol. Vanuit die rol ziet de actuariële functie toe op de berekening van de technische voorzieningen, beoordeelt de nieuwe productie, de SCR-risico's die ten grondslag liggen aan de risicomarge alsmede de opzet voor rapportages. De actuariële functie challengeert en beoordeelt de werkzaamheden van het Actuarieel en toetst de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). De taken van deze functie zijn vastgelegd in het Charter Actuariële Functie.

De **Functionaris Gegevensbescherming** (FG) is verantwoordelijk voor het up-to-date houden van de organisatie voor wat betreft de strategische en beleidsmatige aspecten van privacy. Daarnaast reviewt de FG (periodiek) het privacybeleid, herzielt jaarlijks de privacy-strategie, verzorgt awareness-trainingen en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan personen die geraakt worden door dit beleid. Ten slotte houdt de FG toezicht op de naleving van dit beleid en verzorgt de meldingen van datalekken aan de Autoriteit Gegevensbescherming.

De functie van **Information Riskmanagement** is verantwoordelijk voor het opstellen en bewaken van het informatiebeveiligingsbeleid en adviseert over informatiebeveiliging gericht op de waarborging van de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en digitale weerbaarheid van de informatie binnen geheel Yarden.

De **Integrale Risicomanagementfunctie** is gepositioneerd onder de directeur Financiën & Informatiemanagement die tevens eindverantwoordelijk is voor de risicomanagement- en compliance functie binnen Yarden.

De integrale risicomanagementfunctie is belegd bij de afdeling IRM, onder leiding van de manager IRM. De manager IRM geeft invulling aan de rol van risicomanager en de daarmee verband houdende specifieke taken.

Een objectieve, integere en onafhankelijke taakvervulling is essentieel voor de effectiviteit van de IRM-functie. De IRM-functie is onafhankelijk van de eerste en derde lijn.

De IRM-functie heeft betrekking op alle risico's van de onderneming, waaronder:

- > de strategische risico's
- > financiële risico's
- > operationele risico's
- > risico's met betrekking tot financiële verslaggeving
- > risico's aangaande de naleving van de wet- en regelgeving

Onafhankelijkheid en objectiviteit worden geborgd door de volgende maatregelen:

- a. De IRM-functie rapporteert hiërarchisch aan de directeur Financiën & Informatiemanagement, die daarmee meer expliciet de rol van CFRO heeft in het bestuur;
- b. De directie besluit unaniem over aanname/ontslag, beoordeling en beloning van de IRM-functie of legt dit voor aan de voorzitter van de Risk & Auditcommissie (R&AC) van de Raad van Commissarissen;
- c. De IRM-functie heeft een escalatielijn naar de R&AC;
- d. De directeur F&I beoordeelt jaarlijks de rol en het functioneren van de IRM-functie;

- e. De directie besluit unaniem over aanname/ontslag, beoordeling en beloning van de IRM of legt dit voor aan de voorzitter van de R&AC;
- f. De risicomanagementfunctie wordt beoordeeld op basis van de verwezenlijking van de doelstellingen van de functie, onafhankelijk van de resultaten van de bedrijfsactiviteiten waar de functie toezicht op houdt;
- g. De Manager IRM heeft een rechtstreekse rapportagelijn naar en een onbelemmerde toegang tot de directie van Yarden alsmede naar de voorzitters van de Raad van Commissarissen en R&AC. De Manager IRM deelt altijd de rapportages met de voltallige directie en de R&AC;
- h. De Manager IRM is aanwezig bij de vergaderingen van de R&AC met betrekking tot onderwerpen die het integraal risicomanagement aangaan.
- i. De sleutelfuncties binnen de afdeling IRM hebben te allen tijde toegang tot de (leden van) de directie van Yarden en kunnen escaleren naar de R&AC.

3e Lijn: (Risico)zekerheid

Internal Audit geeft een onafhankelijk oordeel over de opzet, bestaan en werking van het interne beheersingsraamwerk (1e en 2e Lijn).

De interne auditfunctie helpt met systematische en gedisciplineerde audits de effectiviteit van de processen van risicomanagement, beheersing en governance te evalueren en te verbeteren. Hiertoe voert de interne auditfunctie onder meer de volgende activiteiten uit:

- > Het actualiseren van het audit-universum;
- > Het opstellen van een intern-auditmeerjarenplan;
- > Het auditen van de doeltreffendheid en effectiviteit van processen, beleid en mitigerende maatregelen en doen van aanbevelingen dienaangaande;
- > Het gevraagd en ongevraagd adviseren van medewerkers, management en directie om de processen van risicomanagement, beheersing en governance te verbeteren;
- > Het rapporteren aan management, directie en Raad van Commissarissen.

De interne auditfunctie is onafhankelijk, objectief en wordt geborgd door het Interne Audit Charter.

4.2 Risicomanagementcyclus

De riskmanagementcyclus is opgebouwd vanuit de strategie en deze wordt vertaald naar (indien nodig) aanpassingen in de werkprocessen. De riskmanagementstrategie van Yarden is gericht op alle risico's die een bedreiging vormen voor het halen van de strategische doelstellingen. De wijze van risicobeheersing is ingebed in alle gremia van de organisatie en wordt zichtbaar gemaakt voor stakeholders en toezichthouders. In de rapportage-cyclus wordt teruggekoppeld in hoeverre de risicomanagementdoelstellingen ook worden gerealiseerd. De te nemen stappen zijn:

- > Jaarlijkse risico-inventarisatie
- > Vaststellen van de risk appetite
- > Meten van de risico's
- > Kwantificeren van de risico's
- > Kwalificeren van de risico's: wat is de kans x impact
- > Rapporteren over de uitkomsten

4.3 Risicobeheersing

In de huidige aanpak van risicobeheersing wordt proactief gereageerd op veranderende omstandigheden. Door het vroegtijdig signaleren van mogelijke gebeurtenissen en daaruit voortvloeiende risico's, is Yarden in staat om tijdig actie te nemen en het systeem van interne beheersmaatregelen op adequate wijze toe te passen. De kern van de risicobeheersing bestaat uit een organisatiebreed, uniform en gestructureerd proces van identificeren, analyseren, reageren, monitoren en rapporteren van mogelijke toekomstige gebeurtenissen die van invloed kunnen zijn op het behalen van de organisatiedoelstellingen.

Binnen Yarden Uitvaartverzekeringen zijn veel beheersmaatregelen genomen om het marktrisico te beperken. De wijze waarop deze risico's worden beheerst, wordt uiteengezet bij de passendheidstoets.

Binnen Yarden Uitvaartverzekeringen zijn tevens algemene beheersmaatregelen genomen voor alle onderkende risico's. De belangrijkste maatregelen zijn:

- > borgen nieuwe productie/klantbehoud;
- > beperken renterisico;
- > borgen van kostenkaders (er wordt gedurende een transitieperiode van enkele jaren bewust extra geïnvesteerd in marktbewerking, digitalisering en marketingcommunicatie met als gevolg een tijdelijke overschrijding van eerste kosten);
- > frequent bewaken van de solvabiliteit;
- > bewaken van de toegevoegde waarde new business;
- > sturen op doorlopende kosten;
- > het project Naturasupplement, met als doel het Naturasupplement-dossier goed te beheersen.

Risico-overleg

Yarden heeft een risico-overleg dat bestaat uit de directeur Financiën & Informatievoorziening, de IRM, Manager Finance, Compliance Officer, Security Officer, en de Internal Auditor. Het risico-overleg wordt gehouden om de voortgang en risicorapportages te bespreken in voorbereiding op het overleg van de directie van Yarden. Deze rapportages worden tevens met de Risk & Auditcommissie en Raad van Commissarissen besproken.

Beleggingscommissie

De Beleggingscommissie heeft als functie de directie van Yarden te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De Beleggingscommissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Holding, de fiduciair vermogensbeheerder en meerdere externe deskundigen. De externe deskundigen van de Beleggingscommissie worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen benoemd. De Beleggingscommissie bestaat uit minimaal twee en maximaal vier externe leden.

Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM).

De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen is verantwoordelijk voor het strategisch beleggingsbeleid waaronder de vaststelling van het doel en de stijl van het beleggingsbeleid, de investment beliefs, de strategische allocatie en bandbreedtes, de invulling van de deelportefeuilles, het derivaten- en valutabeleid, de mandaten aan de (fiduciair) vermogensbeheerder(s), de benchmarks en het aanstellen en/of ontslaan van (fiduciair)

vermogensbeheerder(s). De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen kan een deel van deze taken delegeren aan een fiduciair vermogensbeheerder.

Daarnaast is de Beleggingscommissie verantwoordelijk voor het toetsen en evalueren van het gevoerde en te voeren beleid van de fiduciair vermogensbeheerder, het onderhouden van contacten met marktpartijen die betrokken zijn bij het vermogensbeheer, bewaring en advisering en het bijhouden van beleggingstechnische kennis van de commissie.

De directie van Yarden Uitvaartverzekeringen geeft periodiek opdracht voor een ALM-studie. De Beleggingscommissie geeft op basis van de resultaten van de studie advies aan de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen. In 2019 is er door de specifieke ontwikkelingen voor gekozen om geen ALM-studie uit te voeren.

4.4 Toezichthoudende organen

Er zijn twee toezichthoudende organen die toezien op het risicomanagement en de interne beheersing bij Yarden:

1. Raad van Commissarissen
2. Risk & Auditcommissie

Raad van Commissarissen

De taak van de Raad van Commissarissen is het houden van toezicht op het bestuur van de vennootschap en de algemene gang van zaken betreffende de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Tot de taak van de Raad van Commissarissen wordt onder meer gerekend:

- > het houden van toezicht en (al dan niet voorafgaande) controle op, en het adviseren van de directie omtrent: (i) de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, (ii) de strategie en de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten, (iii) de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, (iv) het financiële verslaggevingsproces en (v) de naleving van de wet- en regelgeving;
- > het naleven en handhaven van de corporate governance-structuur van de vennootschap;

De Raad van Commissarissen kent twee commissies, te weten de Risk & Auditcommissie en de Renumeratiecommissie die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie. De Commissies worden door de Raad van Commissarissen uit haar midden samengesteld. De (gehele) Raad van Commissarissen blijft verantwoordelijk voor besluiten, ook als deze zijn voorbereid door een van de commissies.

Risk & Auditcommissie

De Risk & Auditcommissie (R&AC) is een vaste commissie van de Raad van Commissarissen en ondersteunt de Raad van Commissarissen bij het uitvoeren van de verantwoordelijkheden op het terrein van risicomanagement en audit. De Risk & Auditcommissie beoordeelt het financiële verslaggevingsproces, het systeem van interne beheersing en beheersing van (financiële) risico's, het controleproces, en het proces waarmee de onderneming de naleving van wet- en regelgeving en de eigen gedragscode bewaakt.

De R&AC beoordeelt of het management de juiste "beheerscultuur" uitdraagt om het belang van interne beheersing en risicomanagement te communiceren, en of het management ervoor zorgt dat alle werknemers inzicht hebben in hun rollen en verantwoordelijkheden.

De commissie verkrijgt inzicht in de mate waarin aanbevelingen van de interne auditor en de externe accountant betreffende interne beheersing door het management zijn geïmplementeerd. De commissie beoordeelt de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde systemen en beoordeelt op welke wijze het management zich verantwoordt over de beveiliging van computersystemen en -applicaties, en de calamiteitenplanning ten aanzien van de verwerking van financiële gegevens in het geval zich ernstige systeemstoringen voordoen.

Zij beoordeelt de effectiviteit van het systeem voor de naleving van wet- en regelgeving, alsmede de resultaten van onderzoek door het management naar frauduleuze handelingen of niet-naleving, en de vervolgstappen die worden genomen (waaronder disciplinaire maatregelen).

De R&AC wordt minimaal per kwartaal door het management en de risicofuncties schriftelijk op de hoogte gesteld van de gang van zaken met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving, de ontwikkeling van de risico's en de uitkomsten van de audits.

4.5 Solvency II

De implementatie van het Solvency II-regime heeft binnen Yarden effect gehad op het valideren van modellen en de aandacht voor de risico's. Hierdoor is er meer inzicht in de risico's verkregen.

Yarden is gevoelig voor een aantal risico's, hetgeen zijn weerslag vindt in de opbouw van het vereiste vermogen. De grootste risico's die Yarden loopt betreffen de marktrisico's en de verzekeringstechnische risico's.

Monitoring solvabiliteit

Yarden bewaakt op regelmatige basis de solvabiliteit op basis van Solvency II-richtlijnen en de interne norm van 130%. Ieder kwartaal wordt vanuit het Actuarieel een uitgebreide rapportage opgeleverd met de stand van zaken en mutaties in de solvabiliteit. Wekelijks wordt van de fiduciair vermogensbeheerder een set van indicatoren ontvangen die van invloed kunnen zijn op (het marktrisicodeel van) de solvabiliteit. Op basis van deze ontwikkelingen kan worden besloten tussentijdse solvabiliteitsberekeningen te maken of te derisken in de beleggingsportefeuille. De ontwikkelingen met betrekking tot de solvabiliteit en mogelijke derisk-acties op beleggingsgebied worden besproken in de Beleggingscommissie en in de Risk & Auditcommissie.

4.6 Uitbesteding

Yarden heeft zich in haar uitbestedingsbeleid gecommitteerd aan de wet- en regelgeving zoals deze in Solvency II beschreven staat. Interne verzoeken tot uitbesteding worden getoetst aan de hand van de volgende criteria: wordt er uitbesteed aan een derde? En heeft de uitbesteding een structureel karakter? Betreft het een kritieke of belangrijke functie of werkzaamheid?

4.7 IT

De huidige IT-uitbestedingen die hieraan voldoen zijn de uitbestede IT-infrastructuur (Centric), de huidige CRM/polisadministratie (Verne), en de financiële administratie (AFAS). Al deze uitbestedingen bevinden zich op Nederlands grondgebied. Yarden heeft contracten afgesloten die passend zijn bij de dienstverlening. De dienstverlening wordt gemonitord door middel van in Service Level Agreements vastgelegde afspraken, zoals periodieke controle van change- en incidentmanagement. Daarnaast is over al deze uitbestedingen overleg op strategisch en tactisch niveau om de toekomstbestendigheid ervan te waarborgen.

Naast het waarborgen van continuïteit zijn al deze uitbestedingen erop gericht om zoveel mogelijk binnen de standaarden te opereren teneinde kostenefficiëncy te behalen. Alle contracten met Centric, Verne en AFAS hebben een ISAE 3402 type II-verklaring.

4.8 Vermogensbeheer

Een aanzienlijk deel van de risico's die Yarden als bedrijf in theorie loopt, komen voort uit de wijze waarop haar vermogen wordt belegd. Yarden heeft het beheer van haar beleggingen uitbesteed aan extern fiduciair vermogensbeheerder Kempen Capital Management.

Het fiduciair vermogensbeheer bestaat uit de advisering over en uitvoering van het beleggingsbeleid, beheer en beleggen van vermogen, administratie, (wettelijke) verslaglegging, performance-meting en risicomanagement. De opdracht aan de fiduciair beheerder is vastgelegd in een schriftelijk mandaat. Als custodian is Northern Trust benoemd.

De Beleggingscommissie van Yarden heeft als functie de directie te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De commissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen en Yarden Holding, meerdere externe leden en de fiduciair vermogensbeheerder. De externe leden worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen benoemd. De Beleggingscommissie bestaat uit minimaal twee externe leden. Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM).

5. Financiën

Na een periode waarin de wettelijke solvabiliteitsnormen werden onderschreden zijn begin 2019 een aantal maatregelen genomen om enerzijds weer te voldoen aan de wettelijke eisen en anderzijds de rechten van de polishouders zo goed mogelijk te beschermen. Yarden tekende op 28 oktober 2019 een Share Purchase Agreement (SPA) met DELA Holding N.V. met als doel de aandelen van Yarden Holding B.V. over te dragen.

Conform het kapitaalbeleid van Yarden dient het vermogen van de gehele Yarden-groep te worden ingezet als kapitaalsteun aan de verzekeraar, teneinde de financiële positie van de polishouders te beschermen. Om hieraan uitvoering te geven heeft Yarden de aandelen in Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. van Yarden Holding B.V. overgedragen aan Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. per 1 januari 2019. Na deze aandelenoverdracht is sprake van een positief eigen vermogen bij Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.

Vervolgens heeft Yarden in februari een herstelplan ingeleverd bij De Nederlandsche Bank. DNB heeft op 28 mei 2019 haar instemming gegeven. De basis van dit herstelplan vormt de herstelmaatregel: “het beperken van de aanspraken van alle naturapakketpolishouders”. Dit betekent concreet dat de directie heeft besloten om de kostenstijging van het naturapakket niet meer te vergoeden na 1 januari 2020 en de rechten na deze datum derhalve te beperken. Deze herstelmaatregel is uitgevoerd door het invoeren van de wijzigingsbedingen in de oorspronkelijke polisvoorwaarden. De betreffende polishouders zijn per brief hierover geïnformeerd op 2 juli 2019. In december 2019 zijn de pakketpolishouders bovendien geïnformeerd dat per 2020 de prijsstijging 2% bedraagt en dat deze prijsstijging voor rekening van de polishouders zal komen.

De genoemde maatregel zorgde ervoor dat de SCR-ratio per 30 juni 2019 voor Yarden Holding B.V.(Groep) 145% bedraagt en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. (solo) 149% bedraagt en dat de solvabiliteit van Yarden vanaf die datum weer voldoet aan de wettelijke eisen onder de Solvency II-richtlijnen. Met name door marktomstandigheden is deze ratio in de maanden daarna verder gedaald en bedroeg de solvabiliteitsratio voor de Groep ultimo 2019 116%.

Yarden kon in 2019 een bescheiden positief resultaat noteren. In 2018 was nog sprake van een groot verlies door de eenmalig hoge verzekeringstechnische lasten. De opbrengsten stegen voornamelijk door hogere beleggingsopbrengsten. Yarden heeft in 2018 de kosten en bezetting van de ondersteunende diensten en staven kritisch tegen het licht gehouden. Naar aanleiding hiervan zijn aanzienlijke ingrepen gedaan en dit heeft vanaf 2019 geleid tot substantiële kostenbesparingen met een direct effect op het totale kostenniveau en dat van de onderliggende bedrijven Uitvaartverzorging en Uitvaartverzekeringen. De ontwikkelingen in de twee Yarden-onderdelen Uitvaartverzekeringen en Uitvaartverzorging worden hieronder nader toegelicht. De cashflow ontwikkelde zich in 2019 niet positief. In 2019 werd geïnvesteerd in verbouwingen en renovaties van enkele crematoria en in nieuwbouw van het Uitvaartcentrum Amsterdam Zuidoost.

5.1 Uitvaartverzekeringen

In 2019 stonden de klantcontacten vooral in het teken van het beantwoorden van vragen en reacties van pakketpolishouders naar aanleiding van de brieven die daarover in het tweede halfjaar zijn verstuurd door Yarden. Hiervoor zijn de afdelingen die het klantcontact onderhouden tijdelijk fors uitgebreid.

Door een prijsverhoging en minimalisatie van marketinginspanningen is de verkoop van de Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering het eerste halfjaar sterk gedaald, en stabiliseerde daarna.

Door het uitvoeren van de herstelmaatregel konden de voorzieningen worden verlaagd en kwamen de vereiste buffers weer boven het wettelijke niveau. De solvabiliteit van Yarden Uitvaartverzekeringen bedroeg ultimo 2019 119%.

Yarden Uitvaartverzekeringen heeft door de lage solvabiliteit gekozen voor een veilige beleggingsmix. Deze keuze heeft tot gevolg dat de Solvency II-ratio zoveel mogelijk stabiel is. Het bijkomende gevolg van deze keuze is dat beleggingsopbrengsten worden gerealiseerd die lager zijn dan de rente die nodig is om de verplichtingen te laten groeien. Het moeten aanhouden van de veilige beleggingsmix heeft daarom per saldo een negatieve impact op de jaarresultaten en is ook de belangrijkste reden dat het resultaat van het verzekeringsbedrijf over 2019 minder positief is.

Het onderzoeken van de strategische optie en de advisering die daarmee gepaard gaat legde in 2019 een grote druk op de bedrijfskosten en is ook de belangrijkste verklaring voor de stijging van die kosten.

Naast dat het verzekeringsbedrijf inzicht verschaft in haar financiële positie voert zij ook een toereikendheidstoets (TRT) uit. Dit als gevolg van artikel 2:435a lid 4 BW. Met de TRT wordt getoetst of de aanwezige balansvoorzieningen ten minste gelijk zijn aan de benodigde voorziening op marktconsistente grondslagen. Yarden heeft ervoor gekozen om voor de waardering van verzekeringsverplichtingen ten behoeve van de TRT aan te sluiten bij de Solvency II-waarde. De bepalingen voor de TRT zijn opgenomen in de Richtlijn Jaarrekening (RJ 605). De toetsmarge ultimo 2019 komt positief uit op € 203 miljoen. Ultimo 2019 blijken de voorzieningen van Yarden toereikend te zijn.

5.2 Uitvaartverzorging

Yarden Uitvaartverzorging (Yarden Uitvaartzorg B.V., Franchise B.V. en Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. en Vastgoed B.V.) leverden samen met de deelnemingen een duidelijke positieve bijdrage aan het resultaat.

In 2019 verzorgde Yarden Uitvaartverzorging in totaal 11.995 uitvaarten en 26.437 crematies. Deze aantallen bleven in 2019 stabiel ten opzichte van de voorgaande jaren. In 2019 was sprake van een lagere sterfte dan het jaar ervoor en ook lager dan het CBS had voorspeld. Per saldo bleef het marktaandeel binnen Uitvaartverzorging op peil. Dit ondanks dat Yarden in 2019 meerdere malen negatief in de pers was.

De totale omzet van Yarden Uitvaartverzorging inclusief deelnemingen bedroeg in 2019 € 104 miljoen. De klanttevredenheid van Uitvaartzorg en Franchise steeg naar een 9,2 en ook de Net Promotor Score steeg, hetgeen de basis is voor duurzame bedrijfsvoering.

In 2019 zijn gedurende het gehele jaar de naturasommen-pakketten uitgevoerd voor iedere verzekerde die daar volgens voorwaarden recht op had. Het uitvoeren van pakketten legde druk op de resultaten van Uitvaartverzorging omdat deze pakketten in feite tegen kostprijs worden geleverd. Ook betekende het uitvoeren van de naturasommenpakketten een verandering in werkwijze. Deze wijziging is voortvarend opgepakt en heeft tot meer duidelijkheid en tevredenheid geleid van zowel nabestaanden als medewerkers.

Het verlies aan rendement op de pakketuitvaarten is voor een belangrijk deel gecompenseerd door personeel- en kostenreductie binnen de regio's van Uitvaartzorg door een intensieve procesoptimalisatie en door besparing op de ondersteunende diensten. Deze kostenreductie is

eind 2018 gestart en eind 2019 afgerond. Er kan worden geconcludeerd dat deze besparingen de basis hebben gelegd voor een duurzaam resultaat.

In 2019 is het crematorium Haarlem volledig gerenoveerd. Na een lange periode van sluiting is Afscheidshuis en Begraafplaats Nieuw Eykenduynen heropend. De bouw van het Multicultureel Afscheidshuis in Amsterdam Zuidoost is in 2019 nagenoeg gereedgekomen. De opening vindt plaats in het voorjaar van 2020.

Er is een foodbook ontwikkeld met een kwaliteitsassortiment eten & drinken voor de Yarden-crematoria en -uitvaartcentra.

Diverse bijeenkomsten werden gehouden om de medewerkers te informeren over de mogelijke gevolgen van een overname door DELA.

6. Bedrijfsvoering

Samen staan we sterk. Vanuit die gedachte zorgt Yarden dat elke klant een waardig en persoonlijk afscheid krijgt. En ondersteunen we de nabestaanden bij de verwerking van hun verlies. Dat doen we als medewerker én als vrijwilliger. Door mensen goed voor te lichten en door uitvaarten bereikbaar te maken.

Wij oefenen niet zomaar een beroep uit. Ons vak is er een van uitersten. We staan mensen bij die net een dierbare hebben verloren, iets dat ons ook persoonlijk raakt. Maar we werken ook planmatig aan het waarmaken van alles wat we als Yarden-organisatie beloven.

Wij zijn er voor de klant en we zijn ons bewust van alles wat we zeggen en doen. We helpen elkaar en vragen om hulp als het nodig is. Ervaringen van anderen nemen we mee in ons dagelijkse werk. Een afscheid kun je immers maar een keer goed doen.

Wij komen met antwoorden op vragen die nog niet zijn gesteld en zetten voor elke klant een stapje meer dan strikt noodzakelijk. Door dat stapje extra zorgen we dat het afscheid echt goed is, zodat het mensen verder helpt in de verwerking van hun verlies. Wij stellen ons flexibel op en zijn zo creatief dat we voor iedereen een goed en waardig afscheid kunnen realiseren, waarbij we alert zijn op mogelijke verbeteringen in de toekomst.

Als organisatie hebben heeft Yarden een heldere kijk op het leven. Dit maakt onze benadering persoonlijker en inspirerend, met gepaste nabijheid.

6.1 Yardeniers maken het verschil

Yarden is een prachtige organisatie met een al even prachtige doelstelling. En medewerkers met een ongekennde bevoegenheid, uiterste betrokkenheid en persoonlijke aandacht. Zij maken het verschil.

Aantal medewerkers Yarden

Jaar 2019	828
Jaar 2018	955

Aantal FTE Yarden

Jaar 2019	544
Jaar 2018	599

Verhouding man/vrouw medewerkers Yarden

Jaar 2019	248/580
Jaar 2018	301/654

Leeftijdsopbouw (jaar 2019)

tot 20	14
20 tot 30	64
30 tot 40	114
40 tot 50	200
50 tot 60	325
60 plus	111

Ziekteverzuim 2019 2018

Zorg	7,0%	8,7%
Faciliteiten	7,2%	6,2%
Verzekeringen	5,6%	4,8%
Holding	4,6%	7,8%
TOTAAL	6,4%	7,0%

Organisatorische ontwikkelingen conform art.391 BW 2 titel 9 zijn toegelicht in de verschillende secties van het bestuursverslag.

6.2 Opleiding en ontwikkeling

Competente, gemotiveerde en tevreden medewerkers zijn cruciaal voor het succes van Yarden. Persoonlijke ontwikkeling is een eigen verantwoordelijkheid en zal een bijdrage leveren aan het vertrouwen, zowel intern bij de medewerkers, als extern bij klanten en aandeelhouders. Daarom investeert Yarden continu in de ontwikkeling van kennis, vakbekwaamheid en vaardigheden van haar medewerkers.

6.3 Duurzame inzetbaarheid

Duurzame inzetbaarheid wordt steeds belangrijker. Yarden zorgt dat er mogelijkheden en faciliteiten zijn voor elke medewerker om met plezier te werken. Met een productiviteit die past bij de ambities van onze organisatie. Yardeniers vragen we verantwoordelijkheid te nemen om bij te dragen aan de bedrijfsdoelstellingen en de daarbij passende mogelijkheden en faciliteiten te benutten.

6.4 Diversiteit

Yarden vindt diversiteit binnen haar organisatie belangrijk. Divers samengestelde teams leveren betere resultaten en dragen meer bij aan het waarmaken van Yardens visie en strategie. Een diversiteit aan talenten en competenties maakt een organisatie sterker, flexibeler en slagvaardiger.

6.5 Ondernemingsraad

Juist bij ingrijpende veranderingen is een sterke en actieve Ondernemingsraad nodig om samen tot een goed resultaat te komen. Ook in 2019 was de relatie en het overleg tussen de Ondernemingsraad en de Yarden-bestuurder constructief, waarbij uiteraard ook de nodige kritische noten werden gekraakt.

6.6 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Yarden wil een betrouwbare en integere organisatie zijn. Vanuit Vereniging Yarden hebben wij geen winstoogmerk; positieve financiële resultaten zetten we in om reserves ten gunste van onze leden. Yarden is een onderneming die verantwoordelijkheid neemt, in dialoog is met haar stakeholders, waarbij duurzaam handelen de kern is. Ook zetten we ons actief in voor de maatschappij en zijn we kritisch op de invloed die ons eigen handelen heeft op milieu en maatschappij.

6.7 Maatschappelijk verantwoord beleggen

Yarden betreft de aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen in de besluitvorming rondom de beleggingen. Deze worden afgewogen in samenhang met rendement, risico en kosten. Yarden heeft zich gecommitteerd aan de code Duurzaam Beleggen van het Verbond van Verzekeraars. Hoewel het financieel rendement leidend is, past maatschappelijk verantwoord beleggen goed bij de missie van Yarden. Yarden is ervan overtuigd dat aandacht voor verantwoord beleggen kan bijdragen aan het rendement en risicoprofiel.

6.8 Duurzaamheid

Yarden streeft ernaar om door middel van innovatie en het delen van kennis de verwachtingen van haar dienstverlening te overtreffen en ambieert om een 9+ Uitvaartorganisatie te zijn. Ook stimuleert Yarden mensen na te denken over hun uitvaartwensen en deze vast te leggen. Daarnaast voert Yarden een duurzaamheidsbeleid bij de bouw en verbouw van locaties; bij uitvaarten bieden we duurzame producten aan en ook zetten wij ons in voor milieuvriendelijkere uitvaarttechnieken, zoals resumeren. Yarden heeft tevens ook alle voorbereidingen getroffen voor de wettelijk verplichte Europese Energie Richtlijnen.

7. Vooruitblik op 2020

Op 28 oktober 2019 heeft Yarden Holding B.V. een Share Purchase Agreement (SPA) met DELA Holding N.V. getekend. Na het verkrijgen van goedkeuring van DNB en ACM wordt overgegaan tot de overdracht van de aandelen van Yarden Holding B.V. aan DELA Holding N.V. Direct aansluitend wordt Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. gefuseerd met DELA Natura- en levensverzekeringen N.V. Na de overname zal een start worden gemaakt met de integratie van de bedrijven Yarden en DELA. Bij opstelling en ondertekening van de SPA gingen partijen er van uit dat uiterlijk per 30 juni 2020 de aandelenoverdracht gerealiseerd zou zijn. Onder de voorwaarde dat goedkeuring van toezichthouders per die datum is ontvangen vindt dan ook uiterlijk per die datum overdracht van aandelen plaats. Mocht goedkeuring door toezichthouders na 30 juni 2020 worden ontvangen, dan is aanvullend goedkeuring nodig van betrokken partijen voor overdracht van de aandelen.

Begin 2020 bereikte het COVID-19 virus ook Nederland. De impact werd vanaf maart 2020 snel voelbaar. Op basis van de richtlijnen van de RIVM is binnen Yarden zoveel mogelijk het thuiswerken ingevoerd voor het hoofdkantoor in Almere. Dit leidde niet tot operationele verstoringen.

De impact van Covid-19 op de financiële markten en de bijbehorende stijging van de Volatiliteits-Adjustment in de waardering van de Solvency II voorzieningen heeft bij Yarden gezorgd voor wekelijkse fluctuaties vanaf maart 2020 en een stijging van de SCR-ratio van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. naar rond de 155% per het einde van het eerste kwartaal 2020. Er is voor Yarden geen reden om aan te nemen dat deze stijging een permanent karakter heeft. Omdat Yarden nagenoeg alleen vastrentende waarden bezit, hebben de dalende beurskoersen geen effect gehad op de waarde van de beleggingen.

Uit een analyse zoals die kan worden gemaakt op het moment van het opstellen van de jaarrekening over de mogelijke impact van het coronavirus blijkt dat er op dit moment geen aanleiding is om te veronderstellen dat de impact op de technische voorziening groter zal zijn dan het risicokapitaal dat wordt aangehouden als onderdeel van het catastrofe-risico in Solvency II. De directie van Yarden vindt de gerapporteerde stand per ultimo 2019 dan ook het meeste representatieve uitgangspunt voor beleidskeuzes.

In de crematoria en op de uitvaartcentra moeten de diensten ter plekke geleverd blijven worden, uiteraard met inachtneming van de landelijke veiligheidsvoorschriften. Regelgesprekken voor uitvaarten worden telefonisch gevoerd, thuisopbaringen vinden niet meer plaats en voor plechtigheden geldt een maximum van 30 aanwezigen. Er mogen geen koffietafels en andere horecavoorzieningen meer worden aangeboden. Dit heeft grote impact op de beleving van het afscheid door de nabestaanden.

Het niet meer kunnen aanbieden van horecavoorzieningen heeft voor Yarden een negatieve financiële impact. Yarden kan geen beroep doen op de NOW-regeling vanwege het 20%-criterium. Er zullen naar verwachting ook meer uitvaarten en crematies plaatsvinden hetgeen gedeeltelijk compenserend zal werken voor de derving van de horeca-omzet. Voor 2020 wordt een forse daling van het resultaat van Uitvaartverzorging voorzien, maar een verlies kan naar verwachting worden vermeden.

Op basis van analyse door directie wordt er geen gevaar onderkend voor de continuïteit van Yarden Holding vanwege COVID-19.

Almere, 26 mei 2020

Leo Epskamp
Directievoorzitter Yarden Holding B.V.

Bericht van de Raad van Commissarissen aan de aandeelhouders

De Raad van Commissarissen biedt hierbij haar verslag aan over het boekjaar 2019 aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De directie heeft het bestuursverslag opgesteld en de jaarrekening is door KPMG Accountants gecontroleerd en op 26 mei 2020 voorzien van een goedkeurende controleverklaring. De Raad stemt in met het voorstel van de directie om het eigen vermogen van de vennootschap te vermeerderen met het resultaat na belasting over 2019 ad € 3,6 miljoen.

In het bijzijn van de accountant heeft de Raad de jaarrekening besproken en goedgekeurd. De Raad adviseert de Algemene Vergadering van Aandeelhouders de jaarrekening 2019 vast te stellen, de directie decharge te verlenen voor het gevoerde beleid en de Raad van Commissarissen decharge te verlenen voor het gehouden toezicht.

Corporate Governance

De Raad van Commissarissen en de directie onderschrijven de algemeen gedragen beginselen van verantwoord ondernemen en leven deze ook na. Daarbij worden de beginselen van de geldende Corporate Governance Code in acht genomen. Vanuit de richtlijn comply or explain rapporteert Yarden proactief eventuele afwijkingen aan haar externe toezichthouders.

Vanuit praktisch oogpunt heeft de Raad ervoor gekozen om twee van de drie in de code genoemde commissies samen te voegen. De Raad kent naast de Risk & Auditcommissie de Remuneratiecommissie die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie. De Raad kent een eigen reglement waarin onder meer zijn opgenomen de profielschets, omvang en samenstelling van de Raad, het rooster van aftreden en de reglementen van de commissies.

Samenstelling Raad van Commissarissen

Mevrouw Niewierrra is per 1 april 2019 op haar verzoek voortijdig afgetreden. De achtergrond hierbij was dat zij een andere functie als hoofdactiviteit had aanvaard. Sinds april 2019 bestaat de Raad van Commissarissen derhalve uit vier leden. Hoewel bij aftreden van leden maatregelen genomen moeten worden om het aantal commissarissen onverminderd aan te vullen tot de zes leden die statutair genoemd worden, is de werving voor de vacature die gedurende 2018 ontstond toentertijd stopgezet met het oog op de situatie waarin Yarden verkeerde. Besloten werd om de vacature in de Raad van Commissarissen pas te vervullen als er meer zekerheid is over de toekomstige richting van Yarden. Datzelfde gold in 2019 bij het vertrek van mevrouw Niewierrra. Graag willen wij mevrouw Niewierrra danken voor haar collegialiteit en het inbrengen van haar ervaring en kennis in onze Raad.

Inmiddels is op 28 oktober 2019 de voorgenomen overname van de aandelen Yarden Holding door DELA aangekondigd. Dat maakte dat besloten is om werving van nieuwe leden voor de Raad van Commissarissen van Yarden Holding niet verder door te zetten. Op hetzelfde moment ontstond de bijzondere situatie dat alle vier de zittende commissarissen gelijktijdig aftredend zouden zijn op de Vergadering van Aandeelhouders die gedurende het laatste kwartaal van 2019 gepland stond. Dit werd ingegeven door het aflopen van de zittingstermijnen; de heren Payer en Raué na twee zittingstermijnen, en de heren Pieterse en Seemann na één zittingstermijn van vier

jaar. Alle vier hebben vervolgens aangegeven bereid te zijn, in het belang van de continuïteit van de organisatie, om herbenoemd te worden. Dit heeft erin geresulteerd dat de heren Pieterse en Seemann herbenoemd zijn voor een tweede periode van vier jaar. Daarnaast zijn, conform de governance-regels, de heren Payer en Raué voor een periode van twee jaar herbenoemd. Opgemerkt wordt dat het de verwachting is dat de feitelijke zittingsduur enkele maanden zal zijn, tot het moment van closing van de beoogde verkooptransactie met DELA.

Vergaderingen

Yarden Holding B.V. en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. hebben een eigen Raad van Commissarissen en vergaderen met een eigen agenda en vergaderstukken. De samenstelling van beide raden is echter identiek en functioneert als een personele unie. De vergaderingen van Yarden Holding B.V. en Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. vonden zoveel als mogelijk gecombineerd plaats.

De Raden vergaderden in het verslagjaar 12 keer waaronder een aantal malen telefonisch. De gemiddelde aanwezigheid van de leden van de Raad van Commissarissen was 88%.

De Raad heeft gedurende de eerste maanden van 2019 bij herhaling en veelvuldig vergaderd over de verkenning van de strategische opties die Yarden mogelijk zou hebben om haar financiële positie te verstevigen. Immers, eind 2018 was er twijfel ontstaan over de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten van Yarden vanwege het onderschrijden van de wettelijke Solvency II-kapitaalvereisten (100%). De vergaderingen van de Raad met de directie richtten zich in die periode op mogelijke scenario's om enerzijds weer aan de wettelijke eisen te voldoen, en anderzijds de rechten van de polishouders zo goed mogelijk te beschermen. Om ook haar aandeelhouders goed te informeren heeft de directie gedurende de eerste maanden van 2019 een zestal informatiebijeenkomsten van de Raad van Commissarissen en de aandeelhouders belegd. Daarin presenteerde de directie de laatste ontwikkelingen. Uiteindelijk heeft de verkenning van de strategische opties geresulteerd in de invulling die is gegeven aan het herstelplan waarop DNB op 28 mei 2019 haar instemming heeft gegeven.

Door de uitvoering van de maatregelen uit het herstelplan – het beperken van de aanspraken van alle naturapakketpolishouders – konden Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. zowel als Yarden Holding B.V. per 30 juni 2019 weer voldoen aan de wettelijke eisen ten aanzien van de solvabiliteit. Echter, met de uitvoering van het herstelplan, inclusief alle daaraan voorafgaande maatregelen, heeft Yarden alle mogelijke interventies van het kapitaalbeleid uitgevoerd. Nieuwe compenserende maatregelen ter ondersteuning van de solvabiliteit zijn binnen Yarden derhalve niet meer aanwezig. Dat maakt dat de continuïteit van het bedrijf ook na de maatregelen als onzeker kon worden aangemerkt.

Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen en in het belang van de polishouders zijn door de directie gesprekken gevoerd met marktpartijen. De Raad van Commissarissen is door de directie bij voortduring betrokken bij en geïnformeerd over de ontwikkeling van die gesprekken. Om haar adviserende en toezichhoudende rol naar behoren uit te kunnen voeren én de belangen van alle betrokkenen voldoende tot hun recht te laten komen, is gedurende mei 2019 gekozen voor de instelling van een Stuurgroep. Daarin zaten naast leden van de Raad van Commissarissen en de directie tevens vertegenwoordigers van het Hoofdbestuur van de Vereniging Yarden, i.c. representant van de aandeelhouder, alsmede de voorzitter van de Stichting Yarden (prioriteit). Met soms op wekelijks basis bijeenkomsten of telefonische overlegmomenten is de Raad van Commissarissen toen a tempo en voortdurend betrokken geweest bij de ontwikkelingen die

uiteindelijk geresulteerd hebben in het tekenen van een voorwaardelijke koopovereenkomst per 28 oktober 2019 met DELA Holding N.V.. Per dat moment stopten feitelijk de activiteiten van de Stuurgroep.

Naast voornoemde discussies en vergaderingen inzake de strategische opties en ontwikkelingen binnen Yarden heeft de Raad van Commissarissen in haar vergaderingen diverse specifieke onderwerpen behandeld. Deze omvatten onder meer de ORSA, het auditplan van KPMG, het risicodashboard inclusief de voortgangsrapportages, de rapportages van Compliance, Information Security en Integraal Risicomanagement, de governance-structuur omtrent de besluitvorming, het kapitaalbeleid, de bouw van het multicultureel uitvaartcentrum Amsterdam Zuidoost.

Periodiek vonden overigens bilaterale gesprekken plaats tussen de voorzitter van de Raad van Commissarissen en de directievoorzitter. Deze gesprekken zijn bedoeld om ook tussen de reguliere vergaderingen de Raad aangesloten te houden op de voortgang van belangrijke dossiers en te informeren over actuele onderwerpen. Door van deze bilaterale gesprekken korte notities te maken werd de voltallige Raad geïnformeerd. In het verleden vonden deze gesprekken gemiddeld eens in de drie weken plaats. Na wisseling van bestuursvoorzitter is dit gedurende het derde kwartaal 2019 weer opgepakt. De Raad is dan ook goed en steeds tijdig door de directie geïnformeerd, waardoor zij haar toezichthoudende taken naar behoren kon uitoefenen.

Na het vertrek van mevrouw Niewierra heeft de Ondernemingsraad de heer Pieterse gevraagd de rol over te nemen van commissaris op aanbeveling van de OR. De zogeheten artikel 24-vergaderingen van de OR hebben in het verslagjaar de eerste keer in het teken gestaan van de solvabiliteitsproblematiek van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Het gedurende het vierde kwartaal gehouden overleg besteedde voornamelijk aandacht aan de aangekondigde voorgenomen overname van de aandelen Yarden Holding door DELA Holding N.V..

Het was voor de Raad zeer nuttig om met de OR te discussiëren over de mogelijke oplossingen en te constateren dat de OR door de bestuurder van Yarden Holding B.V. goed op de hoogte is gehouden van de actuele ontwikkelingen. De Raad heeft deze vergaderingen als uiterst constructief en plezierig ervaren.

Risk & Auditcommissie

De Raad van Commissarissen heeft uit haar midden een Risk & Auditcommissie gevormd, die verantwoordelijk is voor de voorbereiding van de besluitvorming door de voltallige Raad van Commissarissen in het kader van het toezicht op de directie. De Risk & Auditcommissie richt zich in ieder geval op het interne risicobeheersings- en controlesysteem, de financiële informatievoorziening en ICT, de solvabiliteit, het kapitaalbeleid, de privacyregels (AVG) en het beleggingsbeleid, alsmede het financieel management van de verschillende vennootschappen. Ook bewaakt zij de integriteit van de organisatie. De taken en werkwijze van de Risk & Auditcommissie zijn vastgelegd in het Reglement van de Risk & Auditcommissie.

De Risk & Auditcommissie bestond in 2019 uit de heren Pieterse, Raué en Seemann (voorzitter). De commissie vergaderde in het verslagjaar 6 keer. Om praktische redenen heeft de commissie haar vergaderingen een viertal keer gecombineerd met de vergadering van de Raad van Commissarissen.

De Risk & Auditcommissie heeft de besprekingen in de Raad van Commissarissen voorbereid inzake de jaarstukken, de managementletter van de accountant (interim-controle), het accountantsverslag, het interne auditplan 2020, de liquiditeitsprognose, de meerjarenbegroting, en de ORSA. Bij de bespreking van de managementletter, het accountantsverslag en de jaarstukken was eveneens de accountant aanwezig.

Naast het overleg met de directie heeft de commissie zich gedurende 2019 laten informeren door de manager Finance & Risk, de manager Compliance, de Actuariële Functiehouders, de Information Security manager, de Functionaris Gegevensbescherming, de Interne Auditor, de manager Integraal Risicomanagement, en in het bijzonder over de opvolging van de gegeven aanbevelingen.

Voorafgaand aan de accountantscontrole is de controle-aanpak voor de jaarrekening 2019 met KPMG besproken, alsmede de uitkomsten van de interim-controle en de managementletter. Ook hebben de commissie en de voltallige Raad van Commissarissen zich laten informeren door de externe (voorheen certificerend) actuaris Actwell en voor specifieke onderwerpen door het actuarisbureau Milliman.

Remuneratiecommissie

De Remuneratiecommissie, die gecombineerd is met de Selectie- en Benoemingscommissie, is door de Raad van Commissarissen ingesteld om voorstellen voor te bereiden omtrent benoeming van statutair directeurs, en hun remuneratie ter besluitvorming van de voltallige Raad van Commissarissen. De commissie adviseert tevens de directievoorzitter bij voorgenomen benoemingen van overige directeurs. In 2019 bestond de voltallige Yarden-directie uit één vrouw en drie mannen. Daarmee voldoet Yarden niet aan de onder de Governance-regels gewenste verdeling van ten minste 30% vertegenwoordiging van ieder geslacht in de directie.

De commissie bestond in het verslagjaar uit de leden mevrouw Niewierrra (tot 1 april 2019), de heer Pieterse (vanaf 1 april 2019) en de heer Raué. Tot haar aftreden was mevrouw Niewierrra voorzitter. Deze rol werd daarna overgenomen door de heer Pieterse.

Op de Yarden-website staat een nadere toelichting over het beloningsbeleid (<https://www.yarden.nl/over-yarden/beloningsbeleid.htm>)

De commissie heeft gedurende 2019 zowel gedurende als ook buiten vergadering specifieke aandacht besteed aan de samenstelling van de directie. Daarbij speelden onderwerpen als het vertrek van de directievoorzitter eind mei 2019 alsmede het vertrek van de directeur Uitvaartverzekeringen eind augustus 2019. De vacante functies worden tijdelijk vervuld door de heren L.N.J. Epskamp (directievoorzitter) en P. de Groot (directeur Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.). Eveneens stond in 2019 op de agenda de invulling van de posities van sleutelfunctionarissen alsook het bespreken van maatregelen gericht op het behouden van medewerkers.

Toeziethouders

Vast onderdeel van de agenda van de Raad van Commissarissen is de correspondentie die Yarden vanuit De Nederlandsche Bank (DNB), de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) ontvangt. De in het verslagjaar ontvangen correspondentie is steeds uitgebreid besproken en de Raad heeft actief toegezien op de naleving van wet- en regelgeving. De Raad van Commissarissen heeft ook enkele malen direct met DNB vergaderd.

De Raad heeft voortdurend stilgestaan bij het risicomanagement van Yarden en de solvabiliteitsproblematiek in het bijzonder. Op basis daarvan heeft de Raad geconcludeerd dat majeure maatregelen noodzakelijk zijn om de solvabiliteitspositie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. te versterken zodat de rechten van de polishouders zoveel als mogelijk beschermd worden.

Slotopmerking

2019 was wederom voor Yarden een bijzonder jaar. Het besluit om de aanspraken van alle naturapakketpolishouders te beperken was niet eenvoudig. De voorgenomen overname door DELA is een ingrijpende wijziging voor de onderneming en haar medewerkers. De Raad heeft mede in dat licht grote waardering voor de directie en medewerkers die met niet aflatende energie zich eens te meer hebben ingezet om naast hun reguliere werkzaamheden tot een oplossing te komen voor de continuïteitvraagstukken van de onderneming. Met de overname door DELA heeft Yarden een structurele duurzame oplossing gevonden om haar activiteiten voort te kunnen zetten. Bij goedkeuring door de toezichthouders, is Yarden officieel onderdeel van DELA.

De verspreiding van het COVID-19 virus heeft invloed op alle onderdelen van Yarden. De Raad van Commissarissen is hierover in een vroeg stadium en in meerdere vergaderingen over geïnformeerd. Voor de impact wordt verwezen naar hetgeen is vermeld in het hoofdstuk “gebeurtenissen na balansdatum”.

ir. H.H. Raué
Voorzitter Raad van Commissarissen

Samenstelling Raad van Commissarissen in het verslagjaar 2019

Mw. Drs. A.W.M.H. Niewierra (1966)

Commissaris op aanbeveling van de OR

Voorzitter Benoemings- en Remuneratiecommissie

Zittingstermijn: 23-04-2014 tot 01-04-2019 (afgetreden)

R. Payer (1950)

Commissaris sinds 27-04-2011

Ingangsdatum 3e zittingstermijn: 20-12-2019

Drs. J.H. Pieterse (1951)

Commissaris sinds 15-09-2014

Commissaris op aanbeveling van de OR

Lid Risk & Auditcommissie

Voorzitter Benoemings- en Remuneratiecommissie

Ingangsdatum 2e zittingstermijn: 20-12-2019

Ir. H.H. Raué (1951)

Commissaris sinds 31-05-2011

Voorzitter Raad van Commissarissen

Lid Risk & Auditcommissie

Lid Benoemings- en Remuneratiecommissie

Ingangsdatum 3e zittingstermijn: 20-12-2019

Drs. B.E.J. Seemann RA, CCC (1967)

Commissaris sinds 24-09-2015

Voorzitter Risk & Auditcommissie

Lid Benoemings- en Remuneratiecommissie

Ingangsdatum 2^e zittingstermijn: 20-12-2019

Een commissaris treedt af uiterlijk per het tijdstip van sluiting van de eerste algemene vergadering van aandeelhouders die wordt gehouden nadat vier jaren na zijn/haar laatste benoeming zijn verlopen. Statutair bestaat de Raad van Commissarissen van Yarden Holding B.V. uit zes leden en de Raad van Commissarissen van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. uit drie leden.

Hoofd- en nevenfuncties in het verslagjaar 2019:

Mw. Drs. A.W.M.H. Niewierrra

Directeur (Grid Owner) Mobile, Internet & Design, ABN AMRO

Nevenfunctie:

- Lid Raad van Commissarissen WoningNet
- Lid jury NCCA Customer First Awards voor de categorie Technology Awards

Drs. J.H. Pieterse

Managing Director DGA

Nevenfunctie:

- Voorzitter Rugby Nederland

R. Payer

Bestuurder Hilton International Nederland B.V.

Nevenfuncties:

- Bestuurslid Italiaanse Kamer van Koophandel in Nederland
- Voorzitter Stichting Chocoa
- Lid College van Advies TIO (Hogeschool Toerisme en Hospitality)
- Lid Adviesraad Stenden University Leeuwarden)
- Voorzitter Tulpfestival
- Ledenraadslid Rabobank
- President-Commissaris PAN Amsterdam

Ir. H.H. Raué

Nevenfuncties:

- Voorzitter raad van commissarissen VGA
- Voorzitter raad van commissarissen De Goudse Verzekeringen
- Lid raad van commissarissen CZ Zorgverzekeringen
- Lid raad van commissarissen Stichting Woonvast
- Lid raad van commissarissen Triodos Groenfonds
- Lid raad van toezicht Triodos Fair Share Fund
- Lid raad van commissarissen Triodos Organic Growth Fund
- Lid raad van commissarissen Triodos Renewables Europe Fund

Drs. B.E.J. Seemann RA, CCC

Algemeen (en enig statutair) Directeur van Countus Groep B.V.

Directeur/Bestuurder van Stichting Administratiekantoor Werkmaatschappij Countus A+A

Directievoorzitter van Countus Accountants + Adviseurs B.V.

Nevenfuncties:

- Directeur/Eigenaar Persoonlijke holding
- Plaatsvervangend Voorzitter Vereniging van Accountants- en Belastingadviesbureaus VLB
- Penningmeester Vereniging Poortwachtercentrum Zwolle en omstreken (Zwolle Werkt)

Kerncijfers

bedragen x € 1.000, m.u.v. aantallen en procenten

	2019	2018
Aantal leden	988.531	1.009.913
Verzekerd bedrag	4.587.015	4.862.983
SCR-ratio (Solvency II)	116%	71%
Beleggingen	971.048	953.828
Klanttevredenheid (op schaal van 1 tot 10)		
Uitvaartzorg	9,3	9,3
Uitvaartfaciliteiten	9,2	9,2
Aantal uitvaarten		
Uitvaartzorg	11.995	12.681
Uitvaartfaciliteiten	26.437	26.909
Aantal personeelsleden (fte.)	544	599
Omzet		
Uitvaarten	103.237	110.044
Premies	77.781	77.822
Beleggingsopbrengsten	34.250	27.870
Netto resultaat	3.558	(73.822)

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2019

Yarden Holding B.V.
Transistorstraat 10
1322 CE Almere

Geconsolideerde balans

Per 31 december 2019 (voor verwerking resultaatbestemming)

bedragen x € 1.000	referentie	2019	2018
Activa			
Immateriële vaste activa	1	12.063	13.410
Materiële vaste activa	2		
Terreinen en gebouwen		72.648	68.044
Machines en installaties		<u>18.615</u>	<u>19.807</u>
		91.263	87.851
Beleggingen	3		
Overige financiële beleggingen		<u>999.408</u>	<u>974.928</u>
		999.408	974.928
Vorderingen			
Vorderingen uit directe verzekeringen		12.887	13.319
Overige vorderingen	4	<u>38.988</u>	<u>38.496</u>
		51.875	51.815
Overige activa			
Overige vaste activa en voorraden		615	1.131
Liquide middelen	5	23.318	39.906
Andere activa	6	<u>5.260</u>	<u>6.244</u>
		29.193	47.281
Overlopende activa			
Lopende rente en huur		11.683	12.570
Overlopende acquisitiekosten	7	65.117	70.081
Overige overlopende activa		<u>5.875</u>	<u>7.681</u>
		82.675	90.332
Totaal activa		<u>1.266.477</u>	<u>1.265.617</u>

bedragen x € 1.000	referentie	2019	2018
Passiva			
Groepsvermogen	8		
Gestort en opgevraagd kapitaal		551	551
Agioreserve		52.780	52.780
Overige reserves		(31.625)	42.974
Onverdeeld resultaat		<u>3.558</u>	<u>(73.822)</u>
		25.264	22.483
Aandeel derden		<u>859</u>	<u>964</u>
Geconsolideerd groepsvermogen		26.123	23.447
Technische voorzieningen	9		
Voorziening verzekeringsverplichtingen		1.113.444	960.055
Overige technische voorzieningen		<u>-</u>	<u>146.327</u>
		1.113.444	1.106.382
Voorzieningen			
Voor latente belastingverplichtingen	10	14.961	14.057
Overige voorzieningen		<u>1.090</u>	<u>652</u>
		16.051	14.709
Langlopende schulden	11		
Schulden aan kredietinstellingen		29.455	29.896
Overige schulden		<u>18.099</u>	<u>19.453</u>
		47.554	49.349
Kortlopende schulden	12		
Schulden uit directe verzekeringen		15.987	17.022
Overige schulden		<u>41.864</u>	<u>46.354</u>
		57.851	63.376
Overlopende passiva		5.454	8.354
Totaal passiva		<u>1.266.477</u>	<u>1.265.617</u>

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

bedragen x € 1.000	referentie	2019	2018
Opbrengsten			
Premieopbrengsten verzekeringen	13	77.781	77.822
Opbrengsten advies en distributie		1.372	2.269
Opbrengsten uit beleggingen	14	34.250	24.174
Omzet Uitvaartfaciliteiten	15	40.813	43.217
Omzet Uitvaartzorg	16	62.424	66.827
Totaal opbrengsten		216.640	214.309
Lasten			
Technische lasten	17	81.749	168.982
Verkoopkosten	18	3.240	5.585
Inkoopkosten	19	26.233	29.649
Personeelskosten	20	51.965	57.811
Afschrijvingen	21	8.875	8.709
Overige bedrijfskosten	22	39.954	37.064
Totaal lasten		212.016	307.780
Groepsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefeningen voor rente en belastingen			
		4.624	(93.471)
Rentebaten		-	13
Rentelasten		(2.294)	(3.535)
Saldo rente		(2.294)	(3.522)
Groepsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen			
		2.330	(96.993)
Belastingen groepsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening			
	23	(525)	(23.904)
Groepsresultaat uit gewone bedrijfsuitoefening			
		2.855	(73.089)
Resultaat uit deelnemingen			
		590	(893)
Groepsresultaat na belastingen			
		3.445	(73.982)
Aandeel derden na belastingen			
		113	160
Resultaat na belastingen			
		3.558	(73.822)

Geconsolideerde kasstroomoverzicht

bedragen x € 1.000	referentie	2019	2018
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		2.330	(96.993)
<i>Aanpassingen voor:</i>			
Mutatie verzekeringstechnische voorzieningen	9	7.062	126.074
Mutatie overige voorzieningen	10	1.341	5.711
Mutatie acquisitiekosten	7	4.964	2.066
Afschrijving bedrijfsmiddelen	21	8.875	8.709
Mutatie (on-)gerealiseerde beleggingsresultaten	3	(15.161)	67.268
Mutatie in werkkapitaal		(5.275)	(32.094)
Overige mutaties	23	344	23.171
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		2.150	200.905
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten			
<i>Investeringen in:</i>			
Immateriële vaste activa	1	(113)	(593)
Materiële vaste activa	2/6	(16.481)	(14.478)
Desinvestering in vaste activa	2/6	2.708	6.318
Investeringen (en overname) in overige financiële beleggingen	3	(67.213)	(104.415)
Desinvesteringen in overige financiële beleggingen	3	57.894	18.445
Overige mutaties		3.932	307
Totaal kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		(19.273)	(94.416)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie langlopende schulden	11	(1.795)	(8.691)
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		(1.795)	(8.691)
Mutatie liquide middelen		(16.588)	806
Saldo liquide middelen per 1-1		39.906	39.100
Saldo liquide middelen per 31-12		23.318	39.906

Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2019

Verslaggevende entiteit

Yarden Holding B.V. is op 4 mei 2001 opgericht, als resultaat van de fusie tussen AVVL en NUVA. Yarden Holding B.V. is statutair gevestigd te Almere, Transistorstraat 10, is een besloten vennootschap en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 34155452. De onderneming is een holdingmaatschappij. De voornaamste activiteiten van de groep bestaan uit uitoefening van het uitvaartverzekeringsbedrijf alsmede het uitvoeren van crematies en begrafenissen en het verzorgen van een daarbij behorend dienstenpakket.

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2019 van de onderneming. Ten aanzien van de enkelvoudige winst- en verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Het continuïteitsbeginsel houdt in dat de continuïteit van de onderneming in ieder geval voor een periode van 12 maanden na datering van deze jaarrekening kan worden gehandhaafd.

Continuïteit

Continuïteitsonzekerheid

Op 22 augustus 2018 heeft de directie een besluit moeten nemen om voor een groep polishouders de sommenverzekeringen om te zetten naar de oorspronkelijke naturapakketpolissen. De polishouders hebben op basis van het inzicht zoals naar voren is gekomen uit eerder genoemd proces recht op een naturapakketverzekering. Dit heeft geleid tot een overschrijding van de solvabiliteitsratio in de tweede helft van 2018 en het nemen van de volgende maatregelen.

Uitvoering kapitaalbeleid

Yarden heeft uitvoering gegeven aan het kapitaalbeleid binnen de groep om continuïteit te borgen in het belang van de polishouders. Conform dit kapitaalbeleid dient het vermogen van de gehele Yarden-groep te worden ingezet als kapitaalsteun aan de verzekeraar teneinde het belang van de polishouders centraal te stellen. Om hieraan uitvoering te geven heeft Yarden de aandelen in Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. van Yarden Holding B.V. overgedragen aan Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. per 1 januari 2019. Na deze aandelenoverdracht is sprake van een positief eigen vermogen bij Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.. Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. waardeert vastgoeddeelnemingen op reële waarde waardoor deze hogere waarde meegenomen kan worden in de solvabiliteitsberekening. De uitvoering van het kapitaalbeleid heeft echter niet geleid tot het volledig gewenste effect om weer aan de wettelijke Solvency II-

kapitaalvereisten te kunnen voldoen. Derhalve heeft Yarden in samenspraak met de De Nederlandsche Bank (DNB) toezichthouder een herstelplan opgesteld.

Herstelplan

Yarden heeft bij DNB op 21 februari 2019 een herstelplan in de zin van artikel 3:135 lid 1 van de Wet op het Financieel Toezicht ingediend. Doel van het herstelplan is om binnen de wettelijke hersteltermijn te komen tot een SCR-ratio die voldoet aan de wettelijke vereisten. Het herstelplan met daarin de herstelmaatregel is opgesteld door Yarden, waarbij de impact van de herstelmaatregel op de polishouders, de overige stakeholders, het verzekeringsbedrijf en de continuïteit van de organisatie beoordeeld is.

DNB heeft met haar brief op 28 mei 2019 ingestemd met het herstelplan en de daarmee samenhangende herstelmaatregel.

Herstelmaatregel/Gevoeligheidsanalyse

Om het herstel van de solvabiliteitspositie te realiseren en daarmee de continuïteit te borgen, heeft Yarden de herstelmaatregel "het beperken van de aanspraken van alle naturapakketpolishouders" uitgevoerd. Dit betekent concreet dat de directie heeft besloten om de kostenstijging van het naturapakket niet meer te vergoeden na 1 januari 2020 en de rechten na deze datum derhalve te 'beperken'. Deze herstelmaatregel is uitgevoerd door het invoeren van de wijzigingsbedingen in de oorspronkelijke polisvoorwaarden. Desbetreffende polishouders zijn per brief hierover geïnformeerd op 2 juli 2019.

Na de uitvoering van bovengenoemde maatregelen bedraagt de solvabiliteitsratio van Yarden Holding per 31 december 2019 116%. De verwachting is dat de ontwikkeling van de solvabiliteitsratio het komend jaar per saldo een dalende trend zal laten zien, en dat de solvabiliteitsratio binnen een jaar na datering van deze jaarrekening mogelijk rond de 100% uit zal komen.

Bij de opstelling van de verwachte ontwikkeling van de solvabiliteitsratio zijn aannames gemaakt ten aanzien van de gebruikskans en rentebewegingen. Ten behoeve van het inzicht in de gevoeligheid van Yarden voor een andere uitwerking van de gebruikskans en de rentebeweging in de nabije toekomst dan wordt aangenomen, heeft Yarden gevoeligheidsanalyses uitgevoerd.

Uit de gevoeligheidsanalyses zoals opgenomen op pagina 71 blijkt dat Yarden gevoelig is voor een hogere gebruikskans en een negatieve rentebeweging.

Als deze gebeurtenissen zich (gecombineerd) voordoen kan de SCR-ratio binnen 12 maanden na datering van de jaarrekening onder de 100% dalen. Een sterke negatieve rentebeweging kan op zichzelf al resulteren in een daling van de ratio onder de 100%.

De (on)waarschijnlijkheid van een dergelijke gebeurtenis of een combinatie van gebeurtenissen en/of de termijn waarop is niet te bepalen.

Yarden heeft op 31 december 2019 alle mogelijke interventies van het kapitaalbeleid uitgevoerd. Nieuwe compenserende maatregelen ter ondersteuning van de solvabiliteit zijn binnen Yarden dus niet meer aanwezig, en kunnen een toekomstige daling van de SCR-ratio niet omkeren.

Deze combinatie van gebeurtenissen maakt dat een materiële onzekerheid is ontstaan over de continuïteit van Yarden en dat door Yarden maatregelen moeten worden genomen teneinde de continuïteitsgrondslag als basis te hanteren voor het opstellen van de jaarrekening per 31 december 2019 volgens artikel 2:384 lid 3 BW en daarnaast te waarborgen dat zij haar vergunning als verzekeraar kan behouden.

Er is sprake van materiele onzekerheid omdat er zich een combinatie van onzekerheden kan voordoen, hetgeen impact kan hebben op de continuïteit van de dochtermaatschappijen van Yarden Holding B.V. (geconsolideerd), hetgeen impact kan hebben op de continuïteit van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V., Yarden Uitvaartzorg B.V., Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V., Yarden Depositofonds B.V. en de vennootschap Yarden Holding B.V. en de deelnemingen die hier onderdeel van uitmaken, gezien de onderlinge verbondenheid. Daarnaast is er materiele onzekerheid bij Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. als 100% deelneming van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V..

De directie van Yarden is zich bewust van de gevoeligheid van de solvabiliteit voor haar continuïteit. Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen en in het belang van de polishouders heeft Yarden op 28 oktober 2019 een voorwaardelijke Share Purchase Agreement (SPA) met DELA getekend. Bij opstelling en ondertekening van de SPA gingen partijen er van uit dat uiterlijk per 30 juni 2020 de aandelenoverdracht gerealiseerd zou zijn. Onder de voorwaarde dat goedkeuring van toezichthouders per die datum is ontvangen vindt dan ook uiterlijk per die datum overdracht van aandelen plaats. Mocht goedkeuring door toezichthouders na 30 juni 2020 worden ontvangen, dan is aanvullend goedkeuring nodig van betrokken partijen voor overdracht van de aandelen

Conclusie

Op basis van voorstaande concludeert de directie dat het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.

Datum opmaken jaarrekening

De jaarrekening 2019 is opgemaakt door de directie op 26 mei 2020.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Baten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de koper.

De jaarrekening is opgesteld vóór verwerking van de resultaatbestemming. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende belangrijkste schattingen zijn naar de mening van het

management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- > Waardering materiële vaste activa
- > Toereikendheidstoets (TRT)
- > Gehanteerde grondslagen voor de technische voorzieningen

De bepalingen voor de toereikendheidstoets zijn opgenomen in de richtlijn jaarrekening (RJ 605.543). Yarden heeft voor het uitgangspunt gekozen dat zij voor de waardering van verzekeringsverplichtingen ten behoeve van de toereikendheidstoets aansluit bij de Solvency II-waarde. De toets wordt uitgevoerd gebruikmakend van het standaardmodel van Solvency II. De toets houdt in dat de balansvoorziening wordt vergeleken met een voorziening die tegen marktwaardegrondslagen wordt berekend oftewel rekening houdt met actuele inschattingen van alle toekomstige kasstromen met toekomstige ontwikkelingen. Bij dit uitgangspunt blijkt dat de voorzieningen van Yarden toereikend zijn. Bij het uitvoeren van de toereikendheidstoets worden de volgende belangrijke uitgangspunten en veronderstellingen toegepast:

- > Disconteringsvoet: gebaseerd op de door EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur waarbij rekening is gehouden met de Ultimate Forward Rate (UFR) en Volatility Adjustment, per 31 december 2019;
- > Onnatuurlijk verval: ervaringskansen per homogene risicogroep op basis van de eigen portefeuille;
- > Kosten: kosten per polis op basis van de begroting 2020.

Grondslagen voor consolidatie

Consolidatiekring

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de onderneming en haar dochtermaatschappijen in de groep, andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming (en/of een of meer van haar dochtermaatschappijen) meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten betrokken die potentiële stemrechten bevatten en zodanig kunnen worden uitgeoefend dat ze daardoor de onderneming meer of minder invloed verschaffen.

Belangen die uitsluitend worden aangehouden om ze te vervreemden worden niet geconsolideerd indien bij verwerving al het voornemen bestaat om het belang af te stoten, de verkoop binnen een jaar waarschijnlijk is en op overnamedatum (of binnen een korte periode daarna) aan andere indicatoren wordt voldaan. Deze belangen worden opgenomen onder de vlottende activa, onder effecten 'slechts aangehouden om te vervreemden'.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

Fusies en overnames

Een overname is een transactie waarbij de groep de beschikkingsmacht verkrijgt over het vermogen (activa en passiva) en de activiteiten van een overgenomen partij.

Overnames worden verwerkt op basis van de 'purchase accounting'-methode op de datum waarop de zeggenschap overgaat naar de groep (de overnamedatum). De verkrijgingsprijs wordt daarbij gesteld op het overeengekomen geldbedrag of equivalent daarvan voor de verkrijging van de overgenomen partij, dan wel de reële waarde op overnamedatum van verstrekte andersoortige tegenprestaties. Direct aan de overname toerekenbare transactiekosten worden ook opgenomen in de verkrijgingsprijs. Bij uitgestelde betaling van de koopsom wordt de verkrijgingsprijs gesteld op de contante waarde van de koopsom.

De identificeerbare activa en passiva van de overgenomen partij verwerkt de groep op de overnamedatum. Deze activa en passiva worden afzonderlijk verwerkt tegen hun reële waarden, mits het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen naar de groep zullen vloeien (activa) dan wel de afwikkeling zal resulteren in een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen (passiva), en de kostprijs of reële waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Zie de grondslag onder het hoofd Immateriële vaste activa voor de verwerking van eventuele positieve of negatieve goodwill die ontstaat bij de overname.

Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra de aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Een dergelijke

aanpassing resulteert ook in een aanpassing van de (positieve of negatieve) goodwill met terugwerkende kracht.

Consolidatiemethode

De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge aandelenverhoudingen, schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties tussen groepsmaatschappijen geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd en er geen sprake is van een bijzondere waardevermindering. Bij een transactie waarbij de rechtspersoon een niet 100%-belang heeft in de verkopende groepsmaatschappij, wordt de eliminatie uit het groepsresultaat pro rata toegerekend aan het minderheidsbelang op basis van het aandeel van de minderheid in de verkopende groepsmaatschappij.

De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd, waarbij het minderheidsbelang van derden afzonderlijk tot uitdrukking is gebracht binnen het groepsvermogen. Indien de aan het minderheidsbelang van derden toerekenbare verliezen het minderheidsbelang in het eigen vermogen van de geconsolideerde maatschappij overtreffen, dan wordt het verschil, alsmede eventuele verdere verliezen, volledig ten laste van de meerderheidsaandeelhouder gebracht, tenzij en voor zover de minderheidsaandeelhouder de verplichting heeft, en in staat is, om die verliezen voor zijn rekening te nemen. Het aandeel van derden in het resultaat wordt afzonderlijk als laatste post in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening verwerkt.

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn, volgens de methode van de integrale consolidatie, alle maatschappijen begrepen waarin Yarden Holding B.V. direct of indirect meer dan 50% van het totaal aantal stemmen kan uitbrengen in de algemene vergadering van aandeelhouders en die zijn te beschouwen als groepsmaatschappijen. De deelnemingen waarover gezamenlijk met derden de zeggenschap wordt uitgeoefend worden proportioneel geconsolideerd.

Lijst van kapitaalbelangen

De kapitaalbelangen kunnen worden verdeeld naar groepsmaatschappijen en deelnemingen. De groepsmaatschappijen betreffen op 31 december 2019 de volgende rechtspersonen (tenzij anders vermeld betreft het een 100% belang):

- > Yarden Uitvaartverzekeringen N.V., Almere
- > Yarden Depositofonds B.V., Almere
- > Yarden Vastgoed B.V., Almere
- > Yarden Vastgoed II B.V., Almere
- > Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V., Almere
- > Yarden Uitvaartzorg B.V., Almere
- > Yarden Franchise B.V., Almere
- > Gooische Uitvaartverzorging (GUV) B.V., Hilversum
- > Tempero B.V., Rotterdam (100% eigenaar van CVU Uitvaartzorg B.V.)
- > Van der Stappen Uitvaartverzorging B.V., Geldrop (75%)
- > Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V., Almere (50%)
- > Uitvaartcentrum Zwolle B.V., Zwolle (50%)
- > Exploitatie Maatschappij Yarden-Eefting B.V., Almere (50%)
- > Sassen/Dielemans B.V., Maastricht (50%)
- > Jelsumerhof Beheer B.V., Leeuwarden (25%)

Yarden Holding B.V. te Almere staat aan het hoofd van de groep en consolideert de financiële gegevens van de groep in haar geconsolideerde jaarrekening.

Rekening houdend met de beperkte omvang wordt de volgende minderheidsdeelneming niet geconsolideerd zoals bedoeld in artikel 2:407 lid 1 BW. Daarnaast waardeert Yarden vanuit prudentieel oogpunt de onderstaande minderheidsdeelneming tegen nihil:

- > Jelsumerhof Beheer B.V., Leeuwarden (25%)

- Activa -

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen, obligaties, vastrentende fondsen, liquiditeiten en liquide middelen, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaaarding worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Beleggingen

Beleggingen in beursgenoteerde, niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in vastrentende fondsbeleggingen worden na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen, inclusief valutaresultaten, worden direct in het resultaat verantwoord.

Aandelen

De reële waarde van participaties in vastgoedfondsbeleggingen wordt ontleend aan de laatst beschikbare financiële rapportages.

Obligaties

Obligaties waarvan de onderneming de intentie heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, en hiertoe ook in staat is, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met mogelijk bijzondere waardeverminderingverliezen. Deze waardeverminderingverliezen worden ten laste gebracht van het resultaat, indien deze zich voordoen.

Vastrentende fondsen

Vastrentende fondsen worden gewaardeerd tegen reële waarde aan de hand van de beurskoers per balansdatum.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd.

Liquiditeitsfondsen

Beleggingen in liquiditeitsfondsen worden gewaardeerd tegen reële waarde die gelijk is aan de nominale waarde.

Derivaten

De waardering van interest rate swaps zijn gewaardeerd op basis van marktwaarde. Financiële instrumenten kunnen tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten) bevatten. Deze derivaten worden door de onderneming niet gesepareerd van het basiscontract en derhalve in overeenstemming met het basiscontract verwerkt omdat de in contracten besloten derivaten verbonden zijn met het basis contract.

De als zekerheid ontvangen cash collateral wordt gewaardeerd tegen nominale waarde.

De vennootschap heeft een aantal interest rate swaps afgesloten. De interest rate swaps voortvloeiend uit ALM-studies, waarbij de vennootschap vaste rente ontvangt en variabele rente betaalt, zijn niet in een hedge relatie toegepast.

Daarnaast heeft de vennootschap een aantal interest rate swaps afgesloten die gelieerd zijn aan de afgesloten hypothecaire leningen van Rabobank. Op de derivaten wordt een vaste rente betaald en een variabele rente ontvangen. Hierop wordt een hedge relatie toegepast (kostprijs hedge accounting). De onderneming documenteert de hedge relaties in generieke hedge documentatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedge relaties door vast te stellen dat er sprake is van een effectieve hedge respectievelijk dat er geen sprake is van overhedges. Beoordeling vindt plaats door het vergelijken van de kritische kenmerken van de hypothecaire leningen en van de afgesloten renteswaps. Eventuele ineffectiviteit wordt direct in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast vindt, zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt het met het afgeleide instrument samenhangende resultaat in de winst- en verliesrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting, wordt de kostprijs van dit actief aangepast met de afdekkingsresultaten die nog niet in de winst- en verliesrekening zijn verwerkt.

Overlopende acquisitiekosten

De overlopende acquisitiekosten bestaan uit de kosten die samenhangen met het sluiten van verzekeringsovereenkomsten waarvoor meerdere jaren premie wordt betaald. Zij worden gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met een lineaire afschrijving over 20 jaar. Als uit de jaarlijkse impairmenttest blijkt dat de geactiveerde acquisitiekosten niet meer kunnen worden gedragen door de toekomstige verwachte opbrengsten wordt het niet terug te verdienen deel in een keer ten laste van het resultaat gebracht.

Dividend

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder financiële baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de winst- en verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen, aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan, en het verdwijnen van een actieve markt voor een bepaald effect.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden op het niveau van specifieke activa in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering.

Een bijzonder waardeverminderingsverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingsverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Salderen

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de winst-en-verliesrekening.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd Bijzondere waardeverminderingen van immateriële vaste activa.

Goodwill door verkrijgen van deelnemingen en activa/passiva-transacties

De goodwill betreft goodwill die van derden is verkregen bij acquisitie van deelnemingen en activa/passiva-transacties. De goodwill wordt bepaald als het verschil tussen de overnameprijs en de nettovermogenswaarde van de deelneming of activa/passiva transactie op het moment van overname. Over de goodwill wordt lineair afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur. Duurzame waardeverminderingen worden bij de waardering in aanmerking genomen en worden direct ten laste van het resultaat gebracht. De gemiddelde economische levensduur van goodwill is vastgesteld op 10 jaar.

Overgenomen verzekeringsportefeuilles

De waarde van de overgenomen verzekeringsportefeuilles betreft het verschil dat is ontstaan bij de overname, tussen de berekende reële waarde van de technische voorziening en de waarde van deze technische voorziening volgens de grondslagen van de vennootschap. Dit representeert de toekomstige winstmarge van de aangekochte portefeuille. De overgenomen verzekeringsportefeuilles worden afgeschreven in 20 jaar op basis van de looptijd van de aanwezige verzekeringscontracten op acquisitiedatum.

Bijzondere waardeverminderingen immateriële vaste activa

Voor immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan immateriële vaste activa die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Een bijzonder waardeverminderingverlies voor immateriële vaste activa wordt niet teruggenomen in een volgende periode, tenzij het eerdere bijzonder waardeverminderingverlies was veroorzaakt door een specifieke externe gebeurtenis van buitengewone aard die naar verwachting niet opnieuw zal plaatsvinden, en er sprake is van opvolgende externe gebeurtenissen die het effect van de eerdere gebeurtenis weer omkeren.

In afwijking van datgene wat hiervoor is gesteld, wordt op iedere balansdatum de realiseerbare waarde bepaald voor de volgende activa (ongeacht of sprake is van aanwijzingen voor een bijzondere waardevermindering):

- > immateriële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen;
- > immateriële vaste activa die worden afgeschreven over een levensduur van meer dan 20 jaar (gerekend vanaf het moment van in gebruikname).

Materiële vaste activa

Terreinen, gebouwen, machines en installaties

De terreinen en gebouwen en machines en installaties, inclusief projecten in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs. De kostprijs wordt verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs is gelijk aan de verkrijgingprijs en de bijkomende kosten.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Kosten van herstel die het gevolg zijn van het neerzetten van het actief, worden verwerkt als onderdeel van de boekwaarde van het actief. De voorziening voor herstel is gelijk aan de kosten van herstel zoals opgenomen in de boekwaarde van het actief.

Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting. Bij de bepaling van het af te schrijven bedrag wordt (indien van toepassing), rekening gehouden met de restwaarde.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn (in jaren):

Erfpacht (50 jaar)	50
Columbarium	40
Gebouwen	40
Terreinverbetering	40
Crematieovens	15
Installaties	5

Bijzondere waardeverminderingen materiële vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de directe opbrengstwaarde. De directe opbrengstwaarde is gelijk aan de marktwaarde minus de kosten om het actief gereed te maken voor verkoop. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord.

Toelichting marktwaarde materiële vaste activa

In de toelichting van de materiële vaste activa is de marktwaarde opgenomen. De marktwaarde is in principe gelijk aan de taxatiewaarde zoals die wordt bepaald door onafhankelijke, externe

taxateurs van Cushman & Wakefield. Voor de bepaling van de taxatiewaarde wordt de markthuurkapitalisatiemethode en de Discounted Cash Flow (DCF)-methode gebruikt, waarbij de laatste methode leidend is. De gehanteerde disconteringsvoet wordt per individueel pand bepaald op basis van de kenmerken van het pand en de omgevingsfactoren. Elk jaar worden alle in gebruik zijnde crematoria en uitvaartcentra getaxeerd.

De taxaties worden uitgevoerd door Cushman & Wakefield conform de richtlijnen van de RICS zoals geformuleerd in de RICS Taxatiestandaarden en conform het reglement van de NRVT die beide voldoen aan de "International Valuation Standards". Door het gebrek aan actuele transacties in de markt, heeft het taxeren van de crematoria een verhoogde graad van onzekerheid. De onzekerheid heeft met name betrekking op de in de taxaties te hanteren markthuur. Deze onzekerheid heeft de directie ondervangen door aanvullend op de taxatiewaarde een toets te doen door de taxatiewaarde te vergelijken met de bedrijfswaarde exclusief pakketkorting en waar nodig is de marktwaarde aangepast.

Voor materiële vaste activa die nog niet in gebruik zijn genomen wordt de kostprijs of de lagere bedrijfswaarde als marktwaarde gehanteerd.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere directe opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Bij deze waardering worden ook langlopende vorderingen op de deelnemingen meegenomen die feitelijk moeten worden gezien als onderdeel van de netto investering. Dit betreft met name leningen waarvan de afwikkeling in de nabije toekomst niet is gepland en niet waarschijnlijk is.

Samenwerkingsverbanden/joint ventures

Deelnemingen waarin de onderneming de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures), worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde.

In geval van samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt, verwerkt de onderneming de activa waar zij zeggenschap over heeft evenals de zelf aangegane verplichtingen, zelf gemaakte kosten en het aandeel in het resultaat op verkopen en/of dienstverlening door de joint venture.

Overige financiële vaste activa

Vorderingen op niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde, vermeerderd met direct toerekenbare transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor de overige financiële vaste activa zijn verder opgenomen onder het hoofd Financiële instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Dividenden van deelnemingen die worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, worden verantwoord als opbrengst uit deelnemingen (onder de financiële baten).

Overige activa

Voorraden

Voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

Voorraadbestanddelen die niet onderling uitwisselbaar zijn, worden gewaardeerd op basis van individuele specifieke kosten. Goederen die zijn geproduceerd voor een specifiek project, worden gewaardeerd op basis van individuele specifieke kosten.

De voorraden betreffen kledingvoorraad en producten ten behoeve van de operatie.

Vorderingen

Vorderingen op debiteuren worden bepaald op basis van het openstaand saldo per 31 december en de voorzieningen voor oninbaarheid worden volgens de statische methode (per post) bepaald.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Andere activa

Onder de andere activa zijn inventaris, ICT-apparatuur en -programmatuur en vervoermiddelen opgenomen. Deze zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs verminderd met een op de verwachte levensduur gebaseerde lineaire afschrijving. Voor inventaris en vervoermiddelen is de economische levensduur bepaald op vijf jaar. Voor ICT-apparatuur geldt een afschrijvingstermijn van drie jaar.

Overlopende activa

Vorderingen op derden niet zijnde debiteuren worden gewaardeerd tegen de nominale waarde per 31 december.

- Passiva -

Groepsvermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Uitkeringen aan houders van deze instrumenten worden in mindering op het eigen vermogen gebracht na aftrek van eventueel hiermee verband houdend voordeel uit hoofde van belasting naar de winst.

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rentebaten en -lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de winst- en verliesrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Agio

De door de aandeelhouders ingebrachte bedragen boven het nominaal aandelenkapitaal worden verantwoord alsagio. Hieronder worden tevens begrepen additionele vermogensstortingen door bestaande aandeelhouders zonder uitgifte van aandelen of uitgifte van rechten tot het nemen of verkrijgen van aandelen van de onderneming. Kosten en kapitaalbelasting verbonden aan de plaatsing van aandelen die niet worden geactiveerd, worden onder aftrek van belastingeffecten, ten laste van het agio gebracht. Indien en zover het agio ontoereikend is, worden de bedragen ten laste van de overige reserves gebracht.

Onverdeeld resultaat

Bestemming van het resultaat over het boekjaar.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- > een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- > waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- > het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorzieningen voor verzekeringsverplichtingen

Voor de waardering van de voorziening voor verzekeringsverplichtingen wordt gebruik gemaakt van de tariefgrondslagen zoals deze bij het aangaan van het contract zijn overeengekomen. De voorziening wordt actuarieel per polis berekend als het verschil tussen de contante waarde van de uitvaartverplichtingen vermeerderd met de toekomstige administratiekosten en de contante waarde van de batenpremies. De batenpremies zijn gelijk aan de netto premies vermeerderd met de in de bruto premies begrepen opslag voor de administratiekosten na afloop van de premiebetaling. De negatieve voorziening wordt op nul gesteld.

De voorziening verzekeringsverplichtingen is gebaseerd op de volgende grondslagen:

Sterfte:

De gehanteerde sterftetafels bij de vaststelling van de voorziening zijn:

- > Voor Yarden Uitvaart Naar Wens Verzekering (YNV en YNVCAR0005) is de voorziening verzekeringsverplichtingen gebaseerd op de Unisekstafel die wordt afgeleid vanuit de overlevingstafels GBM/GBV 2000-2005, zonder leeftijdsterugstelling met: $L_{xy} = (L_x + L_y)/2$.
- > Bij Yarden Uitvaart Naar Wens Verzekering (YNVCAR2012) wordt gebruik gemaakt van de multidimensionale AG Prognose tafel 2012 ingangsjaar 2012 (1-dimensionaal).
- > Bij Yarden Uitvaart Keuze Verzekering (YKV) wordt gebruik gemaakt van overlevingstafel GBM/V 2011.
- > Bij Yarden Uitvaart op Maat verzekering (YUM2015) wordt gebruik gemaakt van de multidimensionale AG Prognose tafel 2014-2064 (Unisekstafel 50% man; 50% vrouw) ingangsjaar 2015 (1-dimensionaal), zonder leeftijdscorrectie.
- > Bij North West-producten wordt gebruik gemaakt van overlevingstafel GBM1995-2000.
- > Bij de Mijn Laatste Wensen uitvaartverzekering (LUV 2016) wordt gebruik gemaakt AG Prognose tafel 2014 (Unisekstafel 50% man; 50% vrouw) ingangsjaar 2016 (multidimensionaal), zonder leeftijdscorrectie. Voor 10.755 polissen met de ingangsdatum tussen 1 januari 2017 en 1 maart 2017 wordt de AG Prognose tafel 2014 (Unisekstafel 50% man; 50% vrouw) ingangsjaar 2017 (multidimensionaal) gebruikt.
- > Voor de overige producten is de voorziening verzekeringsverplichtingen gebaseerd op de Yarden Unisekstafel die wordt afgeleid vanuit de overlevingstafels GBM/GBV 1985-1990 zonder leeftijdsterugstelling met: $L_{xy} = (L_x + 1,06 * L_y)/2,06$

Rekenrente:

De gehanteerde rekenrentes bij de vaststelling van de voorziening zijn:

- > Natura-sommenuitvaartverzekering
- > Als regel wordt bij de vaste verzekeringen uitgegaan van een rekenrente van 4% voor verzekeringen die zijn ingegaan vóór het jaar 2000. Vanaf ingangsdatum 1 januari 2000 wordt uitgegaan van een rekenrente van 3%. Voor LUV 2016 geldt een rekenrente van 2%.
- > Natura-sommenuitvaartverzekering met overrentedeling (overrentedeling product)
- > Voor de overrentedeling producten geldt een gelijke rekenrente voor zowel de premiebetalende als premievrije periode die afhankelijk is van de ingangsdatum:
- > Voor verzekeringen ingegaan voor 1-1-1975: Rekenrente = 4%
- > Voor verzekeringen ingegaan tussen 1-1-1975 en 1-1-1995: Rekenrente = 3%
- > Voor verzekeringen ingegaan vanaf 1-1-1995: Rekenrente = 2%

Leeftijd:

De leeftijd wordt in jaren naar beneden afgerond.

Administratiekosten:

Voor de administratiekosten voorziening wordt jaarlijks 0,17% van het huidige verzekerde kapitaal voorzien. Dit geldt voor alle producten.

Non-claim:

Hoewel de verwachting is dat voor naturapolissen geen sprake zal zijn van non-claim wordt in de vaststelling van de parameter (vastgesteld op 2%) geen onderscheid gemaakt naar natura- en sommenpolissen.

De impact van het scheiden van deze polissen is niet onderzocht, mede omdat hiervoor op dit moment onvoldoende nauwkeurige data beschikbaar zijn.

Overige technische voorzieningen

Onder de Overige technische voorzieningen stond in 2018 een overige voorziening opgenomen gelieerd aan voormalige pakketpolissen die waren omgezet in sommenverzekeringen. Met het herstellen van die polissen naar de oorspronkelijke (pakketpolis-) voorwaarden in 2019 is deze voorziening per 2019 niet langer apart weergegeven, maar opgenomen onder de Voorziening verzekeringsverplichtingen. Het betreft hiermee dus een reclassificatie.

Voorziening voor latente belastingverplichtingen

De voorziening voor latente belastingverplichtingen heeft betrekking op de verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa en passiva, berekend tegen het van toepassing zijnde tarief op het moment van de verwachte belastingbetaling. Bij de bepaling van de latentie is een tarief van 21,7% gehanteerd (2018: 20,5%).

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Waardering vindt plaats tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen en zijn, voor zover relevant, gebaseerd op actuariële grondslagen. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Schulden

Langlopende schulden

Leningen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Depositoverplichtingen

Deposito-verplichtingen betreffen stortingen van leden die bij overlijden in mindering zullen worden gebracht op de kosten van de uitvaart. Deze stortingen worden verhoogd met rentebijbeschrijvingen. De rentevergoeding wordt jaarlijks vastgesteld. Voor 2019 was deze vergoeding 0,05% (2018: 0,30%).

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Overlopende passiva worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Saldering in de balans

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

- Grondslagen voor resultaatbepaling -

Opbrengstverantwoording

Verkoop van goederen

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden opgenomen in de netto omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van eventuele kortingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van voortgezette betrokkenheid bij de goederen.

De overdracht van risico's en voordelen varieert naar gelang de voorwaarden van de betreffende verkoopovereenkomst. Voor de verkoop van producten vindt de overdracht doorgaans plaats op het moment dat het product aankomt bij de klant.

Diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden opgenomen in de netto omzet tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, na aftrek van tegemoetkomingen en kortingen.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst- en verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Opbrengsten uit hoofde van verleende diensten worden in de winst- en verliesrekening als netto omzet opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

Premieopbrengsten Verzekeringen

Hieronder worden verstaan de aan de verzekerden in rekening gebrachte bruto premies en koopsommen. De premies en koopsommen worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Opbrengsten advies en distributie

Hieronder worden verantwoord de in rekening gebrachte advies- en distributiekosten bij het afsluiten van een verzekering.

Opbrengsten uit beleggingen

Onder opbrengsten uit beleggingen worden verantwoord:

- > Dividend op aandelen, inclusief dividenden verkregen in de vorm van aandelen
- > Interest op obligaties
- > Interest op leningen
- > Overige rentebaten
- > Valutaresultaten
- > Resultaat derivaten
- > Gerealiseerde resultaten op effecten
- > Ongerealiseerde resultaten op effecten

Omzet Uitvaartfaciliteiten

Hieronder worden de vergoedingen verantwoord voor gebruik van crematoria, uitvaartcentra en begraafplaatsen. Deze diensten worden overwegend aan uitvaartondernemingen in rekening gebracht, waarvan een deel bij Yarden Uitvaartzorg B.V. Deze omzet wordt in de geconsolideerde jaarrekening van Yarden Holding B.V. geëlimineerd.

Huuropbrengsten

Huuropbrengsten uit vastgoed worden lineair in de winst- en verliesrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

Omzet Uitvaartzorg

Hieronder worden de in rekening gebrachte diensten verantwoord voor het verzorgen van uitvaarten aan particulieren en uitvaartverzekeraars.

Binnen de omzet wordt een onderscheid gemaakt tussen omzet eigen diensten en omzet verschotten. Omzet eigen diensten betreft dienstverlening bij het regelen van een begrafenis of crematie, leveren van goederen betrekking hebbende op de begrafenis of crematie. De omzet verschotten betreft het doorbelasten van goederen en diensten welke door Yarden zijn ingekocht ten behoeve van een uitvaart.

Kostenverantwoording

Technische lasten

Onder de technische lasten worden verantwoord:

- > Uitkering uit verzekering
- > Toevoeging aan technische voorzieningen

Verkoopkosten

De verkoopkosten betreffen de directe kosten van de verkoopactiviteiten.

Inkoopkosten

De inkoopkosten betreffen de directe kosten gerelateerd aan verkoopactiviteiten.

Grondslagen personeelskosten

De beloningen van het personeel worden als last in de winst- en verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave, winstdelingen en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van winstdelingen en bonusbetalingen worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht.

De verplichting uit hoofde van beloningen tijdens dienstverband wordt gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenuitvoerder wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De medewerkers in Nederland hebben een pensioenregeling die is ondergebracht bij de pensioenuitvoerder. Deze pensioenregeling betreft een toegezegde bijdrage en een voorwaardelijk geïndexeerde middelloon-regeling. Indexatie (aanpassing met prijsstijging) van de toegekende aanspraken en rechten vindt uitsluitend plaats indien en voor zover de middelen

van de pensioenuitvoerder daartoe ruimte laten en de pensioenuitvoerder daartoe heeft besloten. Indien de omstandigheden bij de pensioenuitvoerder daar aanleiding toe geven, kan worden besloten tot het korten van aanspraken.

Leasing

De onderneming heeft operationele lease-contracten afgesloten. Bij de lease-classificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende lease-overeenkomst.

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het lease-object niet geactiveerd. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Agio, disagio en aflossingspremies worden verantwoord als rentelast in de periode waartoe zij behoren. De toerekening van deze rentelast en de rentevergoeding over de lening is de effectieve rente die in de winst- en verliesrekening wordt verwerkt. In de balans is (per saldo) de amortisatiewaarde van de schuld(en) verwerkt. De nog niet in de winst-en-verliesrekening verwerkte bedragen van het agio en de al in de winst- en verliesrekening verwerkte aflossingspremies worden verwerkt als verhoging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben. De nog niet in de winst- en verliesrekening verwerkte bedragen van het disagio worden verwerkt als verlaging van de schuld(en) waarop ze betrekking hebben.

De meerkosten verbonden aan het gebruik van meer dan gebruikelijk leverancierskrediet worden als rentelast verantwoord.

Rente op schulden behorende bij een actief waarvoor noodzakelijkerwijs een aanmerkelijke hoeveelheid tijd benodigd is om het gebruiksklaar of verkoop klaar te maken, wordt in de vervaardigingsprijs van een actief opgenomen indien de aan die actiefpost verbonden toekomstige voordelen naar verwachting voldoende groot zullen zijn om de boekwaarde van die post inclusief de toegerekende rente te dekken en deze economische voordelen voldoende betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De rente wordt berekend op basis van de verschuldigde rente over de specifiek voor de vervaardiging opgenomen leningen, onder aftrek van eventueel verkregen beleggingsopbrengsten met betrekking tot tijdelijke belegging van de opgenomen leningen. Voor zover de vervaardiging wordt gefinancierd door leningen die niet specifiek aan de vervaardiging van bepaalde activa kunnen worden toegerekend, wordt de te activeren rentepost berekend door de gewogen rentevoet van die leningen te vermenigvuldigen met de uitgaven voor vervaardiging, rekening houdend met de periode van de vervaardiging. Onder het bedrag van de uitgaven voor vervaardiging wordt verstaan de voor de vervaardiging toegerekende bedragen, onder aftrek van ontvangen termijnbedragen van afnemers en uit hoofde ontvangen overheidssubsidies en vergelijkbare faciliteiten inzake de investering in de betreffende actiefpost. Het bedrag van de

berekende te activeren rente is niet hoger dan de werkelijk over die periode verschuldigde rentekosten.

Indien het bedrag van de verwachte uiteindelijk te activeren kosten van het kwalificerende actief uitstijgt boven de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verwerkt.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames. De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekening houdend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet-aftrekbare bedragen.

Indien de boekwaardes van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving afwijken van hun fiscale boekwaardes, is sprake van tijdelijke verschillen.

Voor belastbare tijdelijke verschillen wordt een voorziening latente belastingverplichtingen getroffen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen, beschikbare voorwaartse verliescompensatie en nog niet gebruikte fiscale verrekening mogelijkheden wordt een latente belastingvordering opgenomen, maar uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten beschikbaar zullen zijn voor verrekening respectievelijk compensatie. Latente belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Voor belastbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt een latente belastingverplichting opgenomen tenzij de onderneming in staat is het tijdstip van afloop van het tijdelijke verschil te bepalen en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst niet zal aflopen.

Voor verrekenbare tijdelijke verschillen inzake groepsmaatschappijen en deelnemingen wordt een latente belastingvordering opgenomen uitsluitend voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de voorzienbare toekomst afloopt en er fiscale winst beschikbaar zal zijn ter compensatie van het tijdelijk verschil.

De waardering van latente belastingverplichtingen en latente belastingvorderingen wordt gebaseerd op de fiscale gevolgen van de door de vennootschap op balansdatum voorgenomen wijze van realisatie of afwikkeling van zijn activa, voorzieningen, schulden en overlopende passiva. Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor het jaar 2019 is er sprake van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting voor alle bedrijven binnen Yarden Holding B.V., behalve Van der Stappen Groep, Tempero B.V. inclusief deelneming CVU Uitvaartzorg B.V., Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V., Uitvaartcentrum Zwolle B.V., Yarden-Eefting B.V., Jelsumerhof Beheer B.V. en Sassen-Dielemans B.V.

Aandeel in resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de groep in de resultaten van deze deelnemingen, bepaald op basis van de grondslagen van de groep. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de groep en de niet-geconsolideerde deelnemingen en tussen niet-geconsolideerde deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

De resultaten van deelnemingen die gedurende het boekjaar zijn verworven of afgestoten worden vanaf het verwervingsmoment respectievelijk tot het moment van afstoting verwerkt in het resultaat van de groep.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële-waardehedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

Transacties met verbonden partijen

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging van de bestuurders en commissarissen is opgenomen onder pagina 101 van de toelichting.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Risicoparagraaf

Risicobereidheid

De Vereniging Yarden is eigenaar van Yarden en heeft geen winstoogmerk. Vanuit deze optiek hoeft Yarden geen risico's te nemen om winstgevend te zijn. Bovendien wil Yarden zekerheid hebben dat zij haar verplichtingen kan nakomen.

De risicobereidheid van Yarden is laag en wordt jaarlijks met de Raad van Commissarissen geëvalueerd. De volgende onderdelen kenmerken de risicobereidheid:

- > De interne kapitaalvereiste wordt berekend op basis van de EIOPA-curve met de Ultimated Forward Rate (hierna: UFR). De interne kapitaalvereiste ligt in 2019 op 30% boven de 100% wettelijk vereiste kapitaalvereiste (2018: 30%);
- > Het minimaliseren van het verlies als gevolg van een mismatch tussen beleggingen en verplichtingen;
- > Het klantbelang staat voorop bij productontwikkeling, productspecificaties en klantcontact. Yarden mijdt of beheerst situaties die een negatieve impact kunnen hebben op de reputatie en producten die worden verkocht.
- > Yarden werkt alleen samen met betrouwbare en veelal gecertificeerde partijen.

De verzekeringsportefeuille van Yarden bestaat grotendeels uit natura-sommenverzekeringen. Al deze polissen komen tot uitkering op het moment van overlijden.

Vanuit risico-oogpunt wordt de gehele verzekeringsportefeuille als één homogene risicogroep beschouwd. Daarbij wordt rekening gehouden met specifieke eigenschappen van polissen.

De kenmerken van de verzekeringen zijn vergelijkbaar voor wat betreft de risicokenmerken. Waarbij er op dit moment geen indicaties zijn dat het patroon van schadeafwikkeling, risicoprofiel van verzekeringnemers, producteigenschappen en toekomstige beheeractiviteiten verschillend zijn. Daarnaast worden alle polissen stuk voor stuk doorgerekend waarbij specifieke eigenschappen van verzekerden worden meegenomen (bijvoorbeeld leeftijd, verzekerd kapitaal en in geval van boekwaardebalans de specifieke tariefgrondslagen). Hoewel de portefeuille hoofdzakelijk bestaat uit soortgelijke verzekeringen, ziet Yarden geen grote concentratie van verzekeringsrisico's.

In de volgende paragraaf wordt aan de hand van het Solvency II-kapitaalvereiste een gedetailleerd overzicht gegeven van de risico's, waaronder de verzekeringstechnische.

Solvency II

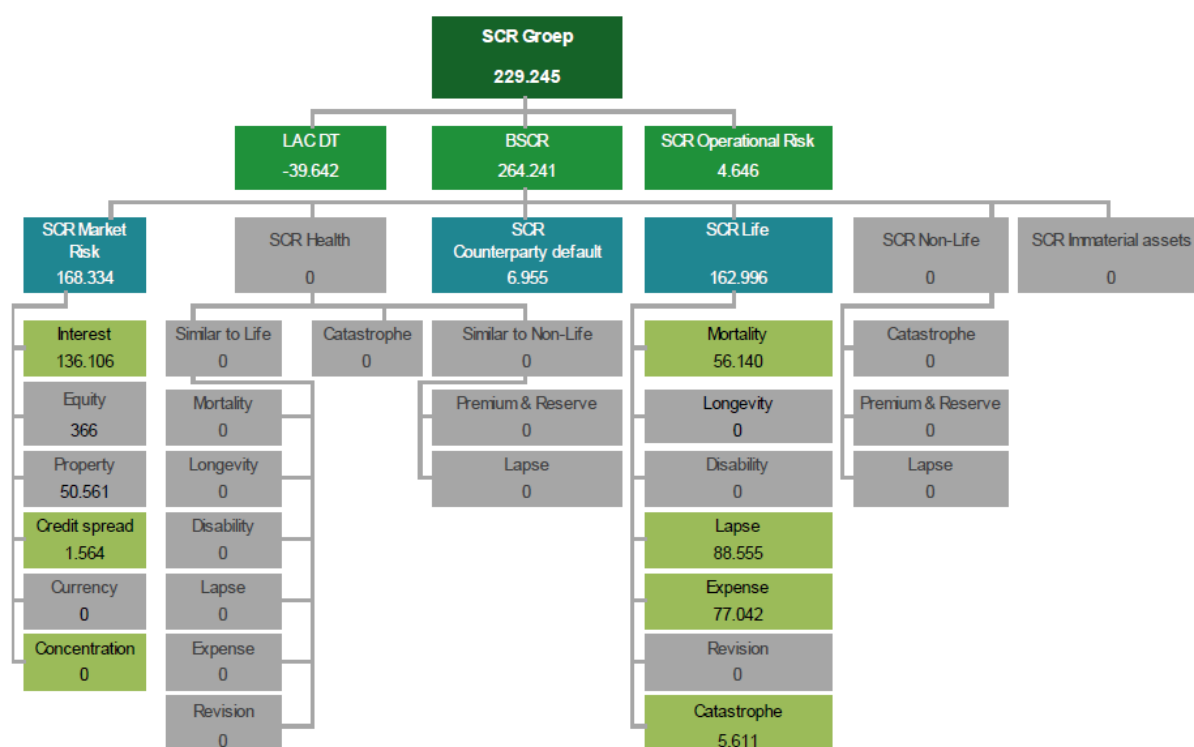
Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. is onderdeel van Yarden Holding B.V. en voert uitsluitend levenslange verzekeringen bij overlijden. Door het feit dat de portefeuille volledig bestaat uit verzekeringen bij overlijden is er voor de vaststelling van de solvabiliteitskapitaalvereiste ten aanzien van verzekeringstechnische risico's alleen blootstelling aan het levensverzekeringstechnisch risico. Daarnaast is Yarden blootgesteld aan markt-, tegenpartij-, liquiditeits- en operationeel risico. Deze risico's leiden tot de opbouw van het vereiste vermogen zoals weergegeven in de navolgende tabel. De tabel bevat een vergelijking van de Solvency II-positie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V. per 31 december 2018 en per 31 december 2019 op basis van de Solvency II standaardformule.

Dit is op basis van:

- > Door EIOPA voorgeschreven rentecurve met UFR en Volatility Adjustment (hierna: VA),
- > Loss Absorbing Capacity Deferred Taxes (hierna: LACDT) in Solvency Capital Requirements (hierna: SCR) voor zover onderbouwd door de latente belastingverplichtingen.
- > Winstdeling in de Best Estimate Liabilities (hierna: BEL).
- > Gebruiskans 73%.

December	2019		2018	
Risk	Uitvaart-Verzekeringen N.V.	Holding B.V.	Uitvaart-Verzekeringen N.V.	Holding B.V.
Market	153.503	168.334	137.381	164.584
Counterparty default	4.512	6.955	5.456	8.346
Life	162.996	162.996	167.580	167.580
Diversification	(69.266)	(74.044)	(66.841)	(75.148)
Basic SCR	251.745	264.241	243.576	265.362
SCR operational	4.646	4.646	4.568	4.568
Adj. Deferred taxes	(39.642)	(39.642)	(17.285)	(17.285)
SCR	216.749	229.245	230.859	252.645
Own Funds	256.994	266.823	71.307	180.615
SCR ratio	119%	116%	31%	71%
MCR	54.187	57.311	57.715	63.161

Een nadere detaillering van de risico's geeft het volgende beeld:

Het risicokapitaal van Yarden wordt grotendeels bepaald door de verzekeringstechnische risico's. Deze zijn geconcentreerd in verval (Lapse) en kosten (Expense). Dit wordt veroorzaakt door de lange looptijden van de verzekeringen. Het risico van afwijkende kosten (inclusief inflatie) in de toekomst neemt daardoor toe, zeker bij de huidige lage rentestanden. Verdiscontering heeft hier slechts een relatief beperkt effect. Voor verval geldt specifiek dat massaal verval, waarbij een groot deel van de portefeuille wordt verondersteld af te kopen, de grootste impact heeft. Alleen polissen met een negatieve impact voor Yarden worden hierin meegenomen.

Tevens neemt het renterisico als onderdeel van het risicokapitaal van Yarden een belangrijke plaats in. Het renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn.

Yarden maakt periodiek een risicoanalyse en de belangrijkste risico's worden vertaald in stress-scenario's. Deze scenario's worden in de jaarlijkse Own Risk Solvency Assessment (ORSA) berekend. Op basis van de ORSA is bepaald dat wijzigingen in het toezichtkader met een aanpassing van het last liquid point in de SII-rentecurve in combinatie met een aangepaste SCR-renterisicobepaling de meeste impact heeft. Dit risico kan niet zelfstandig door Yarden worden gemitigeerd maar wordt wel strikt gemonitord door samen met de fiduciair vermogensbeheerder en de Beleggingscommissie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. de ontwikkelingen in de markt nauwgezet te volgen en te interveniëren wanneer dat nodig is.

In het Kapitaalbeleid van Yarden is onderbouwd dat de Solvency II-opbouw voor het vereiste vermogen voor het grootste deel passend is. Enkele onderdelen van het vereiste vermogen raken uitvaartverzekeraars echter onevenredig zwaar. Het betreft het vereiste vermogen voor een (mass) lapse-schok en de hoogte van de risicomarge. Hierdoor wordt de aanwezige solvabiliteit onder Solvency II voor Yarden sterk verlaagd in vergelijking met het Solvency II Basic-regime waar een voor Yarden meer passende (mass) lapse-schok en risicomarge geldt.

Aanwezige en vereiste solvabiliteit

De aanwezige solvabiliteit ultimo 2019 bedroeg 119% voor Yarden Uitvaartverzekeringen en voor Yarden Holding 116%. Yarden kende ten tijde van het opmaken van de jaarrekening een normniveau van 130% voor Yarden Uitvaartverzekeringen. Volgens het vigerende kapitaalbeleid worden er bij een onderschrijding van het normniveau maatregelen genomen om de solvabiliteit voor het verzekeringsbedrijf boven dit normniveau te brengen. De voorgenomen overname tussen DELA en Yarden biedt voldoende soelaas om boven de vereiste solvabiliteit te komen ter bescherming van de polishouder.

De own funds van Yarden zijn voor 100% samengesteld uit Tier 1-vermogen. De own funds onder Solvency II wijken sterk af van het vermogen van de jaarrekening omdat de obligaties in de jaarrekening onder Titel 9 BW 2 tegen geamortiseerde kostprijs worden opgenomen en de verplichtingen tegen grondslagen die golden ten tijde van het aangaan van de verzekeringsovereenkomsten.

Monitoring solvabiliteit

Yarden bewaakt op regelmatige basis de solvabiliteit. Maandelijks wordt vanuit het Actuarieel een uitgebreide rapportage opgeleverd met de stand van zaken en mutaties in de solvabiliteit. Wekelijks wordt van de fiduciair vermogensbeheerder een set van indicatoren ontvangen die van invloed kunnen zijn op (het marktrisico deel van) de solvabiliteit. Op basis van deze ontwikkelingen kan worden besloten tussentijdse solvabiliteitsberekeningen te maken of te herbalanceren in de beleggingsportefeuille. De ontwikkelingen met betrekking tot de solvabiliteit en mogelijke herbalanceringsacties op beleggingsgebied worden besproken in de Beleggingscommissie en in de Risk & Auditcommissie.

ORSA

Yarden voert ten minste jaarlijks een Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) uit. De directie van Yarden toetst door middel van de ORSA haar kapitaal en voert eventuele managementacties uit om het kapitaal in overeenstemming te brengen. De financial riskmanager stemt met de

directie van Yarden af in hoeverre het kapitaal in de huidige en toekomstige omstandigheden, gegeven de geïdentificeerde risico's, voldoende robuust is om overblijvende risico's te absorberen. Bij de vaststelling hiervan wordt gebruik gemaakt van scenario-analyses en stress-tests. Dit alles wordt vastgelegd in het ORSA-document. Ten minste jaarlijks wordt een evaluatiemoment voor de ORSA geagendeerd. De combinatie van business-strategie, risicobereidheid, solvabiliteitspositie en continue evaluatie leidt tot input voor het vereiste kapitaal.

Vermogensbeheer

Een aanzienlijk deel van de risico's die Yarden als bedrijf in theorie loopt, komt voort uit de wijze waarop haar vermogen wordt belegd. Yarden heeft het beheer van haar beleggingen uitbesteed aan extern fiduciair vermogensbeheerder Kempen Capital Management. Het fiduciair vermogensbeheer bestaat uit de advisering over en uitvoering van het beleggingsbeleid, beheer en beleggen van vermogen, administratie, (wettelijke) verslaglegging, performance meting en risicomanagement. De opdracht aan de fiduciair beheerder is vastgelegd in een schriftelijk mandaat. Als custodian is Northern Trust benoemd.

De Beleggingscommissie van Yarden heeft als functie de directie te adviseren op het gebied van het beleggingsbeleid. De commissie bestaat uit de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. en Yarden Holding B.V., meerdere externe leden en de fiduciair vermogensbeheerder. De externe leden worden door de directie van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. benoemd. De Beleggingscommissie bestaat uit minimaal twee externe leden. Alle leden van de Beleggingscommissie zijn deskundig op het gebied van beleggingen en Asset Liability Management (ALM). Gedurende 2019 is er aanpassing geweest in de (vastrentende) beleggingsportefeuille om de gevoeligheid voor rentewisselingen op de SCR-ratio verder te mitigeren.

Indeling Risicomanagement

Yarden hanteert bij haar risicomanagement de volgende risicocategorieën:

- > Strategisch risico;
- > Operationeel risico;
- > Verzekeringstechnisch risico;
- > Marktrisico.

Voor elk van de risicocategorieën is binnen Yarden beleid opgesteld. In dit beleid staan de geldende kaders en richtlijnen voor Yarden ten aanzien van het managen van een risico.

Strategisch risico

Het strategisch risico is het risico dat Yarden haar doelstellingen niet haalt vanwege onjuiste besluitvorming, slechte reputatie, verkeerde implementatie en/of het onvoldoende reageren op omgevingsveranderingen, zoals:

- > Demografische ontwikkeling
- > Concurrentieverhoudingen
- > Technologische ontwikkeling
- > Wijzingen in macro-economische omstandigheden
- > Veranderingen in wetten, regels en ethische normen
- > Invloed van stakeholders en toezichthouders
- > Boetes door het niet voldoen aan wetten, regels en ethische normen.

Yarden bespreekt algemene economische ontwikkelingen regelmatig binnen directie en het management, met de interne toezichthouder en externe adviseurs. Ontwikkelingen die kunnen worden gemodelleerd, worden opgenomen in de ORSA. Op deze wijze houdt Yarden grip op strategische risico's.

Het reputatierisico is het risico op een materieel verlies door verslechtering van reputatie. Het reputatierisico wordt door Yarden gezien als een strategisch risico. Yarden is zich zeer bewust van mogelijke gebeurtenissen die haar reputatie kunnen beïnvloeden en stuurt actief op het voorkomen daarvan.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico op verliezen door tekortschietende of falende interne procedures, medewerkers, systemen of door externe gebeurtenissen. Het risico omvat tevens het integriteitsrisico, IT-risico, uitbestedingsrisico en het juridisch risico. Voorbeelden van operationele risico's zijn:

- > Fouten in processen en controles
- > Interne en externe fraude
- > Onjuiste producten
- > Fouten in systemen
- > Juridische claims
- > Onvolledige/onjuiste informatievoorziening.

Yarden voert periodiek een risicoanalyse uit waarbij de bovengenoemde risico's specifiek worden gemaakt en worden beoordeeld of de genomen maatregelen voldoende zijn om de risico's te beheersen.

Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnische risico is het risico dat uitkeringen (nu dan wel in de toekomst) niet gefinancierd kunnen worden vanuit premieontvangsten, beleggingsinkomsten of als gevolg van onjuiste aannames in berekeningsgrondslagen en bij de ontwikkeling en premiestelling van een product. Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. kent de volgende verzekeringstechnische risico's:

- > Kortleven (sterfte)risico
- > Kostenrisico
- > Risico van onnatuurlijk verval (royementen en afkoop)
- > Catastrofe-risico

Yarden beheerst de verzekeringstechnische risico's door het maandelijks monitoren van de ontwikkeling in sterfte, kosten en verval. Voordat een nieuw product in de markt wordt gezet, wordt een Product Approval Review Procedure (PARP) uitgevoerd waarvan een toets op de toekomstige winstgevendheid een expliciet onderdeel is. Voor het catastrofe-risico is binnen de risicomarge een buffer opgenomen. De gevoeligheid van het (statutaire) eigen vermogen en resultaat in geval van veranderingen in deze risico's is beperkt, aangezien de waardering van de technische voorzieningen op tariefgrondslagen plaatsvindt. In de toetsvoorziening (waarbij Yarden SCR-waarderingsprincipes hanteert) wordt wel rekening gehouden met veranderende omstandigheden.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat voortvloeit uit het niveau of de volatiliteit van de marktprijzen van beleggingen en financiële instrumenten en is relatief groot voor Yarden. Hierbij wordt ook

rekening gehouden met de mogelijke mismatch tussen activa en verplichtingen, zowel qua ontwikkeling in waarde als in toekomstige cashflows.

Periodiek vindt een Asset Liability Management (ALM)-studie plaats, die de mogelijke ontwikkelingen van beleggingen en verplichtingen analyseert. In deze ALM-studie is rekening gehouden met de solvabiliteitseisen conform Solvency II. Op grond hiervan wordt een langjarige beleggingsmix bepaald, waarbij de risico's van overschrijding van de solvabiliteit uitdrukkelijk worden betrokken en zoveel mogelijk worden beperkt. Deze beleggingsmix leidt tot het beleggingsbeleid en is vastgelegd in een beleggingsbeleidsplan.

Renterisico

Binnen het marktrisicoprofiel van Yarden neemt het renterisico een belangrijke plaats in. Het renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn. Als de markttrentes veranderen, komt dit tot uiting in mutaties in het resultaat en/of de vermogenspositie. Dit risico wordt in belangrijke mate afgedekt door het gebruik van rentederivaten (interest rate swaps).

Aandelenrisico

Het aandelenrisico voor Yarden betreft hoofdzakelijk het risico van prijsontwikkeling van aandelenposities.

Vastgoedrisico

Yarden Holding bezit via haar deelnemingen direct vastgoed bestaande uit crematoria, uitvaartcentra en begraafplaatsen. Daarnaast wordt er reeds langjarig indirect in vastgoed belegd via vastgoedfondsen. Deze laatste beleggingen zijn beperkt van omvang en opgenomen onder het aandelenrisico omdat dit vastgoed via fondsen wordt gehouden.

Het vastgoedrisico dat Yarden Holding loopt via haar deelnemingen is dat de marktwaarde kan dalen vanwege marktomstandigheden en locatie specifieke kenmerken waardoor er een verlaging van het kernvermogen plaatsvindt. Het benodigd kapitaal is gelijk aan de daling van het kernvermogen als gevolg van een schok (daling) van de waarde van de vastgoedbeleggingen. De vastgoedschok bedraagt conform Solvency-II-regelgeving 25%.

Spreadrisico

Het spreadrisico heeft betrekking op het risico van verliezen door een verandering in de risico-opslag die de markt vraagt voor het kredietrisico van de beleggingen. Het beleid van Yarden is erop gericht om voornamelijk te beleggen in fondsen met een AA-rating of hoger.

Valutarisico

Yarden heeft ervoor gekozen om een deel van het valutarisico af te dekken. Het afdekkingsbeleid is gebaseerd op een afweging van specifieke valutarisico's en kapitaalbeslag voor deze risico's. Vreemde valuta in Amerikaanse Dollars, Britse Ponden en Japanse Yens worden in belangrijke mate afgedekt met derivaten. Overigens heeft Yarden haar posities in buitenlandse valuta in het kader van derisking volledig afgebouwd.

Kredietrisico

De kredietrisico's die met betrekking tot de beleggingen worden gelopen, worden beheerst door het handelen met betrouwbare tegenpartijen en door het laten storten van onderpand in geval van onderwaarde op afgesloten derivaten. Het kredietrisico van de beleggingen wordt tevens gemitigeerd door te beleggen in kredietwaardige vastrentende waarden. Er zijn geen afgeleide instrumenten ingezet voor verdere afdekking van het kredietrisico van beleggingen. Het kredietrisico op de renteswaps wordt gemitigeerd door dagelijkse uitwisseling van onderpand in de vorm van een cash collateral.

Liquiditeitsrisico

De operationele kasstromen van Yarden zijn in belangrijke mate voorspelbaar. Zowel op korte als langere termijn worden liquiditeitsplanningen gemaakt en geactualiseerd. Daarnaast wordt een deel van de beleggingen aangehouden in liquide titels.

De reële waarde van in de balans opgenomen liquiditeiten, liquide middelen, leningen, vorderingen en kortlopende schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

Gevoeligheidsanalyse

Uit de basisprojectie van Yarden blijkt dat solvabiliteitsratio binnen een jaar na de datering van de jaarrekening 2019 rond de 100% zou kunnen uitkomen. Daarnaast heeft Yarden een gevoeligheidsanalyse opgesteld welke hieronder wordt weergegeven. De gevoeligheden waarnaar wordt verwezen in de continuïteitsparagraaf op pagina 41 van deze jaarrekening zijn hieronder uitgewerkt.

De gevoeligheidsanalyses laten zien wat de effecten zijn op de SCR-ratio voor Yarden Holding B.V. per 31 december 2019. Het betreft hier specifieke gevoeligheden die van invloed zijn op de continuïteit van Yarden voor de 12 maanden na datering van de jaarrekening. Voor vergelijkingsdoeleinden heeft Yarden ervoor gekozen om de analyses op basis van dezelfde uitgangspunten op te stellen zoals opgenomen in de jaarrekening van 31 december 2018. Omdat Yarden ultimo 2018 in herstel was, is er geen vergelijking gemaakt op basis van de cijfers per 31 december 2018. Maar is de vergelijking gemaakt op het moment nadat Yarden hersteld is, te weten per 30 juni 2019.

De navolgende tabel laat het effect zien van een wijziging in een van de aannames. Voor het effect van elke gevoeligheid worden alle overige aannames gelijk verondersteld (in tabel). De gevoeligheden zijn niet lineair en er is sprake van correlatie tussen de gevoeligheidsfactoren. Daarom is het effect van de factoren separaat per factor uitgewerkt in de tabel.

De gevoeligheden zijn gebaseerd op de stand per 31 december 2019 inclusief de stand van de beleggings- en verzekeringsportefeuille per die datum

Yarden Holding B.V.								
Stand			Negatieve Rente beweging		-/·100 bps		Gebruikskans 80%	
	Q4 · 2019	Q2-2019	Q4 · 2019	Q2-2019	Q4 · 2019	Q2-2019	Q4 · 2019	Q2-2019
BEL	1.032.451	1.003.929	1.410.826	1.360.182	1.306.652	778.543	1.048.661	1.023.386
RM	192.681	197.620	223.924	220.051	220.108	182.926	194.291	199.739
SCR	229.245	211.851	242.286	232.993	239.236	202.975	235.118	218.482
EV	266.823	306.621	226.319	249.347	262.072	289.963	252.869	289.482
Ratio	116%	145%	93%	107%	110%	143%	108%	132%

Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.								
Stand			Negatieve Rente beweging		-/·100 bps		Gebruiskans 80%	
	Q4 - 2019	Q2-2019	Q4 - 2019	Q2-2019	Q4 - 2019	Q2-2019	Q4 - 2019	Q2-2019
BEL	1.032.451	1.003.929	1.410.826	1.360.182	1.306.652	778.543	1.048.661	1.023.386
RM	192.681	197.620	223.924	220.051	220.108	182.926	194.291	199.739
SCR	216.749	200.014	229.790	221.103	226.740	193.364	222.622	207.059
EV	256.994	298.598	216.491	243.350	252.244	279.574	243.041	281.458
Ratio	119%	149%	94%	110%	111%	145%	109%	136%

Gebruiskans 80%

Onder “gebruiskans 80%” is het effect bepaald van een stijging van de gebruiskans naar 80%. De gebruiskans representeert het aandeel van de pakketpolishouders dat er in de praktijk voor kiest om voor de verzekerde een uitvaart in de vorm van diensten uit hun pakket te laten verzorgen door Yarden Uitvaartzorg B.V. De overige pakketpolishouders kiezen ervoor om de uitvaart te laten uitvoeren door een derdenondernemer (niet-Yarden). Zij ontvangen de vergoeding die is opgenomen in de voorziening verzekeringsverplichtingen. De gevoeligheid geeft het effect van een stijging van de gebruiskans van de huidige 73% naar 80% op de SCR-ratio.

Rentepercentage -/- 100bps

Het effect op de SCR-ratio in geval van een parallelle verlaging van de rentecurve met 100 bps (waarbij voor de waardering van de voorzieningen de SII-methodiek met betrekking tot extrapolatie naar een UFR van 3,9% wordt gevolgd). De impact van een verlaging met 100 bps wordt getoond omdat Yarden daarvoor gevoelig is.

Bij de gevoeligheidsfactor met betrekking tot het rentepercentage is aangenomen dat alle rentepercentages zich over de gehele looptijd van de portefeuille in dezelfde richting bewegen. In werkelijkheid kan het rentepercentage zich voor verschillende looptijden anders bewegen. Yarden toont niet de impact van een 100 bps renteschok omhoog omdat deze door onder meer de huidige lage rente tot een positieve ontwikkeling van de SCR-ratio leidt.

Negatieve rente beweging

Deze gevoeligheid toont het effect op de SCR-ratio in geval van een verdere niet-parallelle daling van de rentes. Tussen 1 juli 2019 en 31 augustus 2019 heeft zich een forse rentedaling voorgedaan. Deze beweging is in deze gevoeligheid twee keer toegepast als renteschok.

Conclusie ten aanzien van gevoeligheden en de basisprojectie

De basisprojectie laat zien dat de solvabiliteitsratio binnen een jaar tot rond de 100% zal dalen naar verwachting. De gevoeligheden kunnen dit beeld doen wijzigen. Als deze gebeurtenissen zich (gecombineerd) voordoen dan wel dat de negatieve rente beweging zoals in de gevoeligheid opgenomen zich voordoet zal de SCR-ratio onder de 100% dalen. De (on)waarschijnlijkheid van een dergelijke combinatie van gebeurtenissen, en/of de termijn waarop, is niet te bepalen.

De directie van Yarden is zich bewust van de gevoeligheid van de solvabiliteit voor haar continuïteit. Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen en in het belang van de polishouders heeft Yarden op 28 oktober 2019 een voorwaardelijke Share Purchase Agreement (SPA) met DELA getekend. Bij opstelling en ondertekening van de SPA gingen partijen er van uit dat uiterlijk per 30 juni 2020 de aandelenoverdracht gerealiseerd zou zijn. Onder de voorwaarde dat goedkeuring van toezichthouders per die datum is ontvangen vindt dan ook uiterlijk per die

datum overdracht van aandelen plaats. Mocht goedkeuring door toezichthouders na 30 juni 2020 worden ontvangen, dan is aanvullend goedkeuring nodig van betrokken partijen voor overdracht van de aandelen.

Financiële instrumenten

De onderneming maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen heeft de onderneming een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming te beperken.

De onderneming zet afgeleide financiële instrumenten in (interest rate swaps) om risico's te beheersen. Afgeleide instrumenten worden niet ingezet voor handelsdoeleinden.

Kredietrisico

De kredietrisico's die met betrekking tot de beleggingen worden gelopen, worden beheerst door het handelen met betrouwbare tegenpartijen en door het laten storten van onderpand in geval van onderwaarde op afgesloten derivaten. Het kredietrisico van de beleggingen wordt tevens gemitigeerd door te beleggen in kredietwaardige vastrentende waarden. Een klein deel is belegd in minder kredietwaardige markten (lager dan een A-status). Er zijn geen afgeleide instrumenten ingezet voor verdere afdekking van het kredietrisico van beleggingen. Het kredietrisico op de renteswaps wordt gemitigeerd door dagelijkse uitwisseling van onderpand in de vorm van een cash collateral. Dit collateral bedraagt ultimo het jaar € 28,4 mln. (2018: € 21,1 mln.). Maximaal 3,7% van het balanstotaal is belegd in één fonds.

Ultimo het jaar zijn de vastrentende waarden als volgt verdeeld:

Rating beleggingen	2019 Percentage	2018 Percentage
AAA	90,91%	92,15%
AA	9,09%	7,85%
A	0,00%	0,00%
BBB	0,00%	0,00%
BB	0,00%	0,00%
B	0,00%	0,00%
CCC of lager	0,00%	0,00%
Geen rating	0,00%	0,00%
Totaal	100,00%	100,00%

Concentratie staatsobligaties per land:

Naar gewicht	2019	2018
Nederland	43,01%	46,04%
Duitsland	45,75%	44,06%
Frankrijk	9,09%	7,85%
Supranationaal	2,15%	2,05%
Totaal	100,00%	100,00%

Renterisico

Binnen het marktrisicoprofiel van Yarden neemt het renterisico een belangrijke plaats in. Het renterisico ontstaat indien de rentegevoeligheid van de activa en van de passiva niet volledig aan elkaar gelijk zijn. Als de markttrentes veranderen, komt dit tot uiting in mutaties in het resultaat en/of vermogenspositie. Dit risico wordt in belangrijke mate afgedekt door het gebruik van rentederivaten (interest rate swaps). Ultimo boekjaar staan de volgende interest rate swaps uit:

bedragen x € 1.000							
	Hoofdsom	Restant	Te ontvangen rente	Te betalen rente	Einddatum	Marktwaaarde 2019	2018
1	37.000	37.000	3,37%	6m Euribor	05-jul-30	12.932	10.702
2	27.000	27.000	3,23%	6m Euribor	05-jul-40	14.632	10.319
	<u>64.000</u>	<u>64.000</u>				<u>27.564</u>	<u>21.021</u>
3	20.000	13.500	3m Euribor	3,84%	01-jan-33	(3.589)	(3.406)
4	50.000	15.945	3m Euribor	3,99%	01-jan-27	(2.570)	(3.444)
	<u>70.000</u>	<u>29.445</u>				<u>(6.159)</u>	<u>(6.850)</u>

De derivaten van € 64 mln betreffen interest rate swaps waarbij de vennootschap een vaste rente ontvangt en een variabele rente betaalt. Deze derivaten zijn onderdeel van de beleggingsportefeuille van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. Op de derivaten van € 29,4mln wordt een vaste rente betaald en een variabele ontvangen. Op deze derivaten wordt kostprijs-hedging toegepast. Yarden toetst periodiek de effectiviteit van de afdekkingsrelaties, onder meer door vast te stellen dat er geen sprake is van overhedges.

Valutarisico

De beleggingsportefeuille van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. luidt eind 2019 geheel in euro's. Derhalve zijn de beleggingen niet onderhevig aan valutarisico en is geen afdekkingsbeleid noodzakelijk.

Liquiditeitsrisico

De operationele kasstromen van Yarden zijn in belangrijke mate voorspelbaar. Zowel op korte als langere termijn worden liquiditeitsplanningen gemaakt en geactualiseerd. Daarnaast wordt een deel van de beleggingen aangehouden in liquide titels.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten, liquiditeiten, liquide middelen, leningen, vorderingen en kortlopende schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan. De reële waarde en boekwaarde van financiële instrumenten die niet tegen reële waarde in de balans zijn opgenomen is als volgt:

bedragen x € 1.000				
	2019		2018	
	Reële waarde	Boekwaarde	Reële waarde	Boekwaarde
Staatsobligaties	1.222.510	843.024	1.145.482	887.830
Rentederivaten	27.564	-	21.021	-
Totaal	<u>1.250.074</u>	<u>843.024</u>	<u>1.166.503</u>	<u>887.830</u>

Toelichting op de geconsolideerde balans

- Activa -

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de goodwill door verkrijgen van deelnemingen en activa/passiva-transacties is als volgt:	2019	2018
Stand 1 januari	1.383	1.605
Aanpassing 1 januari	(66)	
Investeringsen	113	593
Afschrijvingen	(687)	(815)
Stand 31 december	743	1.383
Cumulatieve aanschafwaarde 31 december	19.284	19.085
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	(18.541)	(17.702)
Stand 31 december	743	1.383

Het verloop van de overgenomen verzekeringsportefeuilles is als volgt:

Stand 1 januari	12.027	12.735
Investeringsen	-	-
Afschrijvingen	(707)	(708)
Stand 31 december	11.320	12.027
Totaal	12.063	13.410

2. Materiële vaste activa

	2019	2018
Terreinen en gebouwen	72.648	68.044
Machines en installaties	18.615	19.807
Stand 31 december	91.263	87.851

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Terreinen en Gebouwen	Machines en Installaties	Totaal
Stand 1 januari	68.044	19.807	87.851
Investeringsen	13.863	1.376	15.239
Desinvesteringen	(2.725)	-	(2.725)
Afschrijvingen	(2.759)	(2.568)	(5.327)
Bijzondere waardeverandering	(3.775)		(3.775)
Stand 31 december	72.648	18.615	91.263

	2019	2018
Cumulatieve aanschafwaarde 31 december	146.135	138.227
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	(54.872)	(50.376)
Stand 31 december	91.263	87.851
Balanswaarde 31 december	91.263	87.851

Per 31 december 2018 is de marktwaarde € 190,9 miljoen en per 31 december 2019 bedraagt de marktwaarde € 202,2 miljoen.

3. Beleggingen

Financiële beleggingen	2019	2018
Aandelen	1.153	1.741
Obligaties	843.024	887.830
Vastrentende fondsen	54.847	50.932
Vorderingen uit andere leningen	-	23
Andere financiële beleggingen	100.384	34.402
Stand 31 december boekwaarde	999.408	974.928
Stand 31 december kostprijs	993.021	971.432
Stand 31 december marktwaarde	1.406.458	1.253.578

Beleggingen naar waarderingmethode

2019

	Level I	Level II	Level III	Totaal
Aandelen	-	-	1.153	1.153
Vastrentende fondsen	-	54.847	-	54.847
Obligaties	843.024	-	-	843.024
Vorderingen uit andere leningen	-	-	-	-
Beleggingsliquiditeiten	100.384	-	-	100.384
Totaal activa	943.408	54.847	1.153	999.408
Passiva:				
Verplichting cash collateral	(28.360)	-	-	(28.360)
Totaal passiva	(28.360)	-	-	(28.360)
Totaal	915.048	54.847	1.153	971.048

2018

Activa:	Level I	Level II	Level III	Totaal
Aandelen	-	-	1.741	1.741
Vastrentende fondsen	-	50.932	-	50.932
Obligaties	887.830	-	-	887.830
Vorderingen uit andere leningen	-	-	23	23
Beleggingsliquiditeiten	34.402	-	-	34.402
Totaal activa	922.232	50.932	1.764	974.928
Passiva:				
Verplichting cash collateral	(21.100)	-	-	(21.100)
Totaal passiva	(21.100)	-	-	(21.100)
Totaal	901.132	50.932	1.764	953.828

Level I: Marktgenoteerd

Level II: Afgeleide marktnoteringen met waarneembare marktdata

Level III: Waarderingsmodellen en -technieken niet gebaseerd op marktdata

Wanneer er sprake is van een frequente quotering in beursnotering in actieve markten van een belegging wordt dit beschouwd als marktwaarde en wordt de belegging als zodanig onder level I opgenomen. De waardering van de level III-beleggingen heeft betrekking op vastgoedfondsen. De waardering is bepaald op basis van de meest recente opgave van de vermogensbeheerders. Deze wordt jaarlijks via backtesting getoetst.

3.1 Aandelen

	2019	2018
Vastgoed aandelen	1.153	1.741
Overige aandelen		.
Stand 31 december	<u>1.153</u>	<u>1.741</u>

Het verloop van de aandelen is als volgt:

Stand 1 januari	1.741	4.915
Aankopen / verstrekkingen	.	.
Verkopen / aflossingen	(544)	(2.803)
Ongerealiseerde koersverschillen	231	(834)
Gerealiseerd koersresultaat	(275)	463
Gerealiseerd valutaresultaat	.	.
Stand 31 december	<u>1.153</u>	<u>1.741</u>
Kostprijs per 31 december	1.757	2.575
Marktwaaarde per 31 december	1.153	1.741

3.2 Obligaties

	2019	2018
Het verloop van de obligaties is als volgt:		
Stand 1 januari	887.830	861.050
Aankopen / verstrekkingen	.	109.128
Verkopen / aflossingen	(57.327)	(15.642)
Gerealiseerd koersresultaat	12.521	(66.706)
Stand 31 december	<u>843.024</u>	<u>887.830</u>
Balanswaarde per 31 december	843.024	887.830
Marktwaaarde per 31 december	1.222.510	1.145.482

De gemiddelde gewogen looptijd van de obligaties is 18 jaar (2018:18 jaar). De rentepercentages variëren van 0% tot 4,75%.

3.3 Vastrentende fondsen

	2019	2018
Het verloop van de vastrentende fondsen is als volgt:		
Stand 1 januari	50.932	49.882
Aankopen / verstrekkingen	1.231	1.241
Verkopen / aflossingen	.	.
Ongerealiseerde koersverschillen	2.684	(191)
Gerealiseerd koersresultaat	.	.
Gerealiseerd valutaresultaat	.	.
Stand 31 december	<u>54.847</u>	<u>50.932</u>
Kostprijs per 31 december	47.856	46.625
Marktwaaarde per 31 december	54.847	50.932

3.4 Andere financiële beleggingen

2019

2018

Het verloop van de liquiditeiten is als volgt:

Stand 1 januari	34.402	40.356
Aankopen / verstrekkingen	65.982	(5.954)
Stand 31 december	100.384	34.402
Kostprijs per 31 december	100.384	34.402
Marktwaaarde per 31 december	100.384	34.402

3.5 Derivaten

2019

2018

Kostprijs per 31 december	-	-
Marktwaaarde per 31 december	27.564	21.021

4. Overige vorderingen

2019

2018

Debiteuren	6.639	7.890
Acute belastingvorderingen	13.070	13.433
Latente belastingvorderingen	19.242	17.131
Vorderingen op personeel	37	42
Stand 31 december	38.988	38.496

Vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan 1 jaar, behoudens de latente belastingvorderingen. Deze hebben een looptijd langer dan 1 jaar.

5. Liquide middelen

2019

2018

Kasmiddelen	22	25
Rekening courant banken	23.296	39.881
	23.318	39.906

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan vrij ter beschikking.

6. Andere activa

2019

2018

Het verloop van de andere activa is als volgt:

Stand 1 januari	6.244	6.575
Investerings	1.267	2.191
Desinvesteringen	(7)	(18)
Afschrijvingen	(2.244)	(2.379)
Overige mutaties	-	(125)
Stand 31 december	5.260	6.244

2019

2018

Cumulatieve aanschafwaarde 31 december	24.397	23.742
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	(19.137)	(17.498)
Stand 31 december	5.260	6.244

Balanswaarde 31 december	5.260	6.244
--------------------------	-------	-------

Andere activa betreffen andere vaste bedrijfsmiddelen waaronder AV-installaties en inventaris.

7. Overlopende acquisitiekosten

2019

2018

Het verloop van de overlopende acquisitiekosten is als volgt:

Stand 1 januari	70.081	72.147
Activering	4.671	7.286
Afschrijvingen	(9.635)	(9.352)
Stand 31 december	<u>65.117</u>	<u>70.081</u>
Cumulatieve activeringswaarde	191.710	196.810
Cumulatieve afschrijvingen	(126.593)	(126.729)
Stand 31 december	<u>65.117</u>	<u>70.081</u>

- Passiva -

8. Groepsvermogen

	2019	2018
Gestort en opgevraagd kapitaal	551	551
Agioreserve	52.780	52.780
Overige reserves	(31.625)	42.974
Onverdeeld resultaat	3.558	(73.822)
	<u>25.264</u>	<u>22.483</u>
Aandeel derden	859	964
Geconsolideerd groepsvermogen	<u>26.123</u>	<u>23.447</u>

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 2 miljoen en bestaat uit 20.000 aandelen met een nominale waarde van 100. Hiervan zijn 5.500 aandelen geplaatst en volgestort. Voorts zijn 12 prioriteitsaandelen met een nominale waarde van € 100,- geplaatst en volgestort. Het maatschappelijk kapitaal van de prioriteitsaandelen bedraagt € 1.200,-.

Agioreserve

Er zijn geen stortingen of onttrekkingen geweest in 2019 op de agioreserve.

Overige reserves

	2019	2018
Het verloop van de overige reserves is als volgt:		
Stand 1 januari	42.974	28.237
Aanpassing 1 januari	(777)	(451)
Resultaatbestemming	<u>(73.822)</u>	<u>15.188</u>
Stand 31 december	(31.625)	42.974

Aanpassingen 1 januari betreft een correctie op de eliminatie van deelnemingen.

Onverdeelde resultaat

	2019	2018
Het verloop van de onverdeelde resultaat is als volgt:		
Stand 1 januari	(73.822)	15.188
Resultaatbestemming	73.822	(15.188)
Resultaat boekjaar	<u>3.558</u>	<u>(73.822)</u>
Stand 31 december	3.558	(73.822)

Toezicht en solvabiliteit

Als financiële instelling is Yarden Holding B.V. onderworpen aan het toezicht van regelgevende autoriteiten. Yarden bepaalt de solvabiliteit op basis van Solvency II-regelgeving zoals gepubliceerd door de Europese Commissie. Yarden hanteert het zogeheten standaardmodel Solvency II voor haar berekeningen. Hierbij wordt uitgegaan van de door Europees toezichthouder EIOPA gepubliceerde rentetermijnstructuur (inclusief Ultimate Forward Rate en Volatility Adjustment) ultimo 2019.

De navolgende tabel biedt een overzicht van de solvabiliteitspositie van Yarden Holding B.V. per 31 december.

Solvabiliteit

bedragen x € 1.000

	2019	2018
Geconsolideerd groepsvermogen	26.123	23.447
Overwaarde na belasting	240.700	157.168
Totaal vermogen na overwaarde (Own funds)	266.823	180.615
Wettelijk vereiste solvabiliteit	229.245	252.645
Bedrag van totaal vermogen boven wettelijk vereiste solvabiliteit	37.578	(72.030)
SCR-ratio	116%	71%

9. Technische voorzieningen

	2019	2018
Voorziening verzekeringsverplichtingen	1.113.444	960.055
Overige technische voorzieningen	-	146.327
Stand 31 december	1.113.444	1.106.382

Overige technische voorzieningen

Per 31 december 2018 was onder de overige technische voorziening het additionele bedrag opgenomen dat boven de 'reguliere sommenverzekering' was gevormd voor de verplichting die voortvloeide uit de omzetting van augustus 2018. Op 2 juli 2019 zijn de polishouders geïnformeerd over de omzetting naar de oorspronkelijke naturapakketpolissen en vanaf die datum vormt dit bedrag een integraal onderdeel van de technische voorzieningen.

Verloop technische voorzieningen

	2019	2018
Voorziening verzekeringsverplichtingen primo jaar	960.054	930.255
Reclassificatie Voorziening Natura Supplement (NS)	146.327	-
Voorziening verzekeringsverplichting inclusief NS	1.106.382	930.255
Vrijval Voorziening Natura Supplement (NS)	(7.493)	-
Bate premie	55.202	52.085
Bate koopsom	(46)	2.205
Benodigde intrest	30.683	29.803
Vrijval door overlijden	(21.249)	(21.458)
Vrijval administratiekosten	(1.261)	(394)
Vrijval door afkoop en royement	(30.443)	(5.995)
Migratieverschillen	-	(9.037)
Risico premie (actuaireel berekend)	(18.330)	(17.410)
Dotatie voorziening	7.062	29.799
Voorziening verzekeringsverplichtingen ultimo jaar	1.113.444	960.054
Voorziening Natura Supplement (NS)	-	146.327
Voorziening verzekeringsverplichtingen ultimo jaar (inclusief NS)	1.113.444	1.106.382

10. Voorziening voor latente belastingverplichtingen

	2019	2018
Stand 1 januari	14.057	8.865
Mutaties	904	5.192
Stand 31 december	14.961	14.057

De voorziening voor latente belastingverplichtingen omvat het belastingeffect van de belastbare tijdelijke verschillen tussen commerciële en fiscale winstbepaling. De latente belastingverplichtingen hebben een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

11. Langlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen	2019	2018
Leningen Rabobank	27.254	29.459
Lening overig	1.895	44
Derivaten	306	393
Stand 31 december	<u>29.455</u>	<u>29.896</u>

Leningen Rabobank	2019	2018
-------------------	------	------

Het verloop van de langlopende leningen van Rabobank is als volgt:

Hoofdsom	72.190	72.190
Afgeleest tot en met 31 december 2019	<u>(37.004)</u>	<u>(33.921)</u>
Restant hoofdsom per 1 januari 2020	35.186	38.269
Aflossingen in 2019	<u>(6.266)</u>	<u>(3.083)</u>
Restant hoofdsom per 31 december 2019	28.920	35.186
Kortlopend deel per 31 december 2019	<u>3.266</u>	<u>5.727</u>
Langlopend deel per 31 december 2019	25.654	29.459

De leningen van de Rabobank kennen een gemiddelde rente van 5% en hebben per balansdatum resterende looptijden van 7 en 13 jaar. De aflossingsverplichting in 2020 is opgenomen onder de kortlopende schulden. Per kwartaal wordt achteraf afgelost. De rente op deze schuld is gebaseerd op een 3-maands Euribor. Het renterisico is afgedekt door middel van interest rate swaps. De ratio's die door Rabobank zijn gesteld werden behaald.

Overige schulden	2019	2018
Onderhoud graven & grafrecht	4.450	4.374
Depositoverplichtingen	9.213	10.416
Leningen gemeente Haarlem	2.012	2.138
Lening ING - CVU	1.100	1.100
Lening ING - VDS	-	-
Lening Stichting PC Depositofonds	<u>1.324</u>	<u>1.425</u>
	18.099	19.453

De leningen van de gemeente Haarlem hebben betrekking op de overname van crematorium Haarlem en hebben een rente van 6,8%. De resterende looptijd bedraagt 22 jaar.

De lening van CVU heeft een gemiddelde rente van 4,8% en een resterende looptijd van circa 5 jaar.

De lening van Stichting PC Depositofonds aan Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V. (Yarden en PC Hooft zijn beide 50% eigenaar) heeft een gemiddelde rente van 5,5% en een resterende looptijd van circa 11 jaar.

Depositoverplichtingen

2019

2018

Het verloop van de depositoverplichtingen is als volgt:

Stand 1 januari	10.416	12.042
Storting	210	210
Bijgeschreven interest	6	6
Ottrekking	(1.419)	(1.842)
Stand 31 december	<u>9.213</u>	<u>10.416</u>

De rentevergoeding over de deposito's was in 2019 0,06% (2018: 0,05%).

12. Kortlopende schulden

2019

2018

Schulden uit directe verzekeringen	15.987	17.022
Crediteuren	4.210	7.499
Cash collateral	28.360	21.100
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.531	1.660
Overige kortlopende schulden	4.599	9.555
Aflossingsverplichting korte termijn	2.164	6.540
Stand 31 december	<u>57.851</u>	<u>63.376</u>

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

-Niet in de balans opgenomen rechten & verplichtingen-

bedragen x € 1.000

Claims

Op 2 juli 2019 heeft Yarden aan alle houders van een zogeheten pakketpolis een brief gezonden waarin wordt meegedeeld dat de polishouders recht houden op het verzorgen van een uitvaart zoals omschreven in de polis, maar dat vanaf 1 januari 2020 de kostenstijging hiervan voor rekening van de polishouders of nabestaanden zal komen. Naar aanleiding van deze brief heeft Yarden bezwaren ontvangen van polishouders. Tevens zijn door polishouders procedures gestart bij het Kifid en hebben polishouders hun rechtsbijstandsverzekeraar ingeschakeld. Tot slot heeft de Consumentenbond zich beklagd bij Yarden vanuit een algemeen maatschappelijk belang. In al deze situaties heeft Yarden zich op het standpunt gesteld dat er sprake was van een financiële noodsituatie en op grond hiervan een specifieke clauseule in de polisvoorwaarden is ingeroepen. Bij het opmaken van de jaarrekeningen zijn enkele honderden van deze procedures (met nadruk op het Kifid en de rechtsbijstandsverzekeraars) nog niet afgerond. Op 24 april 2020 is Yarden Uitvaartverzekeringen door een collectief van twintig verzekerden gedagvaard vanwege de ingevoerde en-bloc maatregel. Per heden kan Yarden geen inschatting maken van de uitkomsten van de procedures en het kort geding.

Erfpacht

De jaarlijkse erfpacht voor de terreinen van een aantal crematoria bedraagt 263. De verplichting is langlopend van aard.

Fiscale eenheid

Voor het jaar 2019 is er sprake van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting voor alle bedrijven binnen Yarden Holding B.V., behalve Van der Stappen Groep, Tempero B.V. inclusief deelneming CVU Uitvaartzorg B.V., Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V., Uitvaartcentrum Zwolle B.V., Yarden-Eefting B.V., Jelsumerhof Beheer B.V. en Sassen-Dielemans B.V.

Huurverplichtingen

Yarden heeft met externe partijen huurovereenkomsten afgesloten, waarvoor huurgaranties zijn afgegeven.

De totale resterende huurverplichtingen bedragen 3.562 en hebben de volgende duratie:

Externe huurverplichtingen < 1 jaar	830
Externe huurverplichtingen < 5 jaar	2.520
Externe huurverplichtingen > 5 jaar	212

Yarden verhuurt deze externe locaties door aan haar maatschappijen. Voor de locaties die in eigendom zijn (crematoria, uitvaartcentra, begraafplaatsen) heeft Yarden langjarige huurovereenkomsten afgesloten.

Yarden Holding B.V. heeft tegenover externe partijen waarmee huurovereenkomsten zijn afgesloten bankgaranties afgegeven ter waarde van 119.

Investeringsverplichtingen

Ten behoeve van verbouwingen en nieuwbouw zijn per eind 2019 verplichtingen aangegaan ter waarde van 220 (2018: 7.147).

Leaseverplichtingen

De leasecontracten betreffen operationele lease voor het wagenpark. Voor het merendeel bedraagt de looptijd van de contracten 4 tot en met 84 maanden. Uitvaartverzorging kent langere looptijden ten behoeve van rouwvervoermiddelen tot maximaal 96 maanden. De jaarlijkse verplichting bedraagt 2.706 (2018: 1.321).

De totale verplichting over het restant van de variabele looptijd bedraagt 2.706.

Leaseverplichtingen < 1 jaar	977
Leaseverplichtingen < 5 jaar	1.729
Leaseverplichtingen > 5 jaar	0

Ledenvoordeel

Yarden Uitvaartzorg B.V. geeft een ledenvoordeel van 10% aan verzekerden met een naturasomverzekering met uitzondering van LUV-polissen (Laatste Uitvaart Wensverzekering). Het ledenvoordeel bedraagt een verhoging van de verzekerde som van 10%. De voorwaarden voor dit ledenvoordeel zijn:

- > De verzekerde is lid van de Vereniging Yarden. Een verzekerde wordt automatisch lid van de Vereniging Yarden bij afsluiten van een polis bij Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.
- > Het overlijden wordt gemeld bij Yarden Uitvaartzorg B.V.
- > De uitvaart wordt geheel verzorgd door Yarden Uitvaartzorg B.V.
- > De daadwerkelijke kosten van de uitvaart vallen hoger uit dan de verzekerde som.
- > Het ledenvoordeel kan niet resulteren in het uitbetalen aan nabestaanden in contanten.

De totale omvang van deze transactiestroom bedraagt 399 over 2019 (2018: 571)

Zekerheid aan Rabobank

Als zekerheid op de langlopende schuld is een positieve en negatieve hypotheekverklaring afgegeven aan Rabobank op al het vastgoed van Yarden Vastgoed B.V. en Uitvaartcentrum Zwolle B.V. In de Overeenkomst van Geldlening met Rabobank voor de leningen aan Yarden Vastgoed B.V. zijn meerdere ratio's relevant.

Solvabiliteitsratio

Het garantievermogen van Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. (Groep) volgens de Jaarrekening in verhouding tot het geconsolideerde balanstotaal van Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. vermeerderd met de contante waarde van de operationele leaseverplichtingen welke wordt berekend op een door Rabobank te bepalen wijze en verminderd met de geactiveerde immateriële activa van Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. (Groep).

Onder “garantievermogen” wordt verstaan:

Het geconsolideerde eigen vermogen van Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. (Groep), waaronder wordt verstaan: Gestorte en opgevraagde aandelenkapitaal minus ingekochte aandelen plus agioreserve plus herwaarderingsreserve plus andere wettelijke reserves plus statutaire reserves plus overige reserves (waaronder niet verdeelde winsten), vermeerderd met de ten genoegen van Rabobank jegens achtergestelde vorderingen van derden minus de geactiveerde immateriële activa minus de positieve waarde van het rentederivaat plus negatieve waarde van het rentederivaat in verhouding tot het geconsolideerde balanstotaal plus contante waarde van de operationele leaseverplichtingen minus geactiveerde activa minus positieve waarde van het rentederivaat plus negatieve waarde van het rentederivaat.

EBITDA

Onder “EBITDA” wordt in de Overeenkomst verstaan:

Het geconsolideerde bedrijfsresultaat van Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. (Groep), voor netto rente, afschrijvingen, amortisatie goodwill (inclusief afschrijving transactiekosten en betalingen uit hoofde van operationele leasetermijnen Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. (Groep)), belastingen, bijzondere en buitengewone baten en/of lasten.

In 2019 is voldaan aan de ratio's.

Niet voldoen aan de EBITDA ratio

Als de rechtspersoon niet langer aan de EBITDA ratio voldoet of het redelijkerwijs voorzienbaar is de ratio niet behaald wordt op enig toetsmoment, dan zijn de leningen opzegbaar en direct opeisbaar. Daarnaast is Rabobank gerechtigd om redelijke voorwaarden te stellen voor nakoming van de verplichtingen. Conform Art 14 lid g en Art 19 van de leenovereenkomst met Rabobank.

In het afgesproken bankconvenant met Rabobank voor de leningen aan UC Zwolle zijn de volgende zekerheden gesteld:

- > Verpanding spaar-/depositogelden.
- > Vermogensverklaring van 27,5% met bijstortverplichting.
- > Recht van hypotheek tot een totaalbedrag ad € 2,295 miljoen gevestigd op de Kranenburgweg 3 te Zwolle.

Waarbij de volgende afspraken gelden:

- > Positieve/negatieve pledge
- > No change of ownership/management clause
- > Debt-service coverage ratio van minimaal 1,0
- > Inbreng door Monuta en Yarden van ten minste € 0,959 miljoen aandelenkapitaal

Zekerheid aan Stichting PC Depositofonds

Als zekerheid op de lening van Stichting PC Depositofonds heeft Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V. (Yarden en PC Hooft zijn beide 50% eigenaar) het hypotheekrecht op de begraafplaatsen en het crematorium in Almere overgedragen aan Stichting PC Depositofonds.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

bedragen x € 1.000

13. Premieopbrengsten verzekeringen

	2019	2018
Periodieke premie	77.843	75.691
Koopsommen	(62)	2.131
Totaal	<u>77.781</u>	<u>77.822</u>

De premieopbrengsten worden volledig gerealiseerd in Nederland.

14. Opbrengsten uit beleggingen

	2019	2018
Dividend aandelen	-	1.241
Rente obligaties	17.417	14.887
Rente liquide middelen	242	706
Rente op IC leningen en RC	240	217
(On)gerealiseerde waardeveranderingen	14.779	6.161
Huuropbrengsten onroerend goed	1.572	962
Totaal	<u>34.250</u>	<u>24.174</u>

15. Omzet Uitvaartfaciliteiten

	2019	2018
Crematies	27.669	27.306
Begraven	2.485	2.669
Opbaren	2.267	2.295
Verhuur ruimtes	306	305
Beeld en geluid	318	305
Asafhandeling	1.255	1.341
Nagedachtenisvormen	710	763
Restauratief	8.608	9.028
Kortingen	(2.805)	(795)
Totaal	<u>40.813</u>	<u>43.217</u>

16. Omzet Uitvaartzorg

	2019	2018
Bruto omzet eigen diensten	46.160	46.864
Overige opbrengsten	1.891	1.882
Bruto omzet verschotten	21.760	25.900
Kortingen	(7.387)	(7.819)
Totaal	<u>62.424</u>	<u>66.827</u>

17. Technische lasten

	2019	2018
Uitkeringen uit verzekeringen	39.748	36.913
Afkopen	29.972	3.903
Toevoeging aan technische voorziening	7.062	126.074
Effect activeren en afschrijven acquisitiekosten	4.964	2.066
Rente depositoverplichtingen	3	6
Totaal	81.749	168.962

18. Verkoopkosten

	2019	2018
Reclame- en verkoopkosten	3.146	5.484
Provisie	94	101
Totaal	3.240	5.585

19. Inkoopkosten

	2019	2018
Inkoop Uitvaartfaciliteiten	3.666	3.714
Inkoop Uitvaartzorg	22.567	25.935
Totaal	26.233	29.649

20. Personeelskosten

	2019	2018
Lonen en salarissen	42.421	47.569
Sociale lasten	5.819	6.190
Pensioen- en WAO premie	3.725	4.052
Totaal	51.965	57.811

Personeelsleden

Het aantal personeelsleden in fte bedraagt ultimo 2019 544 (2018: 599). De personeelsleden in dienst van Yarden zijn werkzaam in Nederland. Yarden heeft geen personeelsleden werkzaam in het buitenland. De personeelsomvang (fte) is als volgt onder te verdelen:

Personeel in fte

	2019	2018
Management	36	19
Inkoop	3	2
Verkoop	26	47
Administratie	123	109
Overig	356	422
Totaal	544	599

21. Afschrijvingen

	2019	2018
Immateriële vaste activa	1.404	1.005
Materiële vaste activa	7.471	7.704
Totaal	8.875	8.709

22. Overige bedrijfskosten

	2019	2018
Beleggingslasten	1.289	1.324
Huisvestingskosten	16.540	17.388
Overige bedrijfskosten	22.125	18.352
Totaal	<u>39.954</u>	<u>37.064</u>

23. Belasting over het resultaat

	2019	2018
Resultaat voor belasting	2.330	(96.993)
Tarief vennootschapsbelasting	25%	25%
Vennootschapsbelasting over het resultaat	583	(24.248)
Mutatie wegens permanente/tijdelijke verschillen	(1.108)	344
Belastingdruk in het jaar	<u>(525)</u>	<u>(23.904)</u>
De belastingdruk bedraagt	-22,5%	24,6%

Voor het jaar 2019 is er sprake van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting voor alle bedrijven binnen Yarden Holding B.V., behalve Van der Stappen Groep, Tempero B.V. inclusief deelneming CVU Uitvaartzorg B.V., Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V., Uitvaartcentrum Zwolle B.V., Yarden-Eefting B.V., Jelsumerhof Beheer B.V. en Sassen-Dielemans B.V.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. In de normale bedrijfsactiviteiten koopt en verkoopt de onderneming goederen en diensten van en aan verschillende verbonden partijen waarin de onderneming een belang van 50% of minder bezit. Deze transacties worden over het algemeen op zakelijke grondslag uitgevoerd tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die van transacties met derden.

Honoraria externe accountant

Het honorarium van KPMG Accountants N.V. wordt hierna nader toegelicht. Deze kosten worden ten laste gebracht van de onderneming, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

Honoraria externe accountant KPMG

	2019	2018
Jaarwerk	630	1.290
Overige controleopdrachten	-	225
Overige opdrachten	-	160
	<u>630</u>	<u>1.675</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Begin 2020 bereikte het COVID-19 virus ook Nederland. De impact werd vanaf maart 2020 snel voelbaar. Op basis van de richtlijnen van de RIVM is binnen Yarden zoveel mogelijk het thuiswerken ingevoerd voor het hoofdkantoor in Almere. Dit leidde niet tot operationele verstoringen.

De impact van Covid-19 op de financiële markten en de bijbehorende stijging van de Volatiliteits-Adjustment in de waardering van de Solvency II voorzieningen heeft bij Yarden gezorgd voor wekelijkse fluctuaties vanaf maart 2020 en een stijging van de SCR-ratio van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. naar rond de 155% per het einde van het eerste kwartaal 2020. Er is voor Yarden geen reden om aan te nemen dat deze stijging een permanent karakter heeft. Omdat Yarden nagenoeg alleen vastrentende waarden bezit, hebben de dalende beurskoersen geen effect gehad op de waarde van de beleggingen.

Uit een analyse zoals die kan worden gemaakt op het moment van het opstellen van de jaarrekening over de mogelijke impact van het coronavirus blijkt dat er op dit moment geen aanleiding is om te veronderstellen dat de impact op de technische voorziening groter zal zijn dan het risicokapitaal dat wordt aangehouden als onderdeel van het catastrofe-risico in Solvency II. De directie van Yarden vindt de gerapporteerde stand per ultimo 2019 dan ook het meeste representatieve uitgangspunt voor beleidskeuzes.

In de crematoria en op de uitvaartcentra moeten de diensten ter plekke geleverd blijven worden, uiteraard met inachtneming van de landelijke veiligheidsvoorschriften. Regelgesprekken voor uitvaarten worden telefonisch gevoerd, thuisopbaringen vinden niet meer plaats en voor plechtigheden geldt een maximum van 30 aanwezigen. Er mogen geen koffietafels en andere horecavoorzieningen meer worden aangeboden. Dit heeft grote impact op de beleving van het afscheid door de nabestaanden.

Het niet meer kunnen aanbieden van horecavoorzieningen heeft voor Yarden een negatieve financiële impact. Yarden kan geen beroep doen op de NOW-regeling vanwege het 20%-criterium. Er zullen naar verwachting ook meer uitvaarten en crematies plaatsvinden hetgeen gedeeltelijk compenserend zal werken voor de derving van de horeca-omzet. Voor 2020 wordt een forse daling van het resultaat van Uitvaartverzorging voorzien, maar een verlies kan naar verwachting worden vermeden.

Op basis van analyse door directie wordt er geen gevaar onderkend voor de continuïteit van Yarden Holding vanwege COVID-19.

Zekerheid aan Rabobank

In de Overeenkomst van Geldlening met Rabobank voor de leningen aan Yarden Vastgoed B.V. is een minimale EBITDA ratio vastgelegd. Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen heeft Yarden instemming verkregen van de Rabobank voor een verlaging hiervan tot medio 2021. Ook heeft Rabobank uitstel gegeven van het aflossen op deze leningen tot Q4 2020.

Almere, 26 mei 2020

Leo Epskamp
Directievoorzitter Yarden Holding B.V.

VENNOOTSCHAPPELIJKE JAARREKENING 2019

Vennootschappelijke balans

Per 31 december 2019 (voor verwerking resultaatbestemming)

bedragen x € 1.000	referentie	2019	2018
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1	507	580
Materiële vaste activa			
Terreinen en gebouwen	2	<u>217</u>	<u>255</u>
		217	255
Beleggingen			
In groepsmaatschappijen en deelnemingen	3	<u>46.753</u>	<u>45.876</u>
		46.753	45.876
Vorderingen			
Overige vorderingen	4	1.656	2.297
Vorderingen op groepsmaatschappijen		<u>2.496</u>	<u>4.721</u>
		4.152	7.018
Overige activa			
Liquide middelen	5	3.776	3.448
Andere activa	6	<u>188</u>	<u>258</u>
		3.964	3.706
Overlopende activa		228	90
		<u>55.821</u>	<u>57.526</u>
Totaal activa		55.821	57.526

bedragen x € 1.000	referentie	2019	2018
PASSIVA			
Eigen vermogen	7		
Gestort en opgevraagd kapitaal		551	551
Agioreserve		52.780	52.780
Overige reserves		(31.625)	42.974
Onverdeelde winst		<u>3.558</u>	<u>(73.822)</u>
		25.264	22.483
Langlopende schulden			
Overige schulden	8	<u>22.777</u>	<u>26.281</u>
		22.777	26.281
Kortlopende schulden			
Overige schulden	9	<u>6.946</u>	<u>5.432</u>
		6.946	5.432
Overlopende passiva		834	3.330
		<u>55.821</u>	<u>57.526</u>
Totaal passiva		55.821	57.526

Vennootschappelijke winst – en verliesrekening

bedragen x € 1.000	2019	2018
Resultaat deelnemingen na belastingen	3.558	(73.822)
Overige baten en lasten na belastingen	-	-
Resultaat na belastingen	3.558	(73.822)

Toelichting op de vennootschappelijke jaarrekening

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de jaarrekening 2019 van de onderneming. Ten aanzien van de enkelvoudige winst- en verliesrekening van de onderneming is gebruikgemaakt van de vrijstelling ingevolge artikel 2:402 BW.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst- en verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Continuïteit

Yarden heeft voor de gehele groep gevoeligheidsanalyses uitgevoerd en nadere uitwerking hiervan is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Yarden Holding B.V.. Daaruit blijkt dat de solvabiliteit (de SCR-ratio) van Yarden gevoelig is voor een combinatie van gebeurtenissen. De (on)waarschijnlijkheid van een dergelijke combinatie van gebeurtenissen en/of de termijn waarop is niet te bepalen.

Yarden heeft op 31 december 2019 alle mogelijke interventies van het kapitaalbeleid uitgevoerd. Nieuwe compenserende maatregelen ter ondersteuning van de solvabiliteit zijn binnen Yarden dus niet meer aanwezig, en kunnen een toekomstige daling van de SCR-ratio niet omkeren. Yarden vindt daarom dat de continuïteit van het bedrijf als onzeker kan worden aangemerkt.

Er is sprake van materiele onzekerheid omdat er zich een combinatie van onzekerheden kan voordoen, hetgeen impact kan hebben op de continuïteit van de vennootschap Yarden Holding B.V. gezien de onderlinge verbondenheid. De onderlinge verbondenheid bevindt zich met name op gebied van het gebruik van de dienstverlening vanuit Corporate Staf, het IT-landschap en is tevens onderdeel van een fiscale eenheid.

De directie van Yarden is zich bewust van de gevoeligheid van de solvabiliteit voor haar continuïteit. Om de continuïteit op lange termijn te waarborgen en in het belang van de polishouders heeft Yarden op 28 oktober 2019 een voorwaardelijke Share Purchase Agreement (SPA) met DELA getekend. Bij opstelling en ondertekening van de SPA gingen partijen er van uit dat uiterlijk per 30 juni 2020 de aandelenoverdracht gerealiseerd zou zijn. Onder de voorwaarde dat goedkeuring van toezichthouders per die datum is ontvangen vindt dan ook uiterlijk per die datum overdracht van aandelen plaats. Mocht goedkeuring door toezichthouders na 30 juni 2020 worden ontvangen, dan is aanvullend goedkeuring nodig van betrokken partijen voor overdracht van de aandelen.

Op basis van voorstaande concludeert de directie dat het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is.

Grondslagen voor de waardering van activa passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van de juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

In de enkelvoudige balans worden deelnemingen in groepsmaatschappijen gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Zie voor een uitwerking hiervan de grondslagen voor financiële vaste activa in de geconsolideerde jaarrekening.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat deelnemingen omvat het aandeel in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Toelichting op de vennootschappelijke balans

- Activa -

1. Immateriële vaste activa

	2019	2018
Stand 1 januari	580	660
Investerings	.	.
Afschrijvingen	(73)	(80)
Stand 31 december	<u>507</u>	<u>580</u>
Cumulatieve aanschafwaarde 31 december	2.209	2.209
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	(1.702)	(1.629)
Stand 31 december	<u>507</u>	<u>580</u>

2. Materiële vaste activa

Terreinen en gebouwen	2019	2018
Stand 1 januari	255	289
Investerings	.	4
Afschrijvingen	(38)	(38)
Stand 31 december	<u>217</u>	<u>255</u>
Cumulatieve aanschafwaarde 31 december	366	366
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	(149)	(111)
Stand 31 december	<u>217</u>	<u>255</u>

3. Beleggingen

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

	2019	2018
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	41.887	38.710
Vorderingen op groepsmaatschappijen	4.866	7.166
Stand 31 december	<u>46.753</u>	<u>45.876</u>

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

	2019	2018
Stand 1 januari	38.710	112.663
Dividenduitkering	.	.
Resultaat boekjaar	3.558	(73.822)
Overige mutaties vorderingen/ schulden	(381)	(131)
Stand 31 december	<u>41.887</u>	<u>38.710</u>

4. Overige vorderingen

	2019	2018
Vennootschapsbelasting	1.645	2.016
Vorderingen op personeel	5	9
Overige vorderingen	6	272
Stand 31 december	<u>1.656</u>	<u>2.297</u>

5. Liquide middelen

	2019	2018
Rekening-courant banken	<u>3.776</u>	<u>3.448</u>
	3.776	3.448

6. Andere activa

	2019	2018
Stand 1 januari	258	274
Investerings	51	91
Afschrijvingen	<u>(121)</u>	<u>(107)</u>
Stand 31 december	188	258
Cumulatieve aanschafwaarde 31 december	2.057	2.006
Cumulatieve afschrijvingen 31 december	<u>(1.869)</u>	<u>(1.748)</u>
Stand 31 december	188	258

- Passiva -

7. Eigen vermogen

Voor de toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

Eigen vermogen (verdicht)

	2019	2018
Groepsvermogen geconsolideerd	26.123	23.447
Aandeel derden	(859)	(964)
Eigen vermogen	<u>25.264</u>	<u>22.483</u>

Eigen vermogen (onverdicht)

	2019	2018
Gestort en opgevraagd kapitaal	551	551
Agioreserve	52.780	52.780
Overige reserves	(31.625)	42.974
Onverdeelde winst	3.558	(73.822)
Vennootschappelijke balans per 31 december	<u>25.264</u>	<u>22.483</u>
Aandeel derden	<u>859</u>	<u>964</u>
Geconsolideerde balans per 31 december	<u>26.123</u>	<u>23.447</u>

Vergelijking groepsvermogen en eigen vermogen

	2019	2018
Groepsvermogen volgens geconsolideerde balans	26.123	23.447
Eigen vermogen volgens enkelvoudige balans	<u>25.264</u>	<u>22.483</u>
Vermogensaandeel derden	<u>859</u>	<u>964</u>
Nettoresultaat volgens geconsolideerde winst-en-verliesrekening	3.558	(73.822)
Nettoresultaat volgens enkelvoudige winst-en-verliesrekening	<u>3.558</u>	<u>73.822</u>
Winst ten behoeve van derden	<u>0</u>	<u>0</u>

Geplaatst en gestort kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 2 miljoen en bestaat uit 20.000 aandelen met een nominale waarde van € 100. Hiervan zijn 5.500 aandelen geplaatst en volgestort. Voorts zijn 12 prioriteitsaandelen met een nominale waarde van € 100,- geplaatst en volgestort. Het maatschappelijk kapitaal van de prioriteitsaandelen bedraagt € 1.200,-

Agioreserve

Er zijn geen stortingen of onttrekkingen geweest in 2019 op de agioreserve. De agioreserve is vrij uitkeerbaar.

Overige reserves

Het verloop van de overige reserves is als volgt:

	2019	2018
Stand 1 januari	42.974	28.237
Aanpassingen 1 januari	(777)	(451)
Resultaatbestemming	<u>(73.822)</u>	<u>15.188</u>
Stand 31 december	<u>(31.625)</u>	<u>42.974</u>

Onverdeelde resultaat

Het verloop van het onverdeelde resultaat is als volgt:

	2019	2018
Stand 1 januari	(73.822)	15.188
Resultaatbestemming	73.822	(15.188)
Resultaat boekjaar	3.558	(73.822)
Stand 31 december	3.558	(73.822)

Aandeel derden

Het aandeel derden betreft de resultaten (na belasting) van deelnemingen van Yarden. De resultaten zijn gewaardeerd tegen de waarde op het moment van het opstellen van de jaarrekening.

8. Langlopende schulden

Overige schulden

	2019	2018
Yarden Depositofonds B.V.	14.693	16.881
CVU	5.500	5.900
Yarden Uitvaartverzekeringen N.V.	2.000	3.000
GUV	500	500
Overige	84	-
Stand 31 december	22.777	26.281

De lening van Yarden Depositofonds heeft een vaste rente van 3,0%. Yarden Holding B.V. lost op jaarbasis een bedrag van 1.600 af. De aflossing wordt begin december gerealiseerd.

De langlopende schuld aan CVU betreft een viertal leningen. De eerste lening is groot 2.100 en heeft een gemiddelde rente van 4,6%. Hierop wordt jaarlijks 200 afgelost. Daarnaast heeft CVU nog drie leningen verstrekt. Een lening is groot 1.800 tegen 5% rente met een looptijd van 9 jaar, en een tweede lening van 2.000 tegen 4% rente met een looptijd van 9 jaar, en een derde lening van 1.500 tegen 3% met een looptijd van 5 jaar.

De lening van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. kent een aflossingsverplichting van 500 per jaar en een vaste rente van 5,0%.

De lening van GUV heeft een vaste rente van 3,0% en is voor onbepaalde tijd aangegaan.

9. Kortlopende schulden

Overige schulden

	2019	2018
Crediteuren	449	1.614
Af te dragen loonheffingen en sociale premies	377	464
Verplichtingen aan personeel	1.121	1.291
Overige schulden	4.999	2.063
Stand 31 december	6.946	5.432

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan 1 jaar.

-Niet in de balans opgenomen

rechten & verplichtingen-

bedragen x € 1.000

Claims

Bij of door Yarden zijn geen materiële claims aanhangig gemaakt.

Huurverplichtingen

Yarden Holding B.V. heeft met een externe partij een huurovereenkomst afgesloten, waarvoor huurgaranties zijn afgegeven.

De totale resterende huurverplichtingen bedragen 2.765.

Externe huurverplichtingen < 1 jaar	510
Externe huurverplichtingen < 5 jaar	2.042
Externe huurverplichtingen > 5 jaar	213

Yarden Holding B.V. heeft tegenover externe partijen waarmee huurovereenkomsten zijn afgesloten, bankgaranties afgegeven ter waarde van 119.

Leaseverplichtingen

De leasecontracten betreffen operationele lease voor het wagenpark. Voor het merendeel bedraagt de looptijd van de contracten 4 tot en met 41 maanden. De totale verplichting over het restant van de variabele looptijd bedraagt 162

Leaseverplichtingen < 1 jaar	83
Leaseverplichtingen < 5 jaar	79

Fiscale eenheid

Voor het jaar 2019 is er sprake van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting voor alle bedrijven binnen Yarden Holding B.V., behalve Van der Stappen Groep, Tempero B.V. inclusief deelneming CVU Uitvaartzorg B.V., Begraafplaatsen en Crematorium Almere B.V., Uitvaartcentrum Zwolle B.V., Yarden-Eefting B.V., Jelsumerhof Beheer B.V. en Sassen-Dielemans B.V.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de onderneming, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

In de normale bedrijfsactiviteiten koopt en verkoopt de onderneming goederen en diensten van en aan verschillende verbonden partijen waarin de onderneming een belang van 50% of minder bezit. Deze transacties worden over het algemeen op zakelijke grondslag uitgevoerd tegen voorwaarden die vergelijkbaar zijn met die van transacties met derden.

Personeelskosten en aantal werknemers

De lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten van de bij de onderneming werkzame werknemers kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Personeelskosten

	2019	2018
Lonen en salarissen	6.965	11.040
Sociale lasten	874	1.196
Pensioen- en WAO-premie	724	995
Totaal	8.563	13.231

Het aantal personeelsleden in fte bedraagt ultimo 2019 91 (2018: 125). De personeelsleden in dienst van Yarden zijn werkzaam in Nederland. Yarden heeft geen personeelsleden werkzaam in het buitenland. De personeelsomvang (fte) is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

Personeel in fte

	2019	2018
Management	7	10
Inkoop	3	2
Verkoop	2	3
Administratie	25	23
Overig	54	87
	91	125

Bezoldiging van bestuurders en commissarissen

Aan bezoldigingen met inbegrip van pensioenlasten als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW, is in het boekjaar ten laste van de onderneming en groepsmaatschappijen gekomen een bedrag voor bestuurders van Yarden van 1.377 (2018 Yarden Holding B.V.: 1.024) en voor commissarissen een bedrag van 134 (2018: 174). De bezoldiging van de bestuurders over 2019 is hoger dan over 2018 en hangt samen met de gewijzigde samenstelling van het bestuur over 2019 en de hogere vergoedingen die aan de bestuurders zijn verstrekt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Begin 2020 bereikte het COVID-19 virus ook Nederland. De impact werd vanaf maart 2020 snel voelbaar. Op basis van de richtlijnen van de RIVM is binnen Yarden zoveel mogelijk het thuiswerken ingevoerd voor het hoofdkantoor in Almere. Dit leidde niet tot operationele verstoringen.

De impact van Covid-19 op de financiële markten en de bijbehorende stijging van de Volatiliteits-Adjustment in de waardering van de Solvency II voorzieningen heeft bij Yarden gezorgd voor wekelijkse fluctuaties vanaf maart 2020 en een stijging van de SCR-ratio van Yarden Uitvaartverzekeringen N.V. naar rond de 155% per het einde van het eerste kwartaal 2020. Er is voor Yarden geen reden om aan te nemen dat deze stijging een permanent karakter heeft. Omdat Yarden nagenoeg alleen vastrentende waarden bezit, hebben de dalende beurskoersen geen effect gehad op de waarde van de beleggingen.

Uit een analyse zoals die kan worden gemaakt op het moment van het opstellen van de jaarrekening over de mogelijke impact van het coronavirus blijkt dat er op dit moment geen aanleiding is om te veronderstellen dat de impact op de technische voorziening groter zal zijn dan het risicokapitaal dat wordt aangehouden als onderdeel van het catastrofe-risico in Solvency II. De directie van Yarden vindt de gerapporteerde stand per ultimo 2019 dan ook het meeste representatieve uitgangspunt voor beleidskeuzes.

In de crematoria en op de uitvaartcentra moeten de diensten ter plekke geleverd blijven worden, uiteraard met inachtneming van de landelijke veiligheidsvoorschriften. Regelgesprekken voor uitvaarten worden telefonisch gevoerd, thuisopbaringen vinden niet meer plaats en voor plechtigheden geldt een maximum van 30 aanwezigen. Er mogen geen koffietafels en andere horecavoorzieningen meer worden aangeboden. Dit heeft grote impact op de beleving van het afscheid door de nabestaanden.

Het niet meer kunnen aanbieden van horecavoorzieningen heeft voor Yarden een negatieve financiële impact. Yarden kan geen beroep doen op de NOW-regeling vanwege het 20%-criterium. Er zullen naar verwachting ook meer uitvaarten en crematies plaatsvinden hetgeen gedeeltelijk compenserend zal werken voor de derving van de horeca-omzet. Voor 2020 wordt een forse daling van het resultaat van Uitvaartverzorging voorzien, maar een verlies kan naar verwachting worden vermeden.

Op basis van analyse door directie wordt er geen gevaar onderkend voor de continuïteit van Yarden Holding vanwege COVID-19.

Voorstel tot resultaatbestemming

Het resultaat na belastingen over 2019 bedraagt € 3,6 miljoen positief. De directie stelt voor om het resultaat toe te voegen aan de overige reserves nadat van het resultaat € 84,- aan dividend is uitgekeerd aan de Stichting Yarden. Het voorstel wordt voorgelegd aan aandeelhouders.

Almere, 26 mei 2020

Leo Epskamp
Directievoorzitter Yarden Holding B.V.

Overige gegevens

Statutaire resultaatbestemming

In artikel 34 van de statuten is het volgende over de winstbestemming bepaald:

1. De algemene vergadering is bevoegd tot bestemming van de winst die door de vaststelling van de jaarrekening is bepaald en tot vaststelling van uitkeringen, voor zover het eigen vermogen groter is dan de reserves die krachtens de wet of deze statuten moeten worden aangehouden, een en ander met inachtneming van het in dit artikel bepaalde.
2. Van de voor uitkering vatbare winst wordt aan de houder prioriteitsaandelen uitgekeerd zeven procent (7%) van het nominale bedrag hunner aandelen. Van hetgeen na toepassing van het vorenstaande van de winst resteert, kan ten hoogste een bedrag dat gelijk is aan vijf procent (5%) van het nominale bedrag van het totaal geplaatste kapitaal van de vennootschap aan de houders van gewone aandelen worden uitgekeerd. Met inachtneming van het in de vorige zin bepaalde wordt het aan de houders van gewone aandelen uit te keren bedrag vastgesteld door de algemene vergadering. Het restant van de winst wordt toegevoegd aan de reserves van de vennootschap.
3. De algemene vergadering kan slechts op voorstel van de directie dat is goedgekeurd door de raad van commissarissen besluiten tot tussentijdse uitkeringen en/of tot uitkeringen ten laste van een reserve van de vennootschap.
4. Een besluit dat strekt tot uitkering heeft geen gevolgen zolang de directie geen goedkeuring heeft verleend. De directie weigert slechts de goedkeuring indien het weet of redelijkerwijs behoort te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zal kunnen blijven voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden.
5. Indien de vennootschap na een uitkering niet kan voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden, zijn de directeuren die dat ten tijde van de uitkering wisten of redelijkerwijs behoorden te voorzien jegens de vennootschap hoofdelijk verbonden voor het tekort dat door de uitkering is ontstaan met de wettelijke rente vanaf de dag van de uitkering. Artikel 2:248 lid 5 van het Burgerlijk Wetboek is van overeenkomstige toepassing. Niet verbonden is een directeur die bewijst dat het niet aan hem te wijten is dat de vennootschap de uitkering heeft gedaan en dat hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen daarvan af te wenden. Degene die de uitkering ontving terwijl hij wist of redelijkerwijs behoorde te voorzien dat de vennootschap na de uitkering niet zou kunnen voortgaan met het betalen van haar opeisbare schulden is gehouden tot vergoeding van het tekort dat door de uitkering is ontstaan, ieder voor ten hoogste het bedrag of de waarde van de door hem ontvangen uitkering. Indien de directeuren de vordering uit hoofde van de eerste zin hebben voldaan, geschiedt de in de derde zin bedoelde vergoeding aan de directeuren naar evenredigheid van het gedeelte dat door ieder van directeuren is voldaan. Ten aanzien van een schuld uit hoofde van de eerste of derde zin is de schuldenaar niet bevoegd tot verrekening. Het bepaalde in dit lid is niet van toepassing op uitkeringen in de vorm van aandelen in het kapitaal van de vennootschap of bijschrijvingen op niet volgestorte aandelen.
6. Met een directeur wordt voor de toepassing van lid 4 gelijkgesteld degene die het beleid van de vennootschap heeft bepaald of mede heeft bepaald, als ware hij directeur. De vordering kan niet worden ingesteld tegen een door de rechter benoemde bewindvoerder.
7. De vordering van een aandeelhouder tot een uitkering op aandelen verjaart door een tijdsverloop van vijf jaren.

CONTROLEVERKLARING
VAN DE
ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering en Raad van Commissarissen van Yarden Holding B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag 2019 opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Yarden Holding B.V. (hierna 'de vennootschap') te Almere (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Yarden Holding B.V. per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2019;
- 2 de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2019; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Yarden Holding B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materiële onzekerheid over de continuïteit

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Continuïteit' in de toelichting op pagina 41 tot en met 43 van de jaarrekening in combinatie met het onderdeel 'Gevoeligheidsanalyse' in de toelichting op pagina's 71 tot en met 73 van de jaarrekening.

De in deze toelichting vermelde condities duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de Yarden Holding B.V. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Reikwijdte van de groepscontrole

Yarden Holding B.V. staat aan het hoofd van een groep van entiteiten (groepsonderdelen). De financiële informatie van deze groep is opgenomen in de jaarrekening van Yarden Holding B.V.

De groepscontrole heeft zich met name gericht op de significante onderdelen Yarden Uitvaartverzekeringen N.V., Yarden Uitvaartfaciliteiten B.V. en Yarden Uitvaartzorg B.V. Bij deze onderdelen hebben wij zelf controlewerkzaamheden uitgevoerd. Bij andere onderdelen hebben wij beoordelingswerkzaamheden of specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Wij hebben 95% van het balanstotaal van Yarden Holding B.V. zelf gecontroleerd.

Door bovengenoemde werkzaamheden, gecombineerd met aanvullende werkzaamheden op groepsniveau, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de groep verkregen om een oordeel te kunnen geven over de jaarrekening.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het voorwoord;
- het bestuursverslag;
- het bericht van de Raad van Commissarissen aan de aandeelhouders;
- de kerncijfers; en
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de Raad van Commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een verdere beschrijving van onze verantwoordelijkheden ten aanzien van een jaarrekeningcontrole is te vinden op de website van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) op: http://www.nba.nl/NL_algemeen_01
Deze beschrijving is onderdeel van onze controleverklaring.

Amstelveen, 26 mei 2020

KPMG Accountants N.V.

J.J. Bossema RA